

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VALALIKY

Textová časť – smerná časť územného plánu

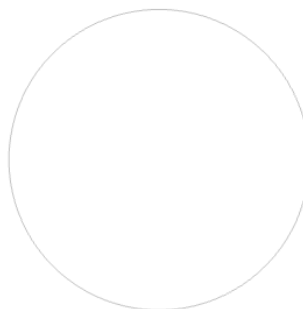
ČISTOPIS

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

pre územný plán obce Valaliky
podľa §28 ods. 1 Zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení

Označenie schvaľovacieho orgánu: **Obecné zastupiteľstvo Valaliky**
Číslo uznesenia a dátum schválenia: **č. 71/2022 zo dňa 25.8.2022**
Odtlačok pečiatky, meno oprávnenej osoby a jej podpis:

Ing. Štefan Petrik
starosta obce

Obstarávateľ
Spracovateľ
Osoba odborne spôsobilá na obstaranie ÚPP
a ÚPD
Dátum

Obec Valaliky
Ing. arch. Martin Baloga, PhD.
Ing. Iveta Sabaková

September 2022

1 OBSAH

ČISTOPIS	0
1 Obsah	1
2 Základné údaje	6
2.1 Základné údaje o dokumentácii	6
2.2 Základné údaje o území.....	6
3 Metodika spracovania územného plánu.....	6
3.1 Filozofické východiská	6
3.2 Metodika	7
4 Hlavné ciele riešenia a problémy	7
4.1 Hlavné ciele rozvoja vyplývajúce z rozvojového programu obstarávateľa	7
5 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce.....	9
6 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom	9
7 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	13
7.1 Vymedzenie riešeného územia a administratívne začlenenie	13
7.2 Priestorové usporiadanie obce.....	13
7.3 Abiotické pomery	14
7.3.1 geomorfologické pomery	14
7.3.2 geologické pomery	14
7.3.3 Pôdne pomery	14
7.3.4 Hydrologické pomery	14
7.3.5 Klimatické pomery.....	14
8 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	15
9 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	20
9.1 Základné údaje o vývoji počtu obyvateľov	20
9.2 Hospodárska základňa.....	22
10 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.....	26
10.1 Širšie vzťahy.....	26
11 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	26
11.1 Vymedzenie centra obce	27
11.2 Návrh rozvoja jednotlivých územných celkov	27
11.2.1 ÚC1	27
11.2.2 ÚC2	27
11.2.3 ÚC3	27

11.2.4	ÚC4	28
11.2.5	ÚC5	28
11.2.6	ÚC6	28
12	Návrh funkčného využitia územia	28
12.1	Návrh riešenia bývania	28
12.2	Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou.....	29
12.3	Návrh riešenia výroby.....	32
12.3.1	Poľnohospodárska výroba	32
12.3.2	Priemyselná výroba a výrobné služby	32
12.4	Návrh riešenia rekreácie.....	32
13	Vymedzenie zastavateľnosti územia obce	32
14	Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	33
14.1	Chránené územia.....	33
14.2	Kultúrno-historické dedičstvo	33
14.3	Zdroje surovín.....	33
14.4	Prirodzená rádioaktivita	33
14.5	Ochranné pásma technickej a dopravnej infraštruktúry.....	33
14.6	Chránené časti krajiny	36
15	Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej ochrany.....	36
15.1	Záujmy obrany štátu.....	36
15.2	Ochrana pred povodňami a zosuvmi územia	36
15.3	Požiarne ochrana	36
15.4	Civilná ochrana obyvateľstva.....	37
16	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	37
16.1	Tvorba krajiny.....	37
16.2	ÚSES.....	38
16.2.1	Návrh prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (existujúcich a novo navrhovaných), spresnenie prvkov nadregionálneho a regionálneho významu	38
16.2.2	Biocentrá	39
16.2.3	Biokoridory	40
16.2.4	Ostatné ekostabilizačné prvky (interakčné prvky, genofondové plochy)	40
16.3	Návrh manažmentových opatrení pre existujúce a navrhované prvky miestneho územného systému ekologickej stability (návrh cieľových spoločenstiev, plošných a priestorových parametrov, návrh opatrení na skvalitnenie prvkov územného systému ekologickej stability, návrh opatrení na udržanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu druhov a biotopov, návrh opatrení na elimináciu bariérových prvkov návrh technických opatrení: rybochody, ekodukty, podchody a pod.)	40

16.3.1	Návrh opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny	41
16.3.2	Navrhované výsadby krovitej a drevinovej zelene	41
16.3.3	Návrhy na elimináciu stresových faktorov	41
17	Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	42
17.1	Verejné dopravné vybavenie.....	42
17.1.1	Širšie dopravné vzťahy.....	42
17.1.2	Východiská rozvoja dopravy.....	43
17.1.3	Kvalita dopravnej infraštruktúry obce Valaliky	44
17.1.4	Územný priemet Návrhu dopravnej infraštruktúry obce Valaliky.....	49
17.2	Zásobovanie elektrickou energiou	55
17.2.1	Ochranné pásma.....	55
17.2.2	VN SIETĚ	56
17.2.3	NN SIETĚ	58
17.2.4	VEREJNÉ OSVETLENIE	58
17.2.5	TELEKOMUNIKAČNÉ SIETE.....	59
17.2.6	MIESTNY ROZHLAS	60
17.2.7	Príjem televízneho signálu.....	60
17.2.8	Zásobovanie priemyselného parku	60
17.3	Vodné hospodárstvo	61
17.3.1	VODOVOD.....	61
17.3.2	VEREJNÁ KANALIZÁCIA	62
17.3.3	Výpočet potreby vody	62
17.3.4	Výpočet splaškových vôd.....	64
17.4	Zásobovanie plynom	65
17.4.1	Zásobovania teplom	65
17.4.2	Zásobovanie plynom.....	65
17.4.3	Štruktúra spotreby plynu v RD	66
17.4.4	Stanovenie ochranných pásiem.....	66
17.4.5	Priemyselný park	68
18	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	68
18.1	Odpadové hospodárstvo	68
18.2	Splaškové vody	69
18.3	Dažďové vody	69
18.4	Zdroje znečistenia.....	69
18.5	Využívanie prírodných zdrojov	69
18.6	Erózia, zosuvné územia	69

18.7	Radónové riziko	69
18.8	Seizmicita územia	69
18.9	Ochrana pôdy	70
18.10	Ochrana mikroklímy - adaptácia na klimatické zmeny	70
18.11	Strategický park	70
19	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	70
20	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	70
20.1	Záplavové územia	70
20.2	Územia špecifickej ochrany	71
21	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	71
21.1	Navrhované využitie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.....	71
21.1.1	Pôdne pomery	71
21.1.2	Perspektívne použitie poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	71
21.1.3	Zábery lesných pozemkov	74
22	Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	74
22.1	Hodnotenie dôsledkov dopadu realizácie riešenia ÚPN-O z environmentálneho hľadiska..	75
22.1.1	Ochrana ovzdušia	75
22.1.2	Ochrana vody a spodných vôd	75
22.1.3	Ochrana pred povodňami.....	75
22.1.4	Ochrana pôdy	75
22.1.5	Ochrana proti hluku.....	75
22.1.6	Ochrana prírody a krajiny	75
22.1.7	Ohrozenia	76
22.2	Hodnotenie dôsledkov dopadu realizácie riešenia ÚPN-O zo socio-ekonomického hľadiska	76
22.2.1	Demografický potenciál.....	76
22.2.2	Ekonomické zázemie	76
22.2.3	Riešenie rozvoja bývania a pracovných príležitostí.....	77
22.3	Hodnotenie územno-technických dôsledkov dopadu realizácie riešenia ÚPN-O na územie	77
22.3.1	Dopravné riešenie	77
22.3.2	Technické vybavenie	78
22.4	Hodnotenie dôsledkov dopadu realizácie riešenia ÚPN-O na záber pôdy.....	79
23	Bibliografia.....	79

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O DOKUMENTÁCII

Názov dokumentácie: Územný plán obce Valaliky

Etapa: Čistopis

Obstarávateľ: Obec Valaliky

Spracovateľ: Ing. arch. Martin Baloga, PhD.

Osoba odborne spôsobilá na obstaranie ÚPP a ÚPD: Ing. Iveta Sabaková

Dátum: september 2022

Spracovateľský kolektív:

Urbanizmus:

Ing. arch. Ján Bátora

Ing. arch. Martin Baloga, PhD. , hlavný riešiteľ

Vodné hospodárstvo

Ing. Jarolím Balco

Plynofikácia:

Ing. Miloš Husár

Zásobovanie elektrickou energiou, telekomunikácie:

Ing. Martin Gašpar

Ekológia:

RNDr. Anna Leskovjanská

Doprava:

Ing. Peter Rakšányi, PhD.

2.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMÍ

- Nadmorská výška: 190 m n.m.
- Rozloha k.ú. : 863 ha
- Počet obyvateľov: 4531 (31.12.2018)
- Hustota ob./km²: 525 ob./km²
- Susedné obce: Mesto Košice (S), Kokšov – Bakša (V), Geča (J) a Haniska pri Košiciach (Z)

3 METODIKA SPRACOVANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

3.1 FILOZOFICKÉ VÝCHODISKÁ

Spracovanie regulácie územného plánu vychádza postavenia územného plánu ako záväzných regulatívov vychádzajúcich zo spoločenskej dohody o využívaní územia. Územný plán definuje princíp, ako je potrebné v území umiestňovať jednotlivé stavby a činnosti, aby sa dosiahli špecifické ciele definované v strategických dokumentoch obce a nadradených strategických dokumentoch. Regulácia nie je stanovená ako popis konečného stavu, ale ako princíp = súbor pravidiel (pravidlo=regula).

Návrh územného plánu vychádza zo súborného stanoviska prerokovania konceptu a zo zadania ÚPN.

3.2 METODIKA

Územný plán je spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 50/1976 v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov, vyhlášky 55/2001 a ďalej noriem a iných právnych predpisov.

Územný plán je jediným dokumentom tvoreným viacerými časťami, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

A. Textová časť

B. Záväzná časť.

C. Grafická časť:

Územný plán obce je vypracovaný na celé územie obce.

1. Širšie vzťahy
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
3. Dopravné vybavenie územia
4. Technické vybavenie územia – vodné hospodárstvo
5. Technické vybavenie územia – energetika a telekomunikácie
6. Ochrana a tvorba krajiny s vyznačením prvkov systému ekologickej stability
7. Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Návrh je spracovaný invariantne.

4 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY

Obec začala proces obstarania územného plánu a nástroja na koordinovaný a koncepčný rozvoj obce z dôvodu nových znalostí o území a zosúladenia dokumentácie s nadradenými a ďalšími známymi stratégiami rozvoja územia.

4.1 HLAVNÉ CIELE ROZVOJA VYPLÝVAJÚCE Z ROZVOJOVÉHO PROGRAMU OBSTARÁVATEĽA

Obec má schválený PHSR-O s platnosťou na roky 2016 – 2022 s víziou do roku 2022, avšak jeho ciele sa dajú uplatniť aj pre dlhšie obdobie. Pre spracovanie prieskumov a rozborov boli vybrané tieto ciele:

Obec Valaliky definovala víziu svojho územia nasledovne:

- zabezpečiť svojim obyvateľom kvalitné životné prostredie prejavujúce sa čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou vodou, odpadmi a chemikáliami nezaťaženou pôdou a zachovanými prirodzeným biotopmi,
- ponúknuť kvalitnú technickú infraštruktúru, kvalitné služby občianskej vybavenosti,
- sociálne zázemie na vysokej úrovni a množstvo príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie,
- umožniť prístup ku kvalitnej starostlivosti, výchove a vzdelávaniu.

Na základe definovanej vízie územia si obec do roku 2022 stanovila nasledovný strategický cieľ:

„Dobudovaním základnej infraštruktúry, rozvíjaním prírodného a kultúrneho potenciálu územia a zabezpečením permanentného všestranného rozvoja obce, zlepšiť životné podmienky miestnych obyvateľov, vybavenosť a atraktivitu obce“.

Uvedený strategický cieľ predstavuje súhrn čiastkových strategických cieľov definovaných v nasledovných politikách – oblastiach rozvoja:

- ▶ **hospodárska oblasť:** zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky na život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií a cestovného ruchu;
- ▶ **sociálna oblasť:** podporovať rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci;
- ▶ **environmentálna oblasť:** realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovaniu nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.

Výstupy z lokálnych strategických dokumentov (PHRSR-O) majú nasledovné priestorové priemety, s požiadavkou priemetu do územného plánu obce.

Označenie	Priorita
L.SC1	1.3.1. Rekonštrukcia a modernizácia budov MŠ a ZŠ
L.SC2	1.4.1 Rekonštrukcia pamätníka, múzeum regionálneho dedičstva, rekonštrukcia KD, zriadenie materského centra
L.SC3	1.4.2. Rekonštrukcia a rozvoj zdravotného strediska
L.SC4	1.4.3. rekonštrukcia ihrísk, verejných priestranstiev, drobná architektúra, cyklotrasy
L.SC5	1.4.4 nové lokality IBV, HBV
L.SC6	1.4.5. Budovanie peších a cyklistických trás
L.SC7	1.5.3 budovanie nových ubytovacích a stravovacích zariadení, rekonštrukcia existujúcich
L.SC8	1.6.5 zriadenie priemyselného parku
L.SC9	2.2.1 výstavba sociálnych zariadení
L.SC10	3.1.3 protipovodňové opatrenia
L.SC11	3.1.2.3. vrt teplej vody

Výstupy z nadradených strategických rozvojových dokumentov a lokálnej stratégie rozvoja majú nasledovné priestorové priemety:

Označeni Priestorový priemet

<i>e</i>	
SP1	Rozvoj bývania v nových lokalitách a podpora bývania v obci
SP2	Podmienky pre rozvoj existujúcej sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra)
SP3	Ochrana prírody a krajiny, podpora prvkov ekologickej stability, zachovanie hodnôt
SP4	Zariadenia pre podporu sociálnych služieb

SP5	Rozvoj podmienok pre rozvoj pešej turistiky a cykloturistiky (turistické trasy, cyklotrasy)
SP6	Protipovodňové opatrenia
SP7	Využitie vrtu teplej vody

5 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Obec má spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu schválenú uznesením č. 45/1994 zo dňa 6.10.1994, ktorého záväzná časť bola schválená VZN č. 46/1994 zo dňa 6.10.1994 s nadobudnutím právoplatnosti dňa 21.10.1994. Do času spracovania prieskumov a rozborov mala územnoplánovacia dokumentácia spracované 4 zmeny a doplnky. Územnoplánovacia dokumentácia rieši rozvoj menších lokalít najmä pre rodinné domy. V časti pri ceste I. triedy sú vymedzené lokality pre priemyselný park.

6 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM

Zadanie ÚPN-O Valaliky bolo schválené uznesením OcZ vo Valalikoch č. 11/2020 dňa 12.2.2020. Upravené zadanie a súborné stanovisko bolo schválené uznesením č. 22/2022 OcZ vo Valalikoch dňa 27.01.2022.

Jednotlivé požiadavky zo zadania ÚPN boli do územného plánu zapracované nasledovne:

OZN.	POŽIADAVKA	SPÔSOB ZAPRACOVANIA
3.1	Rešpektovať relevantné špecifické ciele a odporúča sa dodržať ich umiestnenie v jednotlivých územných celkoch podľa vyhodnotenia v prieskumoch a rozboroch.	Rešpektované
3.2	V etape konceptu riešiť variantne.	Rešpektované
9.1	Rozvoj situovať najmä v UC4, UC5 a UC6	Rešpektované. V UC1 riešený strategický park.
9.2	Rozvoj v UC01 prispôbiť ekologicky významným segmentom krajiny. Rešpektovať strategickú investíciu „Vybudovanie strategického parku Haniska“ vrátane súvisiacich zásahov do ostatných územných celkov.	Rešpektované. Zväčšená plocha okolo vodného kanála.
9.3	Rozvoj obce situovať v kontakte s už zastavaným územím najmä v súlade s požiadavkami uvedenými v kapitole 12	Rešpektované.
9.4	Rešpektovať terénne danosti územia	Rešpektované.
11.1	Zvážiť prepojenie ciest III/3416 a I/17 cez UC01.	Navrhnuté prepojenia vrámci prípravy strategického parku.
11.2	Riešiť identifikované problémy v území.	Požiadavky na uličný profil a na riešenie križovatiek definované v záväznej časti.
11.3	Prístup do nových lokalít riešiť miestnymi cestami s dostatočným profilom a riešiť aspoň jednostranný chodník.	Rešpektované
11.4	Definovať zálivy pre zastávky autobusu a vhodné umiestnenie týchto zastávok.	Požiadavky na zálivy definované v záväznej časti.
11.5	Riešiť dopravu obce, aby dopravným hlukom bol znehodnotený minimálny rozsah obytného územia a robiť všetky opatrenia na znižovanie dopravného hluku.	Všeobecné požiadavky na kvalitu životného prostredia sú rešpektované.
11.6	Riešiť dopravu v blízkosti školských zariadení s ohľadom na pohyb detí a tým zvýšené riziko dopravných nehôd (bezpečný prístup automobilov k	Všeobecné požiadavky na bezpečnosť sú rešpektované a zahrnuté do záväznej časti

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť čistopis

OZN.	POŽIADAVKA	SPÔSOB ZAPRACOVANIA
	školským zariadeniam, bezpečnostné zóny pred školskými zariadeniami, bezpečnosť na prechodoch cez cesty).	
11.7	Dopravné riešenie musí byť v súlade s cestným zákonom a STN 736110	Rešpektované.
11.8	Navrhnuť systém cyklochodníkov a chodníkov pre peších najmä v súbehu hlavných dopravných ťahov.	Navrhnutý systém prepája jednotlivé časti obce a hlavné ciele dochádzky za prácou.
11.9	Navrhnuť verejné parkoviská.	Navrhnuté vrámci plôch pre vybavenosť.
11.10	Novonavrňované kríženia komunikácií s dráhou riešiť mimoúrovňovo.	Rešpektované.
11.10.	Rozvody energií a trafostanice riešiť tak, aby bolo kvalitne a dostatočne zabezpečené zásobovanie elektrickou energiou aj v novonavrňovaných lokalitách.	Navrhnuté trafostanice.
11.11.	Navrhnuť odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd vo všetkých častiach obce, posúdiť kapacitné možnosti čerpacích staníc.	Rozšírenie systému odkanalizovania obce je navrhnuté tak, aby kapacitne vyhovovalo.
11.12.	Pri nových zástavbách navrhovať delenu kanalizačnú sústavu. Do splaškovej kanalizácie zaústiť iba splaškové vody, ostatné riešiť iným spôsobom bez zaťaženia splaškovej kanalizácie a ČOV;	Rešpektované.
11.13	Akceptovať ochranné pásma existujúcich vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách s vynechaním voľného neoploteného manipulačného priestoru v š. 3 m nad vodovodom a kanalizáciou.	Rešpektované.
11.14	Akceptovať a rešpektovať ochranné pásma existujúcich vedení, trás a koridorov technického vybavenia územia. Nové vedenia koridorov prioritne navrhnuť na verejne prístupných pozemkoch za účelom ich prevádzky a údržby.	Rešpektované.
11.15	Prehodnotiť a zabezpečiť dostatočnú akumuláciu vody pre navrhovaný počet obyvateľov.	Zabezpečené. Zdroj pre zásobovanie strategického parku je samostatný.
11.16	Rešpektovať hydromelioračné odvodňovacie kanále vrátane ochranných pásiem.	Rešpektované.
12.1	Rešpektovať prírodné a krajinno-ekologické podmienky územia a zachovať plochy vymedzené ako prvky M-ÚSES.	Rešpektované.
12.2	Pre nový rozvoj v obci rešpektovať plochy cenné z hľadiska ochrany prvkov systému ekologickej stability a hodnoty vyplývajúce z ochrany krajiny a navrhnuť prvky krajinnej kompozície.	Navrhnuté nahradenie plôch v okolí Valalického kanála vrátane jeho preložky.
12.3	Územia a plochy národných kultúrnych pamiatok rešpektovať.	Rešpektovane.
12.4	Stanoviť regulatívom postup pri odkrytí archeologickej lokality.	Postup v zmysle platnej legislatívy.
12.5	Chrániť zeleň cintorínov.	Cintoríny rešpektované, zeleň zahrnutá do systému zelene obce.
12.6	Doplniť zeleň v zastavanom území vo verejných priestranstvách a okolo zastavaného územia.	Rešpektované.
12.7	Zeleň navrhovať v druhovej skladbe zodpovedajúcej stanovištným podmienkam územia.	Zahrnuté v záväznej časti.
12.8	Nezasahovať a podporiť zeleň v koridore Valalického kanála.	Rešpektované.
12.9	V regulácii o ochrane kultúrno-historických hodnôt uviesť požiadavky o ochrane pamiatok.	Zahrnuté v záväznej časti.
13.1	Rešpektovať a zachovať koridor plánovanej trasy rýchlostnej cesty R2-R4.	Koridor cesty zahrnutý do riešenia úpn.
13.2	Rešpektovať koridor VTL plynovodu.	Rešpektované.
14.1	Rešpektovať prirodzené záplavové územia tokov.	Záplavové územia sú vyznačené, navrhované plochy zástavby sú mimo.14.2

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť čistopis

OZN.	POŽIADAVKA	SPÔSOB ZAPRACOVANIA
14.2	Pri návrhoch umiestňovania stavieb pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona Č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov ostatných vodných tokov šírky 5,0 m.	Rešpektované.
14.3	Zvýšiť prirodzenú retenciu vody v území v celom riešenom území.	Navrhnuté plochy zelene a vsakovanie vrámci zastavaného územia.
14.4	Navrhnuť opatrenia pre mitigáciu dopadov na zmenu klímy.	Oparenia popísané v textovej časti v kap. 18.10
14.5	Navrhnuť opatrenia pre adaptáciu na zmenu klímy s dôrazom na čo najväčšie zmiernenie dôsledkov pre rizikové skupiny obyvateľstva.	Oparenia popísané v textovej časti v kap. 18.10
14.6	V rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade so zabezpečením zachytávania plávajúcich a znečisťujúcich látok podľa platnej legislatívy.	Preferované zachytávanie vody v území.
14.7	Rešpektovať plán ukrytia obyvateľstva a dopracovať návrh ukrytia pre novonavrhované lokality podľa potreby.	Rešpektované Kap. 15.4
14.8	Rešpektovať Požiarneho poriadku obce.	Rešpektované kap. 15.3
14.9	Rešpektovať a doplniť prístupové cesty a častiam územia, prístup k prírodným zdrojom a rozmiestnenie umelých zdrojov požiarnej vody.	Rešpektované kap. 15.3
14.10	Rešpektovať odvodňovacie kanále vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary u kanálov v otvorenom profile a 5 m od osi kanála v krytom profile	Rešpektované.
15	Požiadavky na jednotlivé UC	Rešpektované. Kap. 11.2
16.1	V rámci rozvojových plôch a súčasných zastavaných územiach umiestniť optimálne 911 bytov v návrhovom období do r. 2035. Pri navrhovaní nových lokalít a počtu bytov brať do úvahy strategické ciele vyplývajúce z rozvojovej stratégie obce.	Návrh riešenia bývania v kap. 12.1
16.2	Navrhnuť lokality pre výstavbu rodinných domov a zmiešaných území bývania v rodinných a bytových domov	Rešpektované.
16.3	Veľkoplošné areály priemyselnej výroby umiestňovať v UC01.	Rešpektované.
16.4	V obci neumiestňovať veľkoplošné predajne ani veľkoplošné zariadenia občianskej vybavenosti pre obchod a služby, skladovanie.	Rešpektované, podmienka zahrnutá do záväznej časti
16.5	Umožniť umiestňovanie malých prevádzok vrámci zastavaného územia a prevádzok obchodu a služieb a prechodného ubytovania v kombinácii s bývaním.	Rešpektované, podmienka zahrnutá do záväznej časti
16.6	Pri rozvoji a umiestňovaní areálov poľnohospodárskej výroby zamedziť negatívnym vplyvom na obytné územia.	Rešpektované priestorovým riešením územia.
16.7	Vyčleniť lokality na umiestnenie výroby a drobného podnikania, podrobne špecifikovať podnikateľské aktivity, ktoré bude možné umiestniť v obytnej zóne (drevozárstvo, doprava, chov dobytka, chovateľské stanice hydiny a psov a iné služby)	Rešpektované, podmienka zahrnutá do záväznej časti
16.8	Stanoviť regulatívy pre chov domácich hospodárskych zvierat najmä z hľadiska podnikateľských aktivít samostatne hospodáriacich roľníkov hlavne v obytných zónach.	Rešpektované, podmienka zahrnutá do záväznej časti
16.9	V primeranom rozsahu vytvoriť podmienky pre	Návrh v kap. 12.2

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť čistopis

OZN.	POŽIADAVKA	SPÔSOB ZAPRACOVANIA
	umiestnenie sociálnej infraštruktúry v rozsahu odporúčaných štandardov.	
16.10	Navrhnuť cykloturistické trasy a pešie trasy hlavne v súbehu s hlavnými dopravnými trasami.	Rešpektované.
17.1	V regulácii kvôli chráneným územiám upozorniť na ustanovenia zákona č. 24/2006 O posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.	Rešpektované.
17.2	V území neumiestňovať nové zdroje znečistenia ovzdušia a vôd	Okrem strategického parku ako investície vyplývajúcej z ÚPN-VÚC.
17.3	Zabezpečiť objektivizáciu radónového rizika stavebných pozemkov pri výstavbe nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1000 hodín počas kalendárneho roka a pri výstavbe bytových budov v zmysle ustanovení vyhlášky Č. 528/2007 Z.z. ktorou sa stanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia	Rešpektované v zmysle platnej legislatívy.
17.4	Riešiť, aby fyzické osoby - podnikatelia a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje hluku, infrazvuku alebo vibrácií zabezpečili, aby expozícia obyvateľov bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc v zmysle ustanovení zákona 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zmene a doplnení niektorých zákonov.	Rešpektované v zmysle platnej legislatívy.
17.5.	Riešiť plochy pre skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu a plochy pre dotriedňovanie odpadu.	Rešpektované.
18.1	Nezaberať nadmerné množstvo pôdy na nepoľnohospodárske účely v prípade, ak si to nevyžaduje rozvoj obce alebo opatrenia na udržiavanie a podporu ekologicky stabilných prvkov alebo ochrany a tvorby krajiny alebo technického a dopravného vybavenia územia.	Vyhodnotenie dôsledkov popísané v kap. 21
18.2	Minimalizovať zábery chránených pôd. Zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji pred ich zástavbou	Vyhodnotenie dôsledkov popísané v kap. 21
18.3	Vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na udržanie ekologickej stability územia udržiavaním a obnovou zdravých trvalých trávnych porastov s cieľom zachovania krajinného rázu poľnohospodárskej krajiny.	Rešpektované. Popísané v kap. 18
18.4	Vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych pôd.	Rešpektované. Popísané v kap. 18
18.5	Pri navrhovaní lokalít pre stavebné a iné nepoľnohospodárske zámery využívať predovšetkým voľné kapacity v hraniciach zastavaného územia. V prípade dôvodnej potreby umiestňovať stavebné zámery na menej hodnotných pôdach predovšetkým v kontakte so zastavaným územím bez vytvárania častí s neumožneným prístupom pre plnohodnotné obrábanie poľnohospodárskymi mechanizmami.	Vyhodnotenie dôsledkov popísané v kap. 21
18.6	Umiestnenie stavieb za hranicou zastavaného územia riešiť alternatívne so zreteľom na ochranu najkvalitnejšej pôdy.	Vyhodnotenie dôsledkov popísané v kap. 21
18.7	Rešpektovať primerane hranicu zastavaného územia k 1.1.1990.	Vyhodnotenie dôsledkov popísané v kap. 21
19.1	Zvážiť vymedzenie území pre riešenie ÚPN-Z	Požiadavky na podrobnejšiu dokumentáciu uvedené v záväznej časti.

OZN.	POŽIADAVKA	SPÔSOB ZAPRACOVANIA
20.1	Stanoviť podmienky funkčného využívania územia	Zpracované v záväznej časti.
20.2	Priestorové usporiadanie bude stanovené mierou využitia územia (príslušným indexom), výškovým limitom a urbanistickou štruktúrou územia	Zpracované v záväznej časti.
20.3	V území bude stanovená regulácia využívania a usporiadania krajiny.	Zpracované v záväznej časti.
20.4	V prípade potreby bude stanovená špecifická regulácia ako dodatkový regulatív pre potreby miestneho stavebného poriadku v súlade s príslušnými právnymi predpismi.	Zpracované v záväznej časti.
20.5	Do regulácie zapracovať a dodržať obmedzenie vyplývajúce zo všetkých ochranných pásiem v území	Zpracované v záväznej časti.
21.1	V územnom pláne vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby vyplývajúce z Územného plánu VÚC Košického kraja	rešpektované
21.2	V územnom pláne vymedziť stavby, ktoré vyplývajú z rozvoja obce a majú verejnoprospešný charakter	Rešpektované.

Tabuľka 1 Vyhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Súborné stanovisko bolo schválené uznesením č. 22/2022 dňa 27.01. 2022. Návrh územného plánu bol vypracovaný v súlade s týmto stanoviskom.

7 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

7.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE

Obec sa nachádza južne od mesta Košice na planine. Susedí s katastrálnymi územiami Mesto Košice (S), Kokšov – Bakša (V), Geča (J) a Haniska pri Košiciach (Z). Riešené územie je totožné s katastrálnym územím obce Valaliky.

7.2 PRIESTOROVÉ USPORIADANIE OBCE

Obec vznikla spojením menších osád (dedín), ktoré kedysi tvorili jedno sídlo Kokšov. Po rozdelení a opätovnom spojení niektorých častí pôvodnej obce vzniká obec Valaliky. Obec má dnes miestne časti Buzice, Bernátovce, Všetšvätých a Košťany.

Zastavané územie obce tvorí jedno kompaktné sídlo organicky napojené na obec Geča. Ide o pomerne homogénnu zástavu izolovaných rodinných domov. Z urbanistického hľadiska je pôdorys obce rastlý, bez výrazných dominancií priestorov alebo zámerného komponovania. Hlavnú os obce tvorí cesta III. triedy č. 3416. Výrazné obmedzenia v priestorovom rozvoji obce sú katastrálne hranice na severe, ktoré prechádzajú po prahu nivy Hornádu, širokorozchodná trať, železnica a susedná obec Geča.

Najväčší priestor pre rozvoj obce je na východnom a západnom okraji obce.

Cez kataster obce okrem spomínanej cesty III. triedy prechádza aj cesta I. triedy č. I/17 a rýchlostná cesta R4 s plánovaným predĺžením a existujúcou križovatkou na území obce. Cesta I/17 nemá priamy vplyv na rozvoj obce, avšak sprístupňuje západnú časť katastra pre možný rozvoj.

7.3 ABIOTICKÉ POMERY

7.3.1 geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR (Kol., 2002) sa územie nachádza v Alpsko-Himalájskej sústave, podsústave Karpaty, provincii Západné Karpaty, podprovincii Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Lučenecko-košickej zníženiny, geomorfologickom celku Košická kotlina, podcelku Košická rovina.

Z geomorfologického hľadiska predstavuje územie reliéf kotlinových pahorkatín s nízkymi riečnymi terasami a reliéf rovín a nív. Z hľadiska typov reliéfu ide o územie reliéfu rovín nerozčlenených a na časti aj rovín horizontálne a vertikálne rozčlenených.

7.3.2 geologické pomery

Z hľadiska geologickej stavby (kol., 2002) je územie pomerne jednotné a heterogénne. Zараďujeme ho k neogénnej sedimentárnej panve, ktorú budujú sivé vápnité íly až ílovce, siltovce, piesky až pieskovce, zlepenca, kyslé tufy, bentonity a organogénne vápence. Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie východná časť katastra patrí k rájónu údolných riečnych náplavov, západná časť katastra k rájónu náplavov terasových stupňov.

Z hľadiska kvartérneho pokryvu ide o skupinu fluviálnych sedimentov, z časti prevažne nivných humózných hlín alebo hlinito-piesčitých až štrkovito-piesčitých hlín dolinových nív a z časti pieskov, piesčitých štrkov až pieskov v terasách bez pokryvu.

7.3.3 Pôdne pomery

Pôdne pomery odrážajú geologické podmienky a geomorfológiu terénu. Podľa (kol., 2002) z pôdných typov sa v oblasti katastra Valalikov v západnej časti vyskytujú najmä hnedozeme a kambizeme prevažne nasýtené. Vo východnej časti katastra dominujú fluvizeme.

Hnedozeme náležia k hnedozemiam kultizemným, lokálne modálnym a erodovaným, prípadne regozemiam kultizemným a modálnym vzniknutým zo spraší. Prevažne nasýtené kambizeme náležia k kambizemiam modálnym a kultizemným nasýteným až kyslým so sprievodnými rankrami a kambizemami pseudoglejovými vzniknutých zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín. Fluvizeme patria k pôdnym predstaviteľom fluvizemí kultizemných, so sprievodnými fluvizemami glejovými, modálnymi a kultizemnými ľahkými vzniknutými z nekarbonátových aluviálnych sedimentov.

7.3.4 Hydrologické pomery

Zájmové územie patrí do povodia rieky Hornád a úmoria Čierneho mora. Územie je bez vodných tokov, s výnimkou skanalizovaného Valalického kanála západne od obce.

Podľa hydrogeologického rajónovania ležia podzemné vody posudzovaného územia v rájóne Kvartér Hornádu v Košickej kotline.

7.3.5 Klimatické pomery

Podľa Atlasu krajiny SR (Kol., 2002) patrí územie do teplej oblasti s priemerne 50 a viac letnými dňami za rok (letným maximom teplot vzduchu viac ako 25°C), okrsku teplého a mierne suchého s chladnou zimou a priemernými teplotami v januári menej ako -3°C.

Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 600 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje 40-60.

8 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Pre obec Valaliky vyplývajú tieto záväzné regulatívy z Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košický kraj a všeobecne záväzného nariadenia VZN KSK č. 18/2017, ktoré majú dopad na k.ú. obce Valaliky.

ÚPN VÚC Košický kraj bol schválený vládou SR uznesením č. 323/98, zo dňa 12.05.1998 a nariadením vlády SR č. 281/98 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť.

Zastupiteľstvom KSK boli schválené jeho

- Zmeny a doplnky 2004 (uznesením č. 245/2004, zo dňa 30.08.2004 a jeho záväzná časť vyhlásená všeobecne záväzným nariadením VZN KSK č. 2/2004, schválené uznesením č.246/2004),
- Zmeny a doplnky 2009 (uznesením č. 712/2009, zo dňa 24.08.2009 a VZN KSK č. 10/2009, uznesením č.713/2009),
- Zmeny a doplnky 2014 (uznesením č. 92/20014, zo dňa 30.06.2014 a VZN KSK č. 6/2014, uznesením č.94/20014) a
- Zmeny a doplnky 2017 boli schválené dňa 12.06.2017 uznesením č. 509/2017 a VZN KSK č. 18/2017, uznesením č. 510/2017, ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Košický kraj, s nadobudnutím účinnosti 10.07.2017.

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy so špecifickým vzťahom k obci Valaliky:

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.15. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.15.1. podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa; - košicko-prešovskú rozvojovú os Prešov – Košice – Seňa – hranica s Maďarskom (územie ležiace v Košickom kraji),
- 2.16. podporovať vznik suburbánneho pásma okolo miest Košice, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves a Trebišov,
- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,

3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,

3.4. podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území kraja a podporiť vytváranie stredných odborných škôl, ktoré poskytujú pomaturitné vzdelávanie,

3.5. znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelávania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôsobovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám,

3.6. rozvíjať zdravotnícke zariadenia v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti obyvateľov,

3.6.1. podporovať zdravotnícke služby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier,

3.6.2. rozšíriť kapacitu liečební, hospicov a domov ošetrovateľskej starostlivosti v súlade s potrebami obyvateľstva kraja

3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,

3.8. podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu

4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,

5.4. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:

a) územia lokalít zapísaných v zozname UNESCO,

b) pamiatkový fond, ktorý tvoria pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a národné kultúrne pamiatky, ako aj ochranné pásma všetkých kategórií pamiatkového fondu,

- d) známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
 - f) novodobé urbanistické a architektonické diela,
 - g) areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
 - j) objekty, súbory, alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ochranné pásma ako aj objekty vedené v evidenciách pamätihodností miest a obcí,
- 5.5. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej,
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry,
- 5.11. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom zvláštnom vzhľade krajiny,
- 5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13. identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu;
- 5.13.1. vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
- 5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,
- 5.15. zabezpečiť pri rekonštrukcii krajiny vrátane projektov pozemkových úprav podmienky pre uplatňovanie zásad tvorby krajiny s rešpektovaním špecifických foriem osídlenia a historických krajinných štruktúr v typickom charaktere poľnohospodárskej krajiny,
- 5.16. riešiť významné strategické a investičné zámery len v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, ochranu nerastného bohatstva a ochranu zdravia obyvateľov,
- 5.16.1. navrhovať umiestnenia takýchto zámerov len prostredníctvom komplexného územnotechnického riešenia minimálne územnoplánovacím podkladom, v širších väzbách aj s dopadom na dotknuté územie,

- 5.17. zabezpečiť trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržiavaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity,
- 5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.
- 6.7. rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne
- 6.7.1 železničné trate:
- Širokorozchodná trať Maťovce - Košice
- 6.10. rešpektovať koridor pre rýchlostnú cestu R2 hranica kraja – Rožňava – Košice (v úseku cez horský priechod Soroška tunelový variant) s napojením mesta Košice v uzloch:
- 6.10.3. v trase cesty I/68¹ Košice juh (Šebastovce), R2 + R4,
- 6.11. chrániť koridor pre peáž rýchlostných ciest R2 a R4 (v úseku od križovania s cestou I/68² po napojenie na diaľnicu D1) a súvisiace súbežné cesty,
- 6.12. chrániť koridory pre cesty I. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy vrátane ich prietahov v základnej komunikačnej sieti miest
- 6.12.6. cestu č. I/68 úsek hranica kraja Prešov/Košice - Budimír - Košice - Šebastovce - Seňa - Milhoš s napojením na štátnu hranicu SR/Maďarsko vrátane plánovaných mimoúrovňových a úrovňových dopravných uzlov (Haniska križovatka)
- 6.17. chrániť priestory pre prímestskú autobusovú a osobnú železničnú dopravu, terminály integrovaného dopravného systému,
- 6.18. v oblasti rozvoja železničnej dopravy chrániť priestory pre
- 6.18.2. železničný dopravný koridor severojužného magistrálneho ťahu v úseku hranica s Poľskou republikou – Plaveč – Prešov – Kysak – Košice – hranica s MR na zdvojkoľajnenie a modernizáciu trate na rýchlosť 120 km/hod,
- 6.18.4. pre modernizáciu železničnej širokorozchodnej trate Košice – Maťovce – štátna hranica s Ukrajinou,
- 6.19. v oblasti rozvoja leteckej dopravy
- 6.19.2. rešpektovať ochranné pásma verejných letísk, letísk pre práce v poľnohospodárstve, heliportov a leteckých pozemných zabezpečovacích zariadení.
- 6.19.3. pri prerokovaní územných plánov spracovaných v katastrálnych územiach s výskytom ochranných pásiem verejných letísk, letísk pre práce v poľnohospodárstve, heliportov a

¹ Po prečíslovaní cesta I/17

² Po prečíslovaní cesta I/17

leteckých pozemných zabezpečovacích zariadení vždy vyžadovať stanovisko
Dopravného úradu Slovenskej republiky,

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.6. vytvoriť podmienky pre rekonštrukcie existujúcich nadradených líniových stavieb vodovodov vodárenských sústav,

7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.14. vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EÚ,

8. V oblasti hospodárstva

8.1. rozvíjať ekonomiku prostredníctvom:

8.1.2. zvyšovania konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti regiónov rozvíjaním inovačného potenciálu regiónov a efektívnejším využívaním existujúcich výrobných zdrojov

8.2. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,

8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,

8.14. prioritne vytvárať podmienky a chrániť územie pre zakladanie nových priemyselných zón rôznych typov sídlach na rozvojových osiach,

8.16. využiť výhodnú strategickú dopravnú polohu mesta Košice v smeroch východ – západ a sever – juh; v priestore Bočiar vytvoriť územno-technické podmienky na rozvoj pracovných príležitostí, prekládkovej činnosti, postupne realizovať Globálny logistický a industriálny park,

8.17.

a) minimalizovať používanie fosílnych palív v energetike,

b) podporovať efektívne zavádzanie výroby elektrickej energie a tepla z dostupných obnoviteľných zdrojov,

c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

9. V oblasti odpadového hospodárstva

9.1. usmerniť cieľové nakladanie s určenými druhmi a množstvami odpadov, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programom odpadového hospodárstva kraja,

- 9.2. koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch kraja podľa ich špecifickej potreby,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava

1.4. peáž rýchlostných ciest R2 a R4 (v úseku od križovania s cestou I/17 po napojenie na diaľnicu D1) a súvisiace súbežné cesty,

1.5. cesty I. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy vrátane ich prietahov v základnej komunikačnej sieti miest

1.5.6. cesta č. I/17 úsek hranica kraja Prešov/Košice - Budimír - Košice - Šebastovce - Seňa - Milhošť s napojením na štátnu hranicu SR/Maďarsko vrátane plánovaných mimoúrovňových a úrovňových dopravných uzlov (Haniska križovatka),

2. Železničná doprava

2.2. zdvojkolaženie a modernizácia trate severojužného magistrálneho ťahu na rýchlosť 120 km/hod v úseku (hranica s Poľskou republikou – Plaveč – Prešov) – Kysak – Košice – hranica s MR,

2.4. modernizácia železničnej širokorozchodnej trate štátna hranica s UR – Maťovce – Haniska pri Košiciach,

5.3. rekonštrukcie existujúcich hlavných vodovodov vodárenských sústav,

9 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

9.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VÝVOJI POČTU OBYVATEĽOV

Počet obyvateľov obce k 31.12.2021: 4468

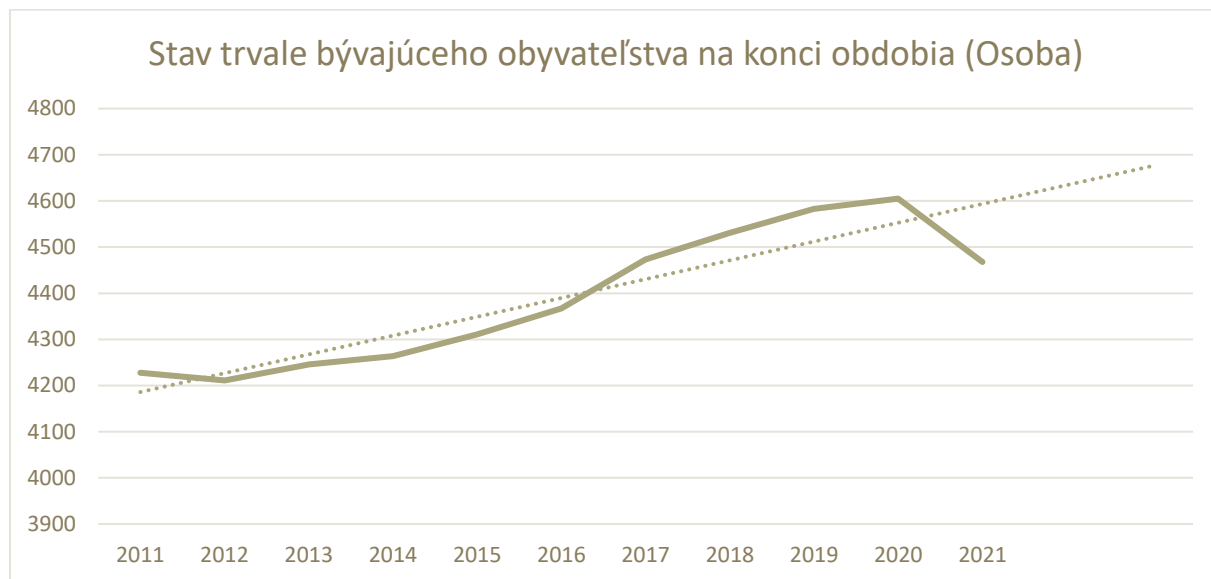
Údaje o počte obyvateľov za roky 2011-2022:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení (Osoba)	55	53	47	49	49	55	53	50	57	61	51
Zomretí (Osoba)	31	33	25	38	31	35	26	30	33	42	57
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	24	20	22	11	18	20	27	20	24	19	-7
Priťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	87	51	55	65	104	100	130	110	87	79	76
Vysťahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	45	88	42	58	75	64	51	72	59	76	76
Migračné saldo (Osoba)	42	-37	13	7	29	36	79	38	28	3	0
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	66	-17	35	18	47	56	106	58	52	22	-7
Stav trvale bývajúcего obyvateľstva na konci	4228	4211	4246	4264	4311	4367	4473	4531	4583	4605	4468

obdobia (Osoba)

Tabuľka 9-1 Vývoj počtu obyvateľov 2011-2022

Vyhodnotenie údajov:

Obrázok 9-1 Graf vývoja počtu obyvateľov 2011-2021

Vývoj počtu obyvateľov má vo všeobecnosti stúpajúcu tendenciu. Pre nasledujúce dve obdobia sa pri nezmenených podmienkach predpokladá zvyšovanie počtu na zhruba 4700 obyvateľov.

Obec Valaliky má stálu tendenciu nárastu stále bývajúceho obyvateľstva, a to aj z hľadiska prirodzeného prírastku aj z hľadiska migračného prírastku, aj keď prirodzený prírastok postupne klesá. Takéto migračné saldo vyplýva hlavne z polohy pri meste Košice. Priemerný vek obyvateľov je zhruba 36 rokov a väčšina populácie je v produktívnom veku. Priemerný vek každým rokom rastie. Väčšina obyvateľstva sa hlási k rímskokatolíckemu náboženstvu. V obci sa nachádza farský RK kostol Všetechsvätých. Z hľadiska národnostného zloženia je väčšinovým obyvateľstvom slovenské.

Z vývoja vekového zloženia vidieť posun smerom k obyvateľstvu v produktívnom a predproduktívnom veku, čo robí z obce progresívny typ.

Základná sociálna vybavenosť v obci (zdroj: autor)

Zariadenie	Dostupnosť v obci	Dostupnosť mimo obce	Spôsob dopravy	miesto
Materská škôlka	Áno		Peši	
Základná škola (1.-4.)	Áno		Peši	
Stredné školy	nie	Do 10-20 km	Autobus, vlak	Košice
Kostol rk.	áno		peši	

Zariadenie	Dostupnosť v obci	Dostupnosť mimo obce	Spôsob dopravy	miesto
Iné modlitebne		Do 10-20 km	Autobus, vlak	Košice
Pošta	áno		Peši	
Dom kultúry	áno		Peši	
Zdravotnícke zariadenie	áno		peši	
Nemocnica	nie	Do 10-20 km	Autobus, vlak	Košice
Služby pre seniorov (Klub seniorov)	áno		peši	
Obchod so zmiešaným tovarom	Áno		Peši	
Potraviny	áno		Peši	
Športovisko (ihrisko)	áno		Peši	

Tabuľka 9-2 Základná sociálna vybavenosť

Obec má nad 4000 obyvateľov a nie je spádovou obcou pre žiadnu inú obec vzhľadom na rovnaký charakter okolitých obcí a blízkosť mesta Košice.

Ostatné služby sú k dispozícii v spádovom meste.

Aktivity v oblasti cestovného ruchu v obci v súčasnosti sú na základnej úrovni. Vzhľadom na to, že obec nie je cieľovou destináciou CR, turistické informačné služby postačujú integrované vrámci služieb obecného úradu.

Zariadenia obchodu a služieb sú rozptýlené v jednotlivých častiach obce vo forme drobných predajní so zmiešaným tovarom.

V oblasti kultúrnych služieb má obec dostatočné vybavenie.

9.2 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

Údaje z r. 2011 (1)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Valaliky				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	41	22	63	36
Lesníctvo a ťažba dreva	2	4	6	2
Ťažba uhlia a lignitu	2	1	3	3
Iná ťažba a dobývanie	6	1	7	6
Výroba potravín	16	27	43	28
Výroba nápojov	4	1	5	5

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť
čistopis

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Výroba textilu	2	2	4	1
Výroba odevov	4	4	8	4
Výroba kože a kožených výrobkov	2	12	14	8
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	8	4	12	7
Výroba papiera a papierových výrobkov	3	0	3	0
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	3	4	0
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	3	0	3	1
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	0	1	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	9	6	15	10
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	34	4	38	31
Výroba a spracovanie kovov	131	24	155	150
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	31	10	41	31
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	3	2	5	3
Výroba elektrických zariadení	4	9	13	2
Výroba strojov a zariadení i. n.	27	3	30	25
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	27	31	58	52
Výroba nábytku	8	2	10	8
Iná výroba	2	2	4	3
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	15	1	16	15
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	19	7	26	21
Zber, úprava a dodávka vody	37	6	43	40
Čistenie a odvod odpadových vôd	0	1	1	0
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	24	5	29	29
Výstavba budov	23	10	33	23
Inžinierske stavby	33	2	35	31
Špecializované stavebné práce	53	12	65	50
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	20	4	24	19
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	38	25	63	52

Územný plán obce Valaliky – Textová časť
čistopis

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	54	93	147	110
Pozemná doprava a doprava potrubím	66	8	74	63
Skladové a pomocné činnosti v doprave	12	7	19	19
Poštové služby a služby kuriérov	6	14	20	16
Ubytovanie	5	10	15	12
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	10	20	30	22
Nakladateľské činnosti	2	1	3	3
Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	0	1	1	1
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	2	1	3	3
Telekomunikácie	6	8	14	11
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	12	4	16	16
Informačné služby	1	0	1	0
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2	7	9	6
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	3	3	3
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	2	3	5	5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	6	4	10	8
Právne a účtovnícke činnosti	2	10	12	9
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	5	0	5	4
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	9	9	18	15
Vedecký výskum a vývoj	1	1	2	2
Reklama a prieskum trhu	0	1	1	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	4	2	6	6
Veterinárne činnosti	0	1	1	1
Prenájom a lízing	3	3	6	2
Sprostredkovanie práce	11	6	17	15
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	2	1	3	2
Bezpečnostné a pátracie služby	16	4	20	15
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	6	12	18	15

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť
čistopis

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	6	3	9	8
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	78	94	172	133
Vzdelávanie	26	61	87	75
Zdravotníctvo	17	85	102	92
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	3	21	24	23
Sociálna práca bez ubytovania	2	8	10	7
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	3	0	3	3
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	6	7	6
Činnosti herní a stávkových kancelárií	1	2	3	2
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	3	3	6	4
Činnosti členských organizácií	4	3	7	6
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	2	0	2	2
Ostatné osobné služby	1	10	11	8
Zamestnávateľ v zahraničí	2	1	3	3
Nezistené	89	77	166	110
Spolu	1 116	856	1 972	1 564

Tabuľka 9-3 Štatistika ekonomicky aktívneho obyvateľstva r.2011

Miera nezamestnanosti (Okres Košice – okolie):

Tabuľka 4 Miera evidovanej nezamestnanosti

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Okres Košice - okolie	22,86	24,60	19,49	19,20	17,66	15,48	12,12	9,72	9,33	12,26	11,06

Tabuľka 5 Firmy podľa počtu zamestnancov

Počet zam.	Počet firiem
50-99	1
10-49	10
5-9	2
0-4	250

Prevádzky v obci patria k prevádzkam s malým počtom zamestnancov. Väčšina zamestnaných odchádzajú za prácou do okolitých obcí a miest (hlavne Košice).

10 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Valaliky je súčasťou aglomeračného územia mesta Košice. Predstavuje obytný satelit so základnou občianskou vybavenosťou. Obcou prechádza cesta I/17, železničná trať s umiestnenou železničnou zastávkou a širokorozchodná železnica. Katastrom prechádza aj rýchlostná cesta R2-R4.

10.1 ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec v sídelnej štruktúre patrí medzi ostatné vidiecke sídla. Nie je spádovou obcou pre žiadnu inú obec a leží v spádovom území mesta Košice, tvorí s ním pomerne kompaktnú predmestskú štruktúru aj so susediacimi obcami, s ktorými je zrastená.

V obci je navrhovaný strategický priemyselný park, ktorý je priamo prístupný z rýchlostnej cesty na priamo napojený cestu I/17 na mesto Košice. Návrh parku presahuje viacero katastrálnych území. Obec je tak železničnou traťou rozdelená na dve časti, t.j. priemyselný park a obec.

Pre účely strategického parku je navrhované:

- Preložka cesty I/17
- Návrh nových ciest III. triedy
- Doplnenie technickej vybavenosti

Tieto zásahy presahujú riešené územie.

V zastavanej časti obce sú v jej južnej časti navrhované nové rozvojové lokality pre bývanie, ktoré sú prepojené na obec Geča.

Inak nie sú navrhované žiadne javy, ktoré by presahovali katastrálne územie obce.

11 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Obec je železničnou traťou rozdelená na dve časti – strategický park a samotnú obec.

Hlavná koncepcia rozvoja obce je prímestská obec poskytujúca základnú občiansku vybavenosť s možnosťami lokálnej rekreácie a základných služieb.

Územie je pomerne kompaktné s rastlou štruktúrou. Nové plochy pre výstavbu sa navrhujú v kontakte so zastavaným územím predovšetkým pre rodinné domy a zmiešanú štruktúru bytových a rodinných domov.

Zástavba v obci sa navrhuje maximálne do 4 nadzemných podlaží, aby bol zachovaný vidiecky/prímestský charakter obce a charakter mikropriestorov obce.

V zastavaných územiach, okrem plôch určených pre chov veľkých hospodárskych zvierat, sa povoľuje chov malých hospodárskych zvierat a spoločenských zvierat, aj to v obvyklom množstve, aby nedochádzalo k vytváraniu zdroja hygienického znečistenia a vzniku takých obmedzení, ktoré obmedzujú funkciu bývania na okolitých pozemkoch.

Obec je pre potreby spracovania územného plánu rozdelená do 6 územných celkov³. Každý územný celok je špecifický a jeho identitu je vhodné podporiť. Z hľadiska udržania kvality života v obci je územný rozvoj obce orientovaný na rozvoj naplnenia hlavných strategických cieľov, ktoré sú v súlade s nadradenými stratégiami a nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou koordinujúcou rozvoj regiónu.

Hlavný rozvoj obce je sústredený do priestoru UC6 medzi centrom obce železničnou stanicou.

Samostatnú časť predstavuje strategický park prístupný z cesty I/17. Prístup do parku je riešený novonavrhanými cestami, ktoré prepájajú obec a strategický park a zároveň spájajú obec s cestu I/17.

11.1 VYMEDZENIE CENTRA OBCE

Centrum obce sa vymedzuje v v časti tvorenej kostolom s príľahlým parkom, školou, cintorínom a obecným úradom. Vymedzenie centra obce je vyznačené v grafickej časti,

11.2 NÁVRH ROZVOJA JEDNOTLIVÝCH ÚZEMNÝCH CELKOV

11.2.1 ÚC1

- **Základný cieľ rozvoja: priemyselné územie s občianskou vybavenosťou a súvisiacimi službami**
- Umiestňuje sa priemyselný park a plochy zmiešaného územia výroby a občianskej vybavenosti určenej pre doplnkovú vybavenosť k strategickému parku a pre obec.
- Medzi priemyselným parkom a obcou v trase preloženého Valalického kanála je umiestnený park, ktorý tvorí prirodzenú bariéru medzi plochami výroby a obcou a zároveň umožňuje rekreačné využitie územia.
- Vzhľadom na rozľahlosť a komplexnosť navrhovaného areálu sa odporúča vrámci územia riešiť aj doplnkové funkcie najmä služieb pre potreby areálov.
- V UC1 umiestnený aj nový centrálny cintorín.
- Cez UC1 prechádza cesta I/17, kde navrhnutá aj jej preložka okolo Mestskej časti Košice-Šebastovce.
-

11.2.2 ÚC2

- **Základný cieľ rozvoja: poľnohospodárske využitie, existujúce plochy bývania stabilizovať, nerozvíjať.**
- Územím je navrhované predĺženie rýchlostnej cesty R4 a prepojenie na priemyselný park.
- Nie je navrhované ďalšie rozšírenie plôch bývania vzhľadom k trase nadradených komunikácií a železničnej širokorozchodnej trase
- Cez UC2 prechádza cesta I/17, kde navrhnutá aj jej preložka okolo Mestskej časti Košice-Šebastovce.

11.2.3 ÚC3

- **Základný cieľ rozvoja: transformácia výrobného areálu na plochy bývania a občianskej vybavenosti**

³ Vyplýva z prieskumov a rozborov a následne Zadania pre spracovanie územného plánu

- Rozvojové územie obce navrhnuté na transformáciu z plôch poľnohospodárskej výroby na územie bývania.

11.2.4 ÚC4

- **Základný cieľ rozvoja: poľnohospodárske využitie, v kontakte so zastavaným územím rozvíjať najmä funkciu bývania**
- Navrhnuté rozšírenie bývania v kontakte so zastavaným územím.
- Poľnohospodárske využitie.
- Poľnohospodársku sa navrhujú členiť na menšie lány medzami.

11.2.5 ÚC5

- **Základný cieľ rozvoja: zachovať vidiecky charakter obce, intenzifikáciu a vybavenosť sústreďovať najmä pozdĺž ciest III. triedy a v centre obce.**
- V centrálnej časti obce sa vymedzujú zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti najmä na podporu hlavnej rozvojovej osi.
- V centrálnej časti sa zachovávajú plochy pre občiansku vybavenosť.
- Areál výroby navrhuje na postupnú transformáciu na plochu občianskej vybavenosti.

11.2.6 ÚC6

- **Základný cieľ rozvoja: obytné prostredie s občianskou vybavenosťou celoobecného významu.**
- Navrhuje sa tu umiestnenie plôch pre bývanie, šport
- Vymedzuje sa plocha pre strategickú vybavenosť – školský areál (základnej školy, prípadne špeciálnej školy s výukou naviazanou na zameranie strategického parku.
- Do UC6 je preložená železničná zastávka s vybudovaním dopravného terminálu bus-vlak pre strategický park.

12 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

12.1 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Bývanie sa navrhuje v nových lokalitách hlavne v rodinných domoch. V rozvojových a kompozičných osiach – okolo ciest III. triedy a v lokalite funkčnej a priestorovej transformácie hospodárskeho dvora je navrhnuté zmiešané bývanie v bytových a rodinných domoch.

Pri rodinných domoch sa navrhuje prioritne bývanie v samostatne stojacich rodinných domoch a dvojdomoch. Pre doplnenie komplexných lokalít a vyhnutiu sa nežiadúcej priestorovej monotvárnosti je vhodné tieto lokality doplniť o radové domy, prípadne progresívne kobercové zástavby.

Z urbanistického hľadiska je navrhovaná ulicová zástavba. V blokoch je možné umiestňovať aj obytné ulice, obytné ulice typu woonerf, alebo hniezdovú zástavbu. Lokality bývania je potrebné podrobnejšie riešiť s prioritou chodca vrátane peších skratiek, detských ihrísk a priestorov pre komunitné stretávanie.

Pri predpokladanom prírastku cca 50 ľudí ročne sa v návrhovom období (25 r) predpokladá za neznemených podmienok nárast o cca 1250 obyvateľov. Pri zohľadnení výstavby priemyselného parku a potreby bývania pre zamestnancov sa predpokladá vyšší nárast obyvateľstva.

Navrhované kapacity

Počet bytov celkom	2250
Počet obyvateľov celkom	6750
Nárast obyvateľov	2282

12.2 NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Pre navrhovaný počet obyvateľov (nad 5000) je vhodné v území umiestniť:

Vybavenosť obcí	Odporúčaná vybavenosť pre kat. obce		Existujúca vybavenosť	
	do 5 tis.	5-10 tis.	Valaliky	Košice (v vzťahu k obci)
Zariadenie				
Školstvo				
Materská škola	x	x	x	
Základná škola	x	x	x	
gymnázium				
Stredná odborná škola				
Konzervatórium				
Školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe nadstavbové a pomaturitné štúdium				
Základná umelecká škola		x	doplniť	x
MŠ pre deti so zdravotným postihnutím	x	x	doplniť	x
ZŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením				
Praktická škola		x	doplniť	x
Odborné učilište pre žiakov so zdravotným znevýhodnením				
Školy a triedy pre deti a žiakov s nadaním				
Školský klub	x	x	x	
Školské stredisko záujmovej činnosti	x	x	doplniť	x
Centrum voľného času	x	x	doplniť	x
Školský internát		x	doplniť	x
Diagnostické centrum				
Reedukačné centrum				
Liečebno-výchovné sanatórium				
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva				
Škola v prírode				
Vysoké školy				x
šport				
Ihrisko pre deti	x	x	x	
Ihrisko pre mládež a dospelých	x	x	doplniť	
Ihrisko maloplošné (do 2000 m ²)	x	x	x	
Ihrisko veľkoplošné (nad 2000 m ²)	x	x	x	
Telocvičňa	x	x	doplniť	
Športová hala		x	doplniť	x
Športový štadión				
Otvorený plavecký bazén				
Krytý plavecký bazén				
Otvorená ľadová plocha	x	x		x
Zimný štadión otvorený				
Zimný štadión krytý				
Relaxačné centrum		x	doplniť	x
Wellness				
centrum pohybových aktivít				
cestovný ruch				

Územný plán obce Valaliky – Textová časť
čistopis

Vybavenosť obcí	Odporúčaná vybavenosť pre kat. obce		Existujúca vybavenosť	
	do 5 tis.	5-10 tis.	Valaliky	Košice (v vzťahu k obci)
Zariadenie				
Hotel 5*, 4*				
Hotel 2*, 3*	x	x	doplniť	x
penzióny	x	x	doplniť	x
Hostely	x	x	doplniť	x
Horské apartmány				x
turistická informačná kancelária	x	x	doplniť	x
zdravotníctvo				
Ambulancie	x	x	x	x
Zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti				
Stacionár				
Dialyzačné stredisko				
Polikliniky				
Všeobecné nemocnice				
Liečebne				
Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti		x	doplniť	x
Dom ošetrovateľskej starostlivosti				
Hospic				
Mobilný hospic			doplniť	x
Ambulancia záchranej zdravotnej služby			doplniť	x
Špecializované nemocnice				
Prírodné kúpele				
Lekárne	x	x	doplniť	x
sociálne služby				
Zariadenia podporovaného bývania				
Zariadenie pre seniorov	x	x	doplniť	X
Zariadenie opatrovateľskej služby	x	x	doplniť	X
Rehabilitačné stredisko	x	x	doplniť	X
Domov sociálnych služieb	o	x	doplniť	X
Denný stacionár	o	o		
Opatrovateľská služba	x	x	doplniť	
Nocľaháreň				
Útulok				
Domov na polceste				
Nízkoprahové denné centrum		x	doplniť	X
Denné centrum	x	x	doplniť	X
Zariadenia núdzového bývania				
Integračné centrum	x	x	doplniť	X
Jedáleň	x	x	x	X
práčovňa	x	x	doplniť	X
Stredisko osobnej hygieny	x	x	doplniť	X
maloobchod				
Potraviny, miešaný tovar	x	x	x	
Špecializovaný obchod	x	x	x	
Malý supermarket (400-1000m2)		x	doplniť	
Veľký supermarket (1000-2500m2)		o		
Malý hypermarket (2500-5000 m2)				
Veľký hypermarket (5000 a viac)				
Hobbymarket (1000 a viac m2)				
menší OD NS do 2500 m2		o		
Väčší OD (2500 m2 a viac)				
Diskontná predajňa (400 -1000 m2)				

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť
čistopis

Vybavenosť obcí	Odporúčaná vybavenosť pre kat. obce		Existujúca vybavenosť	
	do 5 tis.	5-10 tis.	Valaliky	Košice (v vzťahu k obci)
Zariadenie				
verejné stravovanie				
reštaurácia I. a II. CS	o	o		
reštaurácia III. a IV. CS	x	x	doplniť	x
Vináreň, pivnica	x	x	x	x
Kaviareň	x	x	doplniť	x
Pohostinstvo, hostinec	x	x	x	x
Cukráreň	x	x	x	x
Bar	x	x	x	x
kultúra				
knižnica verejná	o	x	x	x
knižnica vedecká				
výstavné priestory				
múzeum	o	o		x
galéria		o		x
divadlo				
koncertná sála				
polyfunkčné kultúrne zariadenie		o	x	
Kultúrne a voľnočasové centrum				
Viacúčelová hala				
kino		o		
prírodné kino				
hvezdáreň, planetárium				
zhromažďovací priestor			x	
zoologické, botanické záhrady				
kongresové centrá				
kultúrno-osvetové centrá, klubovne		x	doplniť	x
štátne archívy				
modlitebne, pastoračné centrá	x	x	x	
účelové sakrálne priestory				
iné náboženské budovy				
rehoľné budovy				
cintoríny	x	x	x	

(2).

V tabuľke je uvedená občianska vybavenosť, ktorá sa odporúča na doplnenie. Vzhľadom na charakter obce ako predmestia Košíc, je potrebné požadovaný rozsah zvážiť.

Pre doplnenie občianskej vybavenosti sú navrhnuté plochy zmiešané bývanie a ov, zmiešané výroba a ov a plochy ov.

V obci je navrhnutá plocha pre školu, prípadne špecializovanú školu vo väzbe na zameranie priemyselného parku.

Ostatné služby sú k dispozícii v spádovom meste.

V územnom pláne obce sú navrhnuté lokality pre umiestnenie ďalších prevádzok obchodu a služieb a plôch zmiešaných území pre bývanie a občiansku vybavenosť. Navrhované sú malé prevádzky, ktoré sú zlučiteľné s funkciou bývania.

12.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

12.3.1 Poľnohospodárska výroba

V obci sa už nenachádza hospodársky dvor. Súčasný prechádza postupnou transformáciou. Areál skleníkového hospodárstva sa už nevyužíva a je navrhnutý na úplne zrušenie a začlenenie plochy do strategického parku.

Iné alebo nové plochy pre poľnohospodársku výrobu sa v území nenavrhujú.

12.3.2 Priemyselná výroba a výrobné služby

V obci sa navrhuje len drobná priemyselná výroba v kombinácii s občianskou vybavenosťou.

Samostatnou časťou je strategický park. V rámci strategického parku sa navrhuje umiestniť najmä:

- drevospracujúci,
- automobilový,
- strojársky a elektrotechnický priemysel,
- textilný a obuvnícky,
- polygrafický,
- priemysel stavebných hmôt
- potravinársky.

Ostatný priemysel sa považuje za ťažký a na plochu priemyselného parku je možné umiestiť výrobnú časť areálu min. 750 m od osi železnice.

12.4 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE

Obec nemá výrazne rozvinutý cestovný ruch a ani sa nenavrhuje rozvoj obce za týmto účelom. Rekreačia je navrhovaná predovšetkým lokálneho charakteru ako doplnková funkcia k plochám bývania.

Rekreačné plochy majú predovšetkým lokálnu funkciu. V plochách sa navrhujú otvorené ihriská s tribúnami, prípadne prekryté ihriská, ak ich umiestnenie nebude v konflikte s okolitými funkciami.

13 VYMEDZENIE ZASTAVATEĽNOSTI ÚZEMIA OBCE

Súčasným vymedzené zastavané územie obce k 1.1.1990 má rozlohu 144 ha. V územnom pláne je vyznačené zastavateľné územie pozostávajúce zo zastavaného územia k 1.1.1990 a ostatného územia určeného na zastavanie. Zastavateľné územie sa navrhuje nasledovne:

	Návrh
Zastavané územie k 1.1.1990	144 ha
Zastavateľné územie navrhované celkom	549 ha
Prírastok	405 ha

Rozsah územia je vyznačený v grafickej časti.

14 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

14.1 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Na území obce nie sú vymedzené žiadne chránené územia.

14.2 KULTÚRNO-HISTORICKÉ DEDIŠTVO

Národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu

ÚZPF	Názov
454	Kostol Všetechsvätých
1349	Hrob

Tabuľka 14-1 Národné kultúrne pamiatky evidované v ÚZPF (3)

V k.ú. sa nachádzajú archeologické lokality z čias praveku, včasnej doby dejinnej aj zo stredoveku.

NKP sú vyznačené v grafickej časti.

14.3 ZDROJE SUROVÍN

V území obce sa nenachádzajú žiadne zdroje surovín ani hospodárske lesy.

14.4 PRIRODZENÁ RÁDIOAKTIVITA

Sledované územie patrí do oblasti so stredným radónovým rizikom.

14.5 OCHRANNÉ PÁSMA TECHNICKEJ A DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- **cestné ochranné pásmo** podľa § 15 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon), hranicu cestných ochranných pásiem mimo súvisle zastavaného územia určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách cesty vo vzdialenosti
 - 100 metrov od osi vozovky priľahlého jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná cesta,
 - 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
 - 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej cesty, ak sa buduje ako rýchlostná cesta,
 - 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,
 - 15 metrov od osi vozovky miestnej cesty I. a II. triedy.
- **ochranné pásmo dráhy** podľa § 5 zákona 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je priestor po oboch stranách obvodu dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými v určenej vzdialenosti od hranice obvodu dráhy. Ak stavebné povolenie neurčuje inak, hranica ochranného pásma dráhy je:
 - pre železničnú dráhu 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy,
- **ochranné pásmo verejného vodovodu a kanalizácie** podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (vodný zákon) je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany

- do priemeru 500 mm 1,5 m,
- nad priemer 500 mm 2,5 m
- a podľa STN 75 6101 a STN 73 6005 ochranné pásmo
- od osi vodovodnej prípojky obojstranne 2,0 m,
- od osi kanalizačnej prípojky obojstranne 0,75 m.
- **ochranné pásma elektrických vedení a zariadení** podľa § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane:
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
 - od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
 - nad 400 kV 35 m,
 - stožiarová transformačná stanica 22/0.4 kV – 10 m od trafostanice,
- **ochranné pásmo plynovodu** podľa § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
 - 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
 - 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
 - 8 m pre technologické objekty,
- **bezpečnostné pásmo plynovodu** podľa § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
 - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
 - 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
 - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 150 mm,
 - 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 300 mm,
 - 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 500 mm,
 - 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
 - 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch,
 - pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete,
- **ochranné pásmo vedenia elektronickej komunikačnej siete** podľa § 68 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov je široké 1, 5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška

ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie,

- **ochranné pásmo pohrebiska** podľa § 15, ods. 7 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve je 50 m od hranice pozemku pohrebiska,
- **ochranné pásmo lesa** podľa § 10, ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- **ochranné pásmo kultúrnej pamiatky** tvorí jej bezprostredné okolie, v ktorom nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť ohrozujúcu pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky a ktorým je podľa § 27 ods. 2, zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.
- **pobrežné pozemky**, ktoré môže podľa § 49 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
- **bezpečnosť leteckej prevádzky** Katastrálne územie obce Valaliky sa nachádza v **ochranných pásmach Letiska Košice**, určených rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 313-477-OP/2001-2116 zo dňa 09.11.2001, z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. stanovené
 - ochranným pásmom vodorovnej roviny s výškovým obmedzením objektov v nadmorskej výške 265,0 m n.m. Bpv,
 - ochranným pásmom kuželovej plochy s výškovým obmedzením objektov v rozpätí nadmorských výšok 265,0 – 350,0 m n.m. Bpv (obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 4 % - 1:25 v smere od letiska),
 - ochranným pásmom leteckého pozemného zariadenia - okrskového prehľadového rádiolokátoru SRE, Sektor B s výškovým obmedzením objektov v rozpätí nadmorských výšok a 252,9 – 274,0 m n.m. Bpv (obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 0,3° v smere od zariadenia).
 - Keďže sa jednotlivé ochranné pásma prelínajú, je záväzná výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou. Nad tieto výšky je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu.
- V zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoloňacom procese stavieb v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení a stavieb uvedených v ustanovení § 30 leteckého zákona, pričom súhlas Dopravného úradu sa vyžaduje pre nasledovné stavby a zariadenia nestavebnej povahy, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky:
 - stavby a zariadenia, ktoré by svojou výškou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť ochranné pásma Letiska Košice,
 - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods. 1 písm. a) leteckého zákona/,
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods. 1 písm. b) leteckého zákona/,
 - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods. 1 písm. c) leteckého

- zákona/ - jedná sa najmä o objekty priemyselného /strategického/ parku a úseku rýchlostnej cesty,
- o zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods. 1 písm. d) leteckého zákona/.

14.6 CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

V území nie sú navrhované žiadne územia na vyhlásenie o chránenej časti krajiny.

15 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI A CIVILNEJ OCHRANY

15.1 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Na území obce Valaliky sa nenachádzajú a ani sa nenavrhujú žiadne zariadenia záujmov obrany štátu.

15.2 OCHRANA PRED POVODŇAMI A ZOSUVMI ÚZEMIA

Pre územie obce Valaliky nie je spracovaná mapa povodňového ohrozenia, ktorá orientačne zobrazuje rozsah povodne znázornený záplavovou čiarou⁴ (priesečnica hladiny vody záplavy s terénom).

Podľa zistených podkladov nedochádza k ohrozeniu záplavami. V kontakte s riešeným územím je záplavová čiara Q1000.

Pre riešené územie sa preto nenavrhujú špeciálne opatrenia pre zachytávanie prívalových vôd. Zachytávanie vody v krajine je riešené v časti adaptačných opatrení na zmenu klímy.

15.3 POŽIARNA OCHRANA

V obci je založený dobrovoľný hasičský zbor. V prípade potreby zasahuje Hasičský a záchranný zbor z Košíc. Zdrojom požiarnej vody je hlavne verejný vodovod v obci a jazerá v obci Geča. Areál priemyselného parku je potrebné vypracovať samostatný plán požiarnej ochrany.

ÚPN obce Valaliky z hľadiska požiarnej ochrany :

- rešpektuje existujúci systém zabezpečovania požiarnej ochrany,
- rešpektuje verejný vodovod v obci ako zdroj požiarnej vody a STN 92 0400, Vyhlášku MV SR č. 699/2004 Z. z., ktoré stanovujú podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody,

⁴ Podľa §8, ods.10 zákona č.7/2010 Z. z. obec zabezpečuje vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny.

15.4 CIVILNÁ OCHRANA OBYVATELSTVA

V obci sa nenachádzajú zdroje ohrozenia. Uvažuje sa s ukrytím v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne. Pre potreby ukrytia obyvateľstva nie je potrebné v obci vymedziť objekty s výstavbou spoločných úkrytov, nakoľko sa v obci nenachádza zdroj ohrozenia. V novonavrhovaných lokalitách nie sú navrhované nové objekty, ktoré by predstavovali zdroj ohrozenia obyvateľstva.

Plán ochrany obyvateľstva je potrebné priebežne aktualizovať.

Požiadavky na JUBS:

- vzdialenosť miesta pobytu ukrývaných osôb tak, aby sa mohli v prípade ohrozenia včas ukryť,
- zabezpečenie ochrany pred radiačným zamorením a pred preniknutím nebezpečných látok,
- minimalizáciu množstva prác nevyhnutných na úpravu ich priestorov,
- statické a ochranné vlastnosti,
- vetranie prirodzeným alebo núteným vetraním vonkajším vzduchom, filtračným a ventilačným zariadením,
- utesnenie.

Ochranné stavby akou sú JUBS s kapacitou do 50 ukrývaných osôb, o ktorých uvažujeme prevažne aj v územnom pláne obce, musí byť dispozične vyriešená v rámci projektovej prípravy a výstavby na plánovaný počet ukrývaných osôb, a to členením priestorov a ich plochy. Stavebné úpravy a technické vybavenie, napr. strojovňa pre filtračné a ventilačné zariadenie súvisiace so spohotovením úkrytu, sú súčasťou projektovej dokumentácie.

V prípade umiestnenia zdroja ohrozenia do areálu priemyselného parku je potrebné prepracovať plán civilnej ochrany a požiadavky na umiestnenie úkrytov zapracovať do územného plánu obce.

16 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

16.1 TVORBA KRAJINY

Krajinárska hodnota územia obce je pomerne nízka, nakoľko ide o územie využívané predovšetkým na poľnohospodársku výrobu veľkolánovým hospodárstvom. Z krajinárska hľadiska je cenný Valalický kanál a plochy sídelnej zeleň v rámci zastavaného územia, najmä plochy parkov a cintorínov.

Valalický kanál je za účelom umiestnenia strategického parku premiestnený do novej trasy popri ktorej sú navrhnuté plochy zelene.

V rámci zelených plôch zachytávať dažďovú vodu pre ďalšie použitie, alebo vsak.

Vodu z verejných priestranstiev a spevnených plôch vsakovať.

Identifikovaný reálny stav ÚSES nie je dostatočný pre zabezpečenie ekologickej stability vymedzenej časti krajiny. Reálne prvky ÚSES majú obmedzenú funkčnosť, vzhľadom k rozlohe vymedzeného krajinného segmentu sú absolútne nedostatočne zastúpené, ani priestorovo ideálne rozmiestnené. Absencia lesov a vysoký podiel ornej pôdy, zastavanej plochy, absencia užívaných lúk a pasienkov nie je v rovnováhe.

Z konkrétnych opatrení prichádza na poľnohospodárskej pôde do úvahy výsadba stromov a krov pri poľných cestách a rozdelenie veľkých blokov oráčín zelenými pásmi drevín. Tieto zásadným spôsobom nezvrátia zlý stav ekologickej stability, ale môžu ho aspoň zmierniť.

Navrhované opatrenia pre jednotlivé plochy podľa výkresu č. 5 Krajina a prvky ÚSES:

Orná pôda

- Členiť remízkami a medzami vo vzdialenosti cca 500 mm s výsadbou autochtónnych taxónov stromov a krovín, šírka remízky približne 2 m za účelom zabránenia veternej erózie, zachytávaniu vody v krajine a podporu biodiverzity.

Nelesná stromová a drevinová vegetácia

- Ponechať bez zásahov, vysádzať len autochtónne taxóny stromov a krov

Súkromná zeleň, zeleň záhradkárskeho osád, záhrady

- Na záhradách umiestňovať aj ovocné stromy
- V uliciach tvoriť predzáhradky so stromovou zeleňou pre zabezpečenie pokrývnosti ulác korunami stromov

Zeleň areálov

- Zeleň umiestňovať predovšetkým v kontaktných polohách pre zamedzenie nežiadúceho vizuálneho impaktu a zachytávaniu prachu a hluku
- Ochranná zeleň by mala byť navrhnutá vo všetkých etážach

Vyhradená zeleň cintorínov

- Vysádzať predovšetkým autochtónne taxóny zelene
- Skupiny hrobových miest oddeľovať parkovo upravenou zeleňou (živé ploty)
- Dodržať pietnosť miesta, neprehusťovať hrobové miesta, dopĺňať plochami parkovo upravenej zelene

Parky, Verejná zeleň, zeleň športovísk a ihrísk

- V parkoch umiestňovať aj ihriská a spevnené plochy, drobnú architektúru
- Zabezpečiť pokrývnosť korunami stromov aspoň 60%
- Umiestňovať aj vodné prvky (fontány, pitká)
- Verejnú zeleň a parky využívať na retenciu vody formou dažďových záhrad

16.2 ÚSES

16.2.1 Návrh prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (existujúcich a novo navrhovaných), spresnenie prvkov nadregionálneho a regionálneho významu

Pri vymedzovaní jednotiek ÚSES sme zohľadnili schválené dokumenty – Generel nadregionálneho ÚSES SR schválený Uznesením vlády SR pod číslom 319 z r. 1992 a jeho novelizáciu v r. 2000 a aktualizovaný regionálny ÚSES okresu Košice-okolie z r. 2010. Vychádzajúc z konkrétneho poznania stavu prírodných zložiek územia tento materiál upravuje rozsah jednotlivých prvkov ÚSES a navrhuje nové na miestnej úrovni.

Návrh prvkov ÚSES vychádza z analýzy abioekosystémov, krajinnoekologických komplexov a reprezentatívnych potenciálnych geoekosystémov (REPGESov) premietnutých do konkrétneho poznania stavu prírodných zložiek (najmä bioty) katastra. Na nadregionálnej a regionálnej úrovni sa v katastri obce nenachádza žiadny prvok ÚSES. Na miestnej úrovni navrhujeme vymedziť jedno miestne biocentrum, aj s funkciou miestneho biokoridoru. Genofondové a interakčné prvky sa v území nevymedzujú.

16.2.2 Biocentrá

Biocentrum predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Na území katastra na miestnej úrovni sme vymedzili jedno miestne biocentrum.

16.2.2.1 Biocentrum miestneho významu Valalický kanál

Výmera: na území katastra Valalikov 32,08 ha, s presahom do katastra Šebastoviec

Krátka charakteristika a opis biocentra

Rôznorodý komplex bohatej škály rôznych typov mokradí s osou skanalizovaného Valalického kanála s brehovými porastmi a fragmentami nížinného lužného lesa a príľahlému lúčnym plochami charakteru slatiniska, porastov ostríc či trstinových mokradí. Biocentrum predstavuje významné refúgium fauny viazanej na otvorenú lúčnu krajinu, vrátane vzácnejších druhov slatinných rašelinísk a aj napriek značnej degradácii. Priestor plní aj funkciu miestneho biokoridoru.

Ohrozenia biocentra

- odvodňovanie alebo akákoľvek úprava vodného režimu,
- eutrofizácia a ruderalizácia prostredia ako následok intenzívneho poľnohospodárstva (hnojenie polí a najmä zriadenie poľných hnojísk priamo alebo v bezprostrednej blízkosti biocentra),
- absencia poľnohospodárskeho využívania na slatinných lúkach a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácných a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych a invázných druhov, nástup sukcesie lesa ...),
- rozorávanie plôch,

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- plochy v území neodvodňovať, revitalizovať skanalizované vodné toky prinávratením do pôvodného stavu pred reguláciou,
- minimalizovať použitie chemických látok vrátane hnojív v okolí biocentra, na ploche biocentra vylúčiť ich použitie, nezriaďovať poľné hnojiská priamo alebo v bezprostrednej blízkosti biocentra,
- nepripustiť žiadnu urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- zachovať a na opustených plochách obnoviť primerané obhospodarovanie slatinných a podmáčaných lúk kosením ľahkou mechanizáciou, zamedziť rozorávaniu lúčnych porastov.

Toto biocentrum bude zasiahnuté výstavbou strategického parku. Na kompezáciu je navrhnutá plocha zelene okolo preloženého Valalického kanála. Pre novonavrhovanú plochu zelene a navrhovaného nového biocentra sa navrhuje:

- pre kanál nenavrhovať spevnené brehy

- územie vysádzať autochtónnymi taxónmi zelene lužných lesov (kap. 16.3.2)
- plochu zelene nechať na prirodzený vývoj bez parkových a sadových úprav
- zeleň musí byť vysadená vo viacerých etážach od krovín po vysokú zeleň s cieľom dosiahnutia aj izolačnej vlastnosti

16.2.3 Biokoridory

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Na miestnej úrovni možno vymedziť jeden hydricko-terestrický miestny biokoridor, ktorý sa prekrýva s iným prvkom ÚSES inej hierarchie. Ide o územie vymedzené v predchádzajúcej kapitole ako miestne biocentrum Valalický kanál vrátane jeho navrhovanej náhrady.

16.2.4 Ostatné ekostabilizačné prvky (interakčné prvky, genofondové plochy)

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny interakčným prvkom označujeme určitý ekosystém, jeho prvok, alebo skupinu ekosystémov, napríklad drevinový porast, trvalú trávnu plochu, močiar, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej, alebo narušenej človekom.

Interakčné prvky sú okrem biocentier a biokoridorov základnými článkami ekologickej siete v krajine. Sprostredkovávajú priaznivé pôsobenie biocentier a biokoridorov na okolitú, ekologicky menej stabilnú krajinu.

V území sa nevymedzujú.

16.3 NÁVRH MANAŽMENTOVÝCH OPATRENÍ PRE EXISTUJÚCE A NAVRHOVANÉ PRVKY MIESTNEHO ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY (NÁVRH CIEĽOVÝCH SPOLOČENSTIEV, PLOŠNÝCH A PRIESTOROVÝCH PARAMETROV, NÁVRH OPATRENÍ NA SKVALITNENIE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY, NÁVRH OPATRENÍ NA UDRŽANIE ALEBO DOSIAHNUTIE PRIAZNIVÉHO STAVU DRUHOV A BIOTOPOV, NÁVRH OPATRENÍ NA ELIMINÁCIU BARIÉROVÝCH PRVKOV NÁVRH TECHNICKÝCH OPATRENÍ: RYBOCHODY, EKODUKTY, PODCHODY A POD.)

Z analýzy krajinnej štruktúry, krajinno-ekologických podmienok možno odporučiť všeobecné zásady manažmentových opatrení pre existujúce a navrhované prvky miestneho územného systému ekologickej stability:

- Rešpektovať prírodné a krajinno-ekologické podmienky územia a zachovať plochy vymedzené ako prvky MÚSES.
- V poľnohospodárstve zabezpečiť extenzívne využívanie všetkých TTP. Odstrániť sukcesné nálety z biodiverzity cenných plôch. Veľké bloky pôdy diferencovať sieťou poľných ciest a výsadbou koridorov stromov a krov. Uvažovať s výsadbou budúcich mohutných solitérnych jedincov listnatých drevín, najlepšie lipy alebo javorov.
- Pri novej IBV v obci rešpektovať plochy cenné z hľadiska MÚSES.
- Invázne druhy rastlín likvidovať v súčinnosti s vlastníkom pozemkov a obcou.

16.3.1 Návrh opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Identifikovaný reálny stav ÚSES nie je dostatočný pre zabezpečenie ekologickej stability vymedzenej časti krajiny. Reálne prvky ÚSES majú obmedzenú funkčnosť, vzhľadom k rozlohe vymedzeného krajinného segmentu sú absolútne nedostatočne zastúpené, ani priestorovo ideálne rozmiestnené. Absencia lesov a vysoký podiel ornej pôdy, zastavanej plochy, absencia užívaných lúk a pasienkov nie je v rovnováhe.

Z konkrétnych opatrení prichádza na poľnohospodárskej pôde do úvahy výsadba stromov a krov pri poľných cestách a rozdelenie veľkých blokov oráčín zelenými pásmi drevín. Tieto zásadným spôsobom nezvrátia zlý stav ekologickej stability, ale môžu ho aspoň zmierniť.

16.3.2 Navrhované výsadby krovitej a drevinovej zelene

Pre zabezpečenie línií a plôch drevinovej zelene jestvuje paleta možností – od ponechania vymedzených plôch sukcesii cez plošnú hustú výsadbu s ponechaním výsadby na prirodzený výber až po jednotlivé výsadby v presne vymedzených rozostupoch a následným zabezpečením dôkladnej starostlivosti o jednotlivé dreviny. Pre každú plochu treba prispôbiť typ výsadby.

V území navrhujeme výsadbu drevín (stromov) solitérnej povahy, v dvoch líniách (prípadne len jednej línie) okolo vybraných existujúcich a navrhovaných poľných ciest. Výsadba môže byť realizovaná pomerne širokou paletou listnatých drevín – dub zimný a letný, lipa malolistá, javor poľný, javor mliečny, jaseň štíhly, brest horský, ako doplnková drevina môže byť použitá jarabina vtáčia.

Základom výsadby bude štvorcová alebo kosoštvorcová výsadba hlavných drevín, príp. iná vhodná kombinácia podľa konfigurácie terénu a šírky pásu cca 4 – 5 m. Do tejto zostavy treba prípadne zakomponovať aj rýchlorastúce dreviny, ktoré slúžia ako ochrana cieľových drevín a po dorastení budú prednostne odstránené. Po obvode línie treba priestor medzi sadenicami vyplniť dostupnými pestovanými nešľachtenými krovínami domácej proveniencie (najmä zob vtáčí, trnka, svíb krvavý, hloh, kalina, čremcha strapcovitá), podľa šírky pásu možno takto vyplniť aj časť vnútorného priestoru. Výsledkom by mala byť pozdĺžna formácia drevín s lemom krovín po obvode.

Základom ekostabilizačnej funkčnosti tejto výsadby je využívať pôvodné druhy drevín, podporovať miestne druhy krovín. V žiadnom prípade by výsadba nemala byť zabezpečovaná nepôvodnými druhmi drevín, a to nielen cudzokrajnými, ale ani bioregionálne nepríslušnými (napr. ihličnaté druhy, najmä smrek).

16.3.3 Návrhy na elimináciu stresových faktorov

Stĺpy 22 kV elektrické vedenie je potrebné osadiť hrebeňovými zábranami zamedzujúcim uhynutiu najmä dravých vtákov na elektrických vodičoch. Ideálne je pri rekonštrukcii vymeniť stĺpy za bezpečné. Ostatné stresové faktory nie je možné eliminovať v rámci návrhov pre tvorbu ÚSES.

17 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

17.1 VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

17.1.1 Širšie dopravné vzťahy

Dopravné vzťahy obce Valaliky v nadregionálnych a regionálnych súvislostiach sú dané cestnou, železničnou a leteckou dopravou regiónu okresu Košice Okolie, potenciálne podporované aj cyklistickými a pešími turistickými trasami, po poľných cestách prechádzajúcich týmto územím.

Rozvoj obce Valaliky výrazne ovplyvnia zámery ÚPN VÚC Košického samosprávneho kraja, definované v Závaznej časti a v Doplnkoch po r.2009, kde sú definované rozvojové osi, ktoré majú podporovať sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Konkrétne sa tento regulatív dotkne obce Valaliky takto:

„4.12. na území Košického kraja podporovať vznik mototuristických obslužných centier pozdĺž hlavných cestných tranzitných turistických trás:

- Poľsko – Prešov – Košice – Milhošť – Maďarsko,“

„4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,“ (napr. pozdĺž rieky Hornád),“

„4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja,“

„6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.1. rešpektovať prioritné postavenie intermodálnej infraštruktúry sietí TEN-T,“

„6.2. rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (sieť TEN-T);

- multimodálny koridor č. Va Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, lokalizovaný pre cesty a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,

- letisko pre medzinárodnú dopravu v Košiciach,

- multimodálny koridor s pracovným názvom „Pobaltský koridor“ vedený v trase Poľsko – Svidník – Prešov – Košice – Maďarsko, lokalizovaný pre cesty a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy (nad rámec rezortných koncepcií),“

„6.3. rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách doplnkových koridorov TEN-T;

železničné prepojenia:

- multimodálneho koridoru č. IX s Poľskom v línii Poľsko – Plaveč – Prešov – Košice – Milhošť – Maďarsko,

cesty:

- Maďarsko – Milhošť – Košice – Prešov – Poľsko,“ v tejto súvislosti sa už realizujú zásady pre VPS:

„1.4. rýchlostná cesta R4 hranica s Maďarskom – Milhošť – Košice s prepojením na rýchlostnú cestu R2 a súvisiace súběžné cesty,“

„6.16. chrániť koridory pre rekonštrukcie a výstavbu ciest smerom do Maďarskej republiky:

6.16.1. pre neobmedzený cestovný a tovarový styk

a) existujúci na ceste I/68 Milhošť – Tornyosnémeti, (aj po aktivácii Rýchlostnej cesty R4),

6.18. v oblasti rozvoja železničnej dopravy chrániť priestory pre

6.18.1. železničný dopravný koridor hlavného magistrálneho ťahu Žilina – Košice – Čierna nad Tisou na modernizáciu železničnej trate na rýchlosť 120 – 160 km/hod,

6.18.2. železničný dopravný koridor severojužného magistrálneho ťahu v úseku hranica s Poľskou republikou – Plaveč – Prešov – Kysak – Košice – hranica s MR na zdvojkolajnenie a modernizáciu trate na rýchlosť 120 km/hod,

6.18.4. pre modernizáciu železničnej širokorozchodnej trate Košice – Maťovce – štátna hranica s Ukrajinou,

6.18.8. chrániť koridory pre rozvoj existujúcich a výstavbu nových železničných tratí smerom do Maďarska;

- Čaňa – Hidasnémety pre osobnú a nákladnú dopravu – zdvojkolajnenie trate,“

6.19. v oblasti rozvoja leteckej dopravy

6.19.1. chrániť priestory pre: a) dobudovanie, modernizáciu, rozvoj leteckej prevádzky a infraštruktúry verejného medzinárodného letiska Košice,

b) výstavbu centra nákladnej dopravy s prevádzkou CARGO na letisku v Košiciach s osobitným cestným a vlečkovým napojením, ...“.

Uvedené zámery sú už v štádiu realizácie. Dopravné ťahy tvoria dopravnú kostru regiónu a ponúkajú voľný dopravný potenciál pre hospodársku aj rekreačnú dopravu.

17.1.2 Východiská rozvoja dopravy

Geografická poloha obce Valaliky (185 - 190 m.n.m.), pod úpäťm západných svahov Zemplínskeho pohoria, v kontakte s priemyselnou krajinou (VSŽ, letisko Barca, spaľovňa Košice), meandrov dolného Hornádu v priamom dotyku s JV okrajom metropolitného mesta Košice, určovali vývoj a rozvoj obce aj z pohľadu kvality dopravných vzťahov a väzieb na širšie územie Zemplína na východe Slovenska, ako aj prihraničnej oblasti maďarského Miškovca. Význam obce bol ovplyvňovaný najmä mestami Košice, Moldava, Trebišov aj Miškovec predovšetkým komunikačným koridorom cesty I/68 Prešov – Košice – I/17 Milhošť/št.hr. s Maďarskom/Miskolc európskej cestnej trasy E71, posilnený v súčasnosti úsekom rýchlostnej cesty R4. Význam koridoru S-J v priestore križovatky Valaliky znásobuje aj trasa železničnej trate č. 109 B Košice – štát. hranica s Maďarskom/Tornyosnémeti – Miskolc, v ktorom sa pretína východoslovenská časť tzv. južného železničného ťahu č.109 Zvolen – Rožňava – Košice/Haniska – trať č.101– Trebišov – Veľké Kapušany – št. hranica s Ukrajinou – Užhorod s koľajou ŠRT. Časovo výhodný odstup 5,5 km od priemyselného centra Košice s vyššou občianskou vybavenosťou celoštátneho významu sú dôvody sťahovania mestského aktívneho obyvateľstva do reťazca obcí Valaliky – Geča – Čaňa – Gyňov, z ktorých sa takto stáva významný rezidenčný koridor s kvalitnou cestnou dopravou (t.č. bez využitia železnice), ale bez vlastnej sprievodnej občianskej vybavenosti a výrobných aktivít v rámci okresu.

Migrácia obyvateľov za prácou je teda orientovaná predovšetkým do mesta Košice (5km), VSS – železniarní US-Steel, aktuálne aj do Strategického Technologického Parku a zariadení železničnej a cestnej dopravy.

Dochádzka do stredných a vysokých škôl smeruje do Košíc, Prešova, a Žiliny. Vplyv krajských miest Banskej Bystrice, Bratislavy, Trnavy, Nitry a Trenčína je vzhľadom na vzdialenosť menší.

Dopravno-kompozičnú os rozvoja obce Valaliky, ktorou je cesta III/3416 v širšom koridore rieky Hornád, budú aj v budúcnosti významne ovplyvňovať hlavné ťahy **nadregionálnych ciest:**

cesta I/68 Prešov – Košice – **I/17** Milhošť/štatna hr. Milhošť s Maďarskom Tornyosnémeti,

nový úsek rýchlostnej cesty R4 Košice/68/Valaliky – št. hr. MR/Milhošť/Tornyosnémeti,

cesta II/552 Košice – Nižná Hutka – Slanec – Zemplínska Teplica – Veľké Kapušany,

v smere Z-V cesta III/3343 – ako spojnica I/50 Moldava – VSS/Haniska – Čaňa – Ždaňa;

Rozvoj obce bude aj v budúcnosti podporovaný **železničnými ťahmi tratí** nadregionálneho významu: **109 Južný železničný ťah** Zvolen – Rožňava – Košice/Haniska – Košice,

Železničná trať č.109 B Košice/Barca – Čaňa – Milhošť /štatna hr. MR/MÁV v Tornyosnémeti,

Potenciálne 101 Košice – Trebišov – Veľké Kapušany – štatna hranica s Ukrajinou,

ŠRT Haniska – Vyšná Myšľa – Slanec – Maťovce – štatna hranica s Ukrajinou/UŽ.

Podnikateľské aktivity budú **výrazne podporované** medzinárodným letiskom Košice, komerčnou zónou letiska Košice/Barca a Strategickým Technologickým Parkom Haniska.

Cestná sieť spolu so železnicou vytvárajú kvalitné podmienky rozvoja obce aj pomocou regionálnej a diaľkovej autobusovej dopravy, ktorú zabezpečujú viacerí verejní dopravcovia (SAD, Arriva) a súkromní dopravcovia, ale aj Košické mestské systémy električiek a regionálnej železnice výhľadového typu S-Bahn.

Pešia a cyklistická doprava je prirodzenou súčasťou pohybu obyvateľstva v sídelnej štruktúre katastra a v rámci obce. Predmetom návrhu dopravy v ÚPN-O je aj **pripojenie cyklotrás** lokálneho významu **na regionálne cyklotrasy** využitím poľných a účelových ciest. Danej urbanistickej štruktúre osídlenia katastra sú prakticky podriadené prepojenia na mestá Košice, Trebišov, Michalovce, Moldava nad Bodvou, ale aj cyklomagistrálu do Maďarska a priľahlé obce so spádovou funkciou ciest za prácou, do škôl a za vybavenosťou.

17.1.3 Kvalita dopravnej infraštruktúry obce Valaliky

je daná charakteristikami dopravnými, územnými a environmentálnymi.

Dopravné charakteristiky sídla odvíjame najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu na cestných ťahoch, ktoré zaznamenáva Slovenská správa ciest - GR v pravidelných 5- ročných obdobiach (SSC 2005, 2010, 2015). Nevýhodou zostavovania argumentov pre charakterizovanie výhľadového rastu, alebo cieleného regulovania/poklesu významu cestnej dopravy je skutočnosť, že sa koncepty ÚPN rozvoja obce vypracovávajú v čase, keď nie sú známe výsledky sčítania dopravy v roku 2020 (nerealizované z dôvodov opatrení pandémie Covid-19), preto nemožno ani odhadovať rast intenzity cestnej dopravy v regióne.

V návrhu rastu vnútornej dopravy v obci Valaliky k cieľovým obdobiam ÚPN r.2035 sa dá vychádzať len z doterajšieho vývoja, analyzovaného v rámci Prieskumov a rozborov v r.2019 a z generovania

vnútornej Z+C dopravy, predpokladanej z návrhu nových kapacít bývania a občianskej vybavenosti.
Ako východisko uvádzame nasledovnú štatistiku pre profily v mikroregióne Valaliky-Čaňa:

ÚPN-O VALALIKY		Celoštátne sčítanie cestnej dopravy				zdroj: CSD, SSC-GR		
profil	cesta	ulica	intenzita RPDI				koeficienty rastu	
			T	O	M	Spolu voz/24h		
05448	3416	vstup od Košíc					2010/2005	2015/2010
rok: 2005			995	4296	11	5302		
rok: 2010		nemerané	0	0	0	0		0
rok: 2015			1188	6138	40	7364		#####
05449	3416	Hlavná Valaliky	T	O	M	Spolu voz/24h	2010/2005	2015/2010
rok: 2005			826	2677	88	3591		
rok: 2010			325	745	15	1085	0,3021442	
rok: 2015		- spaľovňa	518	3711	38	4267		3,9327189
03230	3343	I/17-Čaňa-Ždaňa	T	O	M	Spolu voz/24h	2010/2005	2015/2010
rok: 2005			1141	3150	30	4321		
rok: 2010			152	566	3	721	0,1668595	
rok: 2015			664	5169	16	5849		8,112344
02069	I/68-17	Haniska-Valaliky	T	O	M	Spolu voz/24h	2010/2005	2015/2010
rok: 2005			1433	5425	11	6869		
rok: 2010			3066	7479	34	10579	1,5401077	
rok: 2015		presun na R4	869	5283	46	6198		0,5858777
05610	R4	smer št.hr. SK/HU	T	O	M	Spolu voz/24h		
rok: 2005								
rok: 2010		vo výstavbe						
rok: 2015	r.2016		1528	1727	17	3272		

Nepravidelné kolísanie intenzity cestnej dopravy na prieťahoch ciest 3.triedy obcami Valaliky a Čaňa bolo v PaR zdôvodňované čiastočným, ale rastúcim vplyvom výstavby rýchlostnej cesty R4. V návrhu dopravy pre ÚPN sa tento dôvod akceptuje, vzhľadom na vysoký stupeň rozostavanosti stavby R2 v regióne Košice.

V roku 2018 vypracovala firma DOTIS Consult s.r.o. pre MDV SR Dopravnú štúdiu „Analýza dopravnej situácie na príjazdnych komunikáciách PP Haniska – Košice“ s dopravným profilovým prieskumom, z ktorej pre porovnanie rastu dopravy vyberáme údaje o priebehu dopravného prúdu [voz/24h] pre týždeň s najvyššou dennou intenzitou dopravy (29.6.2018, piatok) na ceste III/3416 – Valaliky.

Tabuľka 4:

ÚPN-O VALALIKY									
PR-Doprava: porovnanie rastu na profile Valaliky									
profil	cesta	ulica	intenzita RPDl				koeficienty rastu		
05449	3416	Hlavná Valaliky	T	O	M	Spolu voz/24h	2010/2005	2015/2010	2018/2015
rok: 2005			826	2677	88	3591			
rok: 2010			325	745	15	1085	0,3021442		
rok: 2015		- spaľovňa	518	3711	38	4267		3,9327189	
rok 2018M	profil	Tab. 4 - P=1KE+3ČA	*	*	*	9050			2,1209281
r.2018	profil	max= piatok, 29.6.	*	*	*	10632			2,4916803

Údaje o zistenej skladbe dopravného prúdu počas prieskumov spracovateľ dopravnej štúdie neposkytol. Dosahované intenzity cestnej dopravy, oscilujúce okolo hodnoty 10 000 voz/24h, indikujú vyšší význam cesty 3. triedy, čo je jedným z dôvodov (okrem jedinej kompozičnej osi obce) pre návrh zatriedenia prieťahu cesty III/3416 obcou Valaliky **do vyššej funkčnej úrovne B2**, kam podľa STN 73 6110 sa zaraďujú prieťahy ciest 2. triedy.

Mobilitu obyvateľov obce Valaliky vzhľadom na rezidenčnú funkciu obce zaraďujeme ako cesty odchádzky za prácou a podnikateľskými službami do väčších sídiel, najmä Košice a Haniska, doplnkovo dochádzky do obce za špecifickými službami prevádzok lokalizovaných v obci prevažne na prieťahu cesty III/3416, ako aj za rekreáciou v lete a v zime, celoročne v zanedbateľnom rozsahu za turistikou kombinovane autom a pešo.

Vzhľadom na "extravilánový" význam a profil HDP úseku cesty III/3416 sídlom bez významných cieľov a zdrojov Z+C možno rast dopravy vo výhľadovom období počítat metódou rastových koeficientov.

Rast cestnej dopravy k r. 2035 prognózujeme podľa navrhovaných kapacít pre prírastok obyvateľov v **nových rodinných domoch a bytových domoch** s novou **občianskou vybavenosťou** lokálneho významu, ako aj s ohľadom na ukončenie výstavby rýchlostnej cesty **R4** a navrhovanej **novej prepojovacej cesty** Haniska – Valaliky, ktorá bude mať odľahčujúci efekt pre prieťah cesty III/3416, v odhadovanom objeme 30% intenzity dennej dopravy.

Obec VALALIKY: vývoj intenzity k návrhovému obdobiu ÚPN'2035												
profil	cesta	ulica	intenzita RPDl				koeficienty rastu			intenzity r. 2035		
05448	3416	vstup od Košíc	T	O	M	S voz/24h	2010/2005	2015/2010		presun	koef.2035	S voz/24h
rok: 2005			995	4296	11	5302				-30%	2,5% p.a.	
rok: 2010		nemerané	0	0	0	0	0					
rok: 2015			1188	6138	40	7364		0		5155	1,5	7732
05449	3416	Hlavná Valaliky	T	O	M	S voz/24h	2010/2005	2015/2010	2018/2015			
rok: 2005			826	2677	88	3591					3% p.a.	
rok: 2010			325	745	15	1085	0,302					
rok: 2015		pri spaľovni	518	3711	38	4267		3,933		2987	1,6	4779
rok 2018M	profil	Tab. 4 - P=1KE+3ČA	*	*	*	9050			2,121	6335	1,54	9756
		nová								30%		
rok: 2015		nová spojka	0	0	0	0				2715	1,6	4344

Z vyššie uvedených dôvodov v návrhu rozvoja komunikačnej kostry obce Valaliky nie sú zohľadnené zábery priemyselných parkov STP - Strategického Technologického Parku Haniska, ktoré sú vymedzené cestou I/17 na západe a obvodovou cestou súbežnou s železničnou traťou na východe, mimo súčasného intravilánu obce, orientované do vnútra nových funkčných plôch parku. Pri návrhu prirážania ZAKOS obce Valaliky k návrhovému horizontu r. 2035 sa predpokladá výrazné odľahčenie prieťahu cesty III/3416, cca o 30% súčasných intenzít z dôvodov významného odklonu vonkajšej dopravy, Zdrojovej a Cieľovej dopravy, ktorá sa presunie na cesty I/17, R4 a nové súbežné obvodové cesty Priemyselného parku, s významným presmerovaním Z+C dopravy na novú prepojovaciu MK,

ktorá je navrhnutá v smere Z-V nadjazdom nad železničnú trať a pokračovaním v koridore ulice Športová-Kostolná do ťažiska obce.

Dopravné charakteristiky železničnej dopravy (infraštruktúra a preprava), podľa správcu, ŽSR-GR:

Katastrálnym územím Valaliky prechádza dráha – jednokoľajná elektrifikovaná železničná trať:

Št. hr. (MÁV) – Čaňa – Barca č. 109 B so železničnou dopravňou Zastávka Valaliky, žkm 365,260, číslo traťového úseku: 3271 (DÚ Čaňa-Barca), traťová rýchlosť úseku: v= 100 km/h, rozchod: 1435 mm, druh trakcie: systém 3 kVjs (Hidasnémeti HU – Čaňa: ~ 25 kV), počet vlakov: 39 v/24hod, z toho pre osobnú dopravu 12 vl/24h;

Št. hr. (UŽ) – Maťovce ŠRT – Haniska pri Košiciach ŠRT s najbližšou železničnou dopravňou ŽST Haniska pri Košiciach ŠRT: číslo traťového úseku: 3321, traťová rýchlosť úseku: v= 60(30)km/h, rozchod: 1520 mm, druh trakcie: systém 3 kV, počet vlakov 26 vlakov/24hod. výhľadové počty vlakov pre r. 2020 – 2025 – predpoklad + 10% vlakov.

Z hľadiska vývoja dopravných výkonov a efektívnosti investície modernizácie železničnej trate (PKP) – Plaveč – Prešov – Kysak – Košice – Čaňa – št. hr.(MÁV) sledujú ŽSR výhľadové zdvojkolejnenie súbežne s terajšou traťovou koľajou. Výhľadový zámer zdvojkolejniť trať č.109 B využíva Návrh dopravy v ÚPN na posilnenie regionálnej železničnej dopravy v mestskom regióne Košice novým systémom S-Bahn – mestskej koľajovej dráhy typu **regionálna električka, kompatibilnej s MHD-E** mesta Košice.

Územné charakteristiky pre rozvoj dopravy vyplývajú najmä z funkčných vlastností subregiónu a obce Valaliky. Cez územie prechádza medzinárodná a vnútroštátna nákladná doprava NAD, ktorú je možné regulovať organizačnými opatreniami, vzhľadom na blízkosť súbežnej cesty I/17 a rýchlostnej cesty R4. Prejazd individuálnej automobilovej dopravy IAD je lokálneho hospodárskeho aj rekreačného významu po prieťahu cesty obcou Valaliky v smeroch Košice – Čaňa. Doprava vyšších intenzít na prieťahu cesty III/3416 bude vzhľadom na jej polohu v ťažisku obce ďalej podnecovať lokálny rozvoj v medziach trvalej udržateľnosti. Regionálne územné vzťahy v regióne (Čaňa, Kokšov-Bakša, Haniska, vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení týchto susediacich obcí a miestnych častí Valaliky: Buzice, Bernátovce, Všechnsvätých, Košťany. Počíta s tým krajská aj okresná koncepcia, podľa ktorej sa už stavia rýchlostná cesta R2 a R4, čím sa vytvoria vhodné podmienky pre odľahčenie obce od vonkajšej dopravy.

Nadregionálny zámer výstavby Strategického Technologického Parku Haniska /STPH/ je koncipovaný v priestore medzi cestou I/17 a železničnou traťou č.109 B, s vlastnými prípojnými a obslužnými cestami, ako aj troma novými križovatkami a novou prepojavacou MK. Výstavba nadregionálnych ciest a STPH sa prejaví jednak v **odľahčení jestvujúceho prieťahu** cesty III/3416 obcou Valaliky, čo bude mať pozitívny vplyv na zistené závady na prieťahu: intenzity, rýchlosti, križovatky, pešie priechody, parkovanie v DP, zásadné **zmeny orientácie** prepravných vzťahov s odľahčujúcim efektom/prínosom na jestvujúcej komunikačnej sieti a **udržateľnosť rozvoja** v subtlých priestorových podmienkach sídla.

Rozvoj obce bude obmedzovaný územnými nárokmi dopravnej infraštruktúry, ktoré určujú **Ochranné pásma** a sú regulatívami priestorového a funkčného usporiadania riešeného územia pre obec Valaliky takto:

OP cestnej dopravy:

Rýchlostné cesty R4 a R2 s koridorom šírky 2x100 m od osi cesty, teda 100 m na obe strany cesty,

Cesta I/17 s koridorom šírky 2x50 m, teda 50 m od osi cesty na obe strany cesty,

Cesta III/3416 a III/3340 s koridorom 2x20 m od osi cesty, čo znamená, že v koridore OP v nezastavanom území a území určenom na zastavanie nebudú navrhované stavby a funkcie, ktoré by mohli byť v kolízii s negatívnymi účinkami z cestnej dopravy: hluk, vibrácie, prašnosť, apod.;

OP železničnej dopravy:

Železničná trať č.109 B s koridorom 2x60 m, teda od osi krajnej koľaje v páse 60 m na obe strany trate, výhľadovo sa OP železničnej trate rozšíri o 2.koľaj,

Železničná trať širokorozchodná, ŠRT má ochranné pásmo 60 m na obe strany od osi koľaje.

Z hľadiska vývoja dopravných výkonov a efektívnosti investície modernizácie žel. trate (PKP) – Plaveč – Prešov – Kysak – Košice – Čaňa – št. hr.(MÁV) sledujú ŽSR výhľadové zdvojkolajnenie súbežne s terajšou traťovou koľajou, s možnosťou vedenia regionálnej električky – S-Bahn, pozri text vyššie.

Nová železničná vlečka pre obsluhu STPH s OP 30 m na obe strany od osi koľaje.

OP Letiska Košice, podľa oznámenia Dopravného úradu, v zmysle Leteckého zákona:

„katastrálne územie obce Valaliky sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Košice, určených rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 313-477-OP/2001-2116 zo dňa 09.11.2001, z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. stanovené“ :

- ochranným pásmom vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 265 m n.m. Bpv,
- ochranným pásmom kužeľovej plochy (sklon 4 % - 1:25) s výškovým obmedzením 265 - 350 m n.m. Bpv,
- ochranným pásmom okrskového prehľadového rádiolokátoru SRE, Sektor B (sklon 0,3°) s výškovým obmedzením cca 252,9 – 274 m n.m. Bpv.

„Nad tieto výšky je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu“.

V Návrhu dopravy pre ÚPN obce Valaliky sú zakreslené OP Letiska Košice, podľa vyjadrenia Dopravného úradu a podkladu – „výkresová príloha.“

Environmentálne charakteristiky sídla pod pahorkami Zemplínskeho pohoria a rovinou nivy Hornádu, ale aj bezprostredný vplyv metropoly Košice v priemyselnej južnej časti regiónu a jeho sídelnej štruktúry osídlenia si vyžadujú koncipovanie návrhu dopravy na zvýšenie bezpečnosti cestnej dopravy na dnešných prietahoch ciest 1. a 3.triedy obmedzením tranzitu NAD a z hľadiska pobytu ľudí vo verejnom priestore miestnych ulíc doplnením sústavy cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na obytné ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinou štruktúrou.

Obec neposkytla spracovateľom UPD pasport MK a preto odvodzujeme hustotu cestnej siete z vlastnej pasportizácie ciest a MK v zastavanom území obce.

17.1.4 Územný priemet Návrhu dopravnej infraštruktúry obce Valaliky

Návrh dopravného riešenia vychádza z vyhodnotenia konceptov rozvoja dopravy v ÚPN obce Valaliky, v ktorom sa premietajú variantné nároky na pripojenie rozvojových lokalít v intraviláne obce (doplnenie nezastavaných území, prevažne záhrad), zmeny jestvujúcich funkcií bývania na lokality so zmiešanou funkciou bývania a OV-služieb, ale najmä zámery vyplývajúce z regionálneho až nadregionálneho rozvoja (STPHaniska) s priamym dosahom na kataster obce Valaliky.

Obec VALALIKY: koncepty rozvoja ÚPN 2035					významnejšie rozvojové lokality				
variant A	lokality	návrh OV a bývanie	návrh RD	zhodn. domov	dopravné pripojenie	variant B	návrh OV a bývanie	návrh RD	zhodn. Stav RD
		OV+B	RD	RD			OV+B	RD	RD
	Pažite/Kokšovská	115+18	35	0	Kokšovská, Pažitná, PodMicentom		108	55	0
	Za záhradami pri VRT		32		MK Záhradná, Horná úvrať			0	0
	Všechsvätých/východ.okraj		63	24	nová MK po Šiktov, Všechsvätých - Hlavná		17	28	
	Košťany		75	53	Pri studničke - Hlavná		0	66	53
	Pod železnicou	75	68		Poľná predĺžená		75	106	
	Staničná/Géčska	22	131	5	Staničná, Narcisová		22	130	5
	Medzi jarkami/Športová	0	26	4	Športová, Poľná		0	22	3

Rozvojové zámery sú orientované na plochy občianskej vybavenosti a bývanie v RD s cieľom dosiahnuť kompaktnú zástavbu obce. ň

Realizácia Strategického Technologického Parku Haniska s jeho vnútornou cestnou komunikačnou kostrou bude mať významný vplyv na smerovanie dopravy do/z obce Valaliky. Návrh preberá plochu areálu STPH ako celok, bez známeho vnútorného členenia a možných funkčných priestorov, ktoré určí štúdia investora, ale z hľadiska známej obvodovej komunikačnej kostry (cesty a železnice), boli dohodnuté väzby na štruktúru sídla Valaliky, ktoré sa premietajú do troch nových cestných križovatiek mimo jestvujúcej zástavby obce.

17.1.4.1 Návrh železničnej dopravy

Príprava STP Haniska na západnej časti katastra obce Valaliky v požadovanom maximálnom rozsahu podporí aj zvýšenie mobility za prácou po železnici. Tento zámer je dôvodom návrhu novej **železničnej zastávky Valaliky-Centrum**-STPH v lokalite pod priesečníkom MK Športová v smere predĺženia miestnej cesty – Pri rádiu/cesta I/17, ktorá rozdeľuje priestor SPH na dve časti – severnú a južnú plochu. Železničná zastávka Valaliky/STPH sa navrhuje ako súčasť nosného systému hromadnej dopravy osôb S-Bahn v subregióne Košice Okolie, s priamou obsluhou obcí na železničnej trati č. 109 B a ťažiskových cieľov dopravy do/z priemyselných areálov subregiónu. V priestore novej železničnej zastávky vznikne **TIOP** – transformačný integrovaný uzol pre regionálnu železničnú, autobusovú, individuálnu osobnú dopravu aj so záchytným parkoviskom P&R&CYK s vybavenosťou aj pre cyklistov.

Zámer ŽSR **dostavby druhej dopravnej koľaje** na tejto trati bez známeho horizontu realizácie, ale s podporným stimulom fungovania bezkolíznej, priamej dochádzky/odchádzky z parku a v zmysle platných noriem a Zákona o dráhach je dôvodom návrhu bezkolízneho mimoúrovňového križovania novej prepojovacej cestnej cesty ako spojnice cesty I/17 – Pri rádiu – MK Športovej, ktorý sa navrhuje ako **nadjazd nad traťou** do ÚPN obce Valaliky.

Železničná vlečka v zmysle požiadaviek STPH sa navrhuje zo zastávky Valaliky/STP viesť s nasmerovaním od Gečského zhlavia oblúkom do juho-východnej časti priemyselných areálov.

Kapacitné, technické a prevádzkové nároky novej vlečky určí samostatná projektová dokumentácia investora STPH a ŽSR.

17.1.4.2 Návrh cestnej dopravy

Súčasný pripojenie obce na regionálnu cestnú sieť danú cestou I/17 zabezpečuje predovšetkým prietiah III/3416 Valaliky – Geča ako kompozičná os obce, ktorá pokračuje obcami – Čaňa – Ždaňa – Skároš – na štátnu hranicu s MR a spojica III/3343 Haniska – I/17 – Čaňa – Ždaňa.

Nová východná cestná cesta sa v rámci výstavby STP-Haniska navrhuje zaradiť do III. triedy Cestnej siete SR v kat. **C9,5/60**, trasovaná súbežne s železničnou traťou č.196, v odstupe 150 m, na juhu pozdĺž koľajiska železničnej zastávky Geča. V katastri obce Valaliky táto nová cesta rieši širšie územné väzby 2 cestnými prepojeniami Z-V s novými križovatkami:

- **Severná** nad ŠRT spojovacia cesta I/17 – III/3416 – K spaľovni//VRT, kat. C9,5/70 s 3 križovatkami,
- **Južné** mimoúrovňové križovanie sa navrhuje cestou III/3348 – Staničná na **južnom okraji obce**, nad koľajiskom pôvodnej stanice Geča.

Vzhľadom na neznáme budúce urbánne funkcie sa v zastavanom území STPH nenavrhujú nové MK, ktoré budú predmetom riešenia v dokumentácii investorov.

Súčasný **ZAKOS** – základný komunikačný systém obce Valaliky roštovej dopravnej kostry funkcie B2/B3 sa navrhuje zvýrazniť a posilniť MK Súbežnou, MK Strednou/prepojovacou, vo väzbe na prietiah cesty III/3416 f.ú. B2 Hlavná ulica kat. MZ9,5/50 – kompozičnú os obce,

V m.č. Bernátovce sa od Hlavnej ulice odpája cesta III/3340 f.ú. B3 smerom východným, kat. MZ6,5/40 ako dopravná os m.č. Buzice = ulica Kokšovská, prepájajúca obec Valaliky s obcou Kokšov-Bakša a tokom rieky Hornád.

17.1.4.3 Návrh vnútrosídelskej cestnej dopravy

Dopravnou a kompozičnou osou obce Valaliky je prietiah cesty III/3416, f.ú. B2, ktorý pripája v smere na Košice m.č. Valaliky: Buzice, Bernátovce, Všechnsvätých a Košťany, smerom na juh obce Geča, Čaňa a je súčasne ťažiskovou prevádzkovou dopravnou osou obce.

Druhou významnou kompozičnou osou je cesta III/3340 Ulica Kokšovská, B3: odpája sa z Hlavnej a je situovaná na rozhraní m.č. Buzice a Bernátovce.

Uvedené prietahy ciest funkcie zbernej B2 a zberno-obslužnej B3 spolu s vybranými MK funkcie C2 (hlavné obslužné ulice) sa navrhujú na základný komunikačný systém obce Valaliky, s dopravnými charakteristikami:

cesta III/3416 – Hlavná ulica: funkcie B2 – hlavná zberná MK, kategórie MZ9,5/60, 2 j.p. 3,50 m, spevnené krajnice využité pre cyklistický pás, obojstranný chodník dláždený, odvodnenie do pásu rozšírenej krajnice prechodnej šírky 1,0 – 2,50 m striedavo zelenej aj s povrchom spevneným hrubou štrkodrvou, vjazdy na pozemky a parkovanie vozidiel v HDP pred zariadenia OV.

Vzhľadom na predpokladané výrazné odľahčenie tranzitnej a Z+C dopravy presmerovanej na nadradené MK za železničnou traťou (STPHaniska), sa navrhuje **Hlavná ulica do funkcie obecný bulvár s redukovanou rýchlosťou v=40 km/h;**

cesta III/3340 – Kokšovská: v stiesnených priestorových podmienkach funkcie B3 – zberno-obslužná, MZ 6,5/40, krátky jednostranný chodník, rozšírené krajnice spevniť pre chodníky, krajnice môžu byť

využívané aj na parkovanie vozidiel „pred domom“ ako regulatív prejazdnej rýchlosti, odvodnenie vsakovaním;

Zberné MK B2 a B3 dopĺňajú obslužné MK f.ú. **C2 dopravného významu**, zo severu na juh:

Zvoničná: v stiesnených podmienkach m.č. Buzice po Kokšovskú, pre m.č. Bernátovce. Kategória MOK7/40: $b = 2 \times 2,75 = 5,5\text{m}$ v zložitých smerových a výškových podmienkach, bez chodníkov, odvodnenie do zelených pásov pozdĺž pozemkov RD, parkovanie na vlastných pozemkoch;

Športová: prípojná ulica z Hlavnej smerom k železničnej trati, nadjazd nad traťou. MK kategórie MOK8/40, odvodnenie do obojstrannej priekopy, bez chodníkov – zelené pásy v uličnom profile – PP. Na konci ulice Športovej je potenciálne vhodný priestor pre zámer železničnej zastávky Valaliky v centre obce;

Kostolná po Kokšovskú cestu: hlavná obslužná MK spojovacej funkcie medzi m.č. Bernátovce a m.č. Všechnsvätých s lokálnou OV a centrálnym námestím s parkom pred R.k. kostolom Všechnsvätých. Kategória MOK7/40, jazdný pás šírky $2 \times 2,75 = 5,5\text{ m}$, bez chodníkov, odvodnenie do priekop a zelene PP, za kostolom predĺžiť do rozvojového územia po hranicu zastavania, jednostranná zástavba v úseku Pod Micentom-Kokšovská;

Abovská: prepojovací úsek z Hlavnej ulice kolmo smerom na Kostolnú. Kategória MOK 7/40, $2 \times 2,75\text{m}$ j.p., v novej zástavbe RD s chodníkmi, odvodnenie do príľahlých zelených pásov vsakovaním dažďovej vody;

Urbárska: od Kostolnej s vyústením na Abovskú, predĺženie na juh do novej zástavby RD Pri studničke, kategória MO 8/40 s j.p. $2 \times 3,0\text{ m}$, odvodnenie do zelených pásov;

Staničná – III/3348 – Hlavná: prípojná, smerujúca k železničnej zastávke Geča, pre rozvojový zámer OV+RD obojstranne. Kategória MO8/40 s j.p. $2 \times 3,0\text{ m}$, odvodnenie do zelených pásov;

MK Pri studničke: pre m.č. Košťany a novej lokality RD Pri studničke. Kategória MO 8/40 s j.p. $2 \times 3,0\text{ m}$, odvodnenie do zelených pásov;

Poľná ulica: predĺženie od MU smerom k Staničnej. Kategória MOK7/40 s $2 \times 2,75\text{m}$ jazdným pásom, bez chodníkov, odvodnenie do pásov zelene pri plotoch RD;

Celá sieť ZAKOS obce Valaliky so štruktúrou roštovou sa navrhuje homogenizovať a nové úseky MK v lokalitách rozvoja bývania a OV sa navrhujú s chodníkmi.

Paradoxne, štruktúra KS v m.č. Buzice, vzhľadom na historický vývoj a krajinu okolo potoka sa ponecháva ako rastlá, nepravidelná štruktúra.

MK funkcie C3 – prístupové MK tvoria doplnkovú dopravnú obsluhu, funkciu sprístupnenia lokalít radovej zástavby rodinných domov, kde sa nepredpokladá parkovanie na verejných plochách, ale vo dvoroch pozemkov;

Doplnková sieť MK prístupových C3 obsluhuje a sprístupňuje všetky bytové a rodinné domy (pobytová funkcia), je minimálnych parametrov šírkového usporiadania, s možnosťou návrhu na upokojenie. Trasy miestnych komunikácií v okrajových polohách zástavby obce prechádzajú do poľných ciest, vhodné pre návrh cyklotrás v krajine katastra obce Valaliky.

Statická doprava

Vývoj stupňa automobilizácie v celoštátnom meradle bol síce plošne prekročený, ale v obci dosiaľ nie sú evidované disproporcie v dopravnej obsluhu územia a kapacitách statickej dopravy, ponúkanej pre pokrytie potrieb hybnosti obyvateľstva a návštevnosť obce z dôvodov nízkej hustoty zariadení OV. Koncentrácia parkovísk je v celom priestore pozdĺž HDP Hlavnej ulice, kde je sústredená OV rôznych funkcií, prevažne však: obchod, služby, gastronómia. Súčasný stav parkovacích stojísk a garážových skupín je v návrhu doplnený tak, že nové nároky sa musia riešiť na vlastných plochách novej OV a bývania v RD.

Významné plochy odstavovania a parkovania vozidiel, zistené v rámci PaR v lokalitách a minimálnych kapacitách sa nebudú rozširovať:

Námestie pred kostolom m.č. Všetehsvätých, kolmé parkovisko na Hlavnej ulici, kapacita P15, z MK Kostolnej parkovisko kolmé radenie P7, pri nedeľnej návštevnosti parkovanie na vozovkách priľahlých ulíc;

Poľná ulica, parkovisko pre Obecný úrad P25 a pre Zdravotné stredisko P15, vyššie parkovacie nároky je možné riešiť preznačením šikmého radenia na kolmé radenie a užšou jednosmernou cestou;

Kokšovská – Jednota: parkovisko pred obchodom s potravinami, mimo HDP, kapacita P12, možnosť parkovania je aj na okrajoch spevnených pásov vedľajších ulíc;

Parkovisko Hlavná/Kokšovská: na križovatke pre obchod a reštauráciu/krčmu, P10;

Kostolná, BENA Servis: P10 a manipulačná plocha pred objektami služieb motoristom, areál NAD, garáže;

Nedostatok plôch pre krátkodobé parkovanie v centrálnej časti obce a pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti možno riešiť vyrovnaním a provizórnym spevnením zelených pásov s priesakom pred objektmi bývania a OV, v koridore pridruženého priestoru MK.

17.1.4.4 Regionálna doprava autobusová, železničná

Územie katastra obce Valaliky je obsluhované hromadnou dopravou autobusovou EUROBUS a.s. Košice, ktorá má charakter prímestskej MHD Košice. Prevádzkovateľom je Eurobus, a.s., s linkami, ktoré vedú cez Valaliky do smerov: Košice, Čaňa, Seňa, Kechnec, Trstené pri Hornáde, Ždaňa, Gyňov, Skároš, ...

802415 11: 17, 27, 29, 47, 57, 61, 15, 77, 99, 45: Košice AS – Valaliky: 510, 530, 625, 360, 820, 1000, 1100, 1205, 1300, 1415, 1600, 1615, 1830, 2025, 2240 **15/deň** (vo sviatok o 2-3 spoje menej),

802417 6: Valaliky/Všetehsvätých – Košice AS: 507, 507, 556, 559, 735, 742, 1015, 1222, 1258, 1309, 1432, 1526, 1704, 1708, 1922, 2056, 2106, **17/deň**,

802417 6: Kokšov-Bakša – Valaliky/Všetehsvätých: 435, 635, 815, 1145, 1410, 1525, 1655, 1700, 1857, 2045, **10/3deň**,

802417 11 Valaliky – Kokšov-Bakša: 508, 533, 659, 1053, 1214, 1453, 1545, 1757, 1848, 1938, 2258 **11/13/deň** (vo sviatok o 2-3 spoje menej);

V rámci ÚPN sa nenavrhujú nové spoje v zastavanej časti obce, ale sa predpokladá vedenie niektorých liniek presmerovať na MK Súbežná a Stredová v areáloch STP-Haniska. Presmerovanie trás HD-bus je závislé od výstavby nových ciest a MK v areáloch STPH, od riešenia logistiky nových

areálov, vnútorného členenia a orientácie nástupov osobnej dopravy, čo v štádiu Návrhu ÚPN nebolo riešiteľom poskytnuté;

Zastávky SAD: Bernátovce/cintorín, Všechnsvätých, Košťany, Bernátovce/Jednota – smer Kokšov-Bakša.

Návrh možných zastávok z hľadiska nových väzieb Valaliky – STP-Haniska:

Na ceste Súbežnej: zastávka Pareniská, žel. zastávka/Stredová, na ceste Stredová Pri rádiu;

Rádus pešej dostupnosti zastávok R500 m pokrýva 90% zastavaného územia obce, rádus R300m pokrýva 70% plochy zastavaného územia obce, čo je vyhovujúca kvalita centrálnych mestských priestorov.

Prístrešky zastávok sú architektonicky a funkčne vyhovujúce, modernizované. Nevyhovujúce pešie chodníky k zastávkam mimo prietahu III/3416, sa navrhuje riešiť viacerými priechodmi pre chodcov. Verejná a dopravná informatika na zastávkach je nevyhovujúca, cestovné poriadky sú značne poškodené. Tento problém sa nerieši na úrovni ÚPN-O.

TIOP – integrovaná zastávka regionálnej autobusovej dopravy a prestup na železničnú trať v priestore novej, preloženej zastávky Valaliky/STPH, tiež ako hlavný peší nástup pracujúcich do areálov Strategického Technologického parku Haniska – integrovaná osobná doprava a prestupový uzol regionálnej koľajovej dopravy S-Bahn subregiónu Košice/Okolie, sa navrhuje okrem žel. zastávky na trati č.109 B vybaviť parkoviskami P&R a CYK&R – bicykle so službami a bezbariérovými chodníkmi, lávkami a cyklotrasami. Súbežne s cestou I/17 sa navrhuje dvojkoľajná trasa električky a trasa verejnej osobnej dopravy (napr. bus-pruhy, alebo trolejbus).

17.1.4.5 Pešia a cyklistická doprava

V obci sú vybudované samostatné pešie chodníky a chodníky pozdĺž komunikácií na prietahu cesty III/3416 Hlavná ulica obojstranne. Prístup k jednotlivým rodinným domom v lokalitách mimo ZAKOS je po nespevných MK, ktoré z dôvodov funkcie, šírky a povrchov zaraďujeme do funkcie C3/D3 "zjazdne chodníky". Šírka samostatných chodníkov je minimálna 1,0-1,5 m, zvyšok dopravného priestoru tvorí nespevnená, trávnatá plocha medzi oplotením pozemkov RD a záhrad, ktorý sa navrhuje využiť pre homogenizáciu infraštruktúry chodníkov. Na prechádzky sa využíva aj zdieľaním jazdných pásov komunikácií C2-C3 s malou intenzitou AD, čo je v rezidenčnej obci prípustné.

V niektorých uliciach je bezpečnosť pohybu chodcov riešená zvislými dopravnými značkami A14, A15, ako aj značkami obmedzujúcimi jazdnú rýchlosť: C15 príkazová, B31 zákazová. V lokalitách so školou a škôlkou je bezpečnosť detí riešená aj dopravnými značkami IP28a – dopravne upokojená zóna, s povoleným prístupom vozidiel rezidentov, ktorej funkčnosť je potrebné sústavne kontrolovať.

Pešie chodníky a samostatné cestičky **v nových rozvojových lokalitách sa navrhuje** budovať v zmysle STN 73 6110 v rámci pridruženého dopravného priestoru PP, alebo ako Dopravne upokojené ulice zdieľané chodcami. Na okraji intravilánu nadväzujú jestvujúce aj navrhované chodníky na štruktúru ulíc obce Geča na juhu analyzovaného územia, inde prechádzajú do voľnej krajiny na účelové poľné cesty, ktorými sú poprepájané susedné obce a osady: Pažite, Štepníky, Kokšov, Homôlka-spaľovňa, Buzice-Pareniská, Medzijarky-Padáre – lávka nad železnicou – Haniska. Pešie a cyklistické cestičky mimo intravilánu na úrovni poľných ciest sa navrhujú budovať s bezprašným, ale vodu-priepustným povrchom.

Cyklistické cestičky v obci sú vybudované len na prietahu cesty III/3416 Hlavná ulica. Technická nevýhoda cyklistickej cestičky na Hlavnej ulici je betónový dláždený povrch, križovanie hlavnej cesty je riešené v križovatkách, ale len dopravným značením pre chodcov. Mimo prietahu cyklisti (deti aj

ľudia za prácou a službami), využívajú - „zdieľajú“ spoločný priestor HDP miestnych komunikácií. Do rekreačných priestorov krajiny okolo intravilánu obce Valaliky vedú poľné cestičky s nespevnenými konštrukciami, ktoré sú potenciálom pre návrh rozvoja turistiky a terénneho bicyklovania v regióne, ale aj udržateľnej mobility ciest do práce v smeroch: Haniska, Košice, OÁZA- spracovanie odpadov, štrkovisko Krásna pri Hornáde.

Navrhované nové cyklocestičky regionálneho významu:

Valaliky – STP-Haniska v koridore novej obvodovej cesty I/17 – Pri rozhlase – Obvodová – žel, zastávka Valaliky/STPH/TIOP – MK Športová – Hlavná, pri staniciu Záchytné parkovisko aj pre bicykle,

Predĺženie Poľná – Gečská cesta III/3348 v novej zástavbe OV+B,

Hlavná/zast. BUS Buzice – Čorgovská – Kokšovská po Jednotu v profile jestvujúcej ulice,

Kokšovská – hranica katastra Valaliky – smer Kokšov-Baksa, mimo HDP cesty III/3340;

Pohyb cyklistov v zastavanom priestore obce Valaliky sa navrhuje zdieľaním HDP miestnych komunikácií obslužnej funkcie, spolu s cestnou dopravou nízkych intenzít do 1000 voz/24h.

Bezpečnosť všetkých účastníkov dopravy (chodci, cyklisti, cestné vozidlá, manévrovanie pri parkovaní) je okrem nízkych intenzít dopravy zabezpečená návrhom kategórií MK obslužných C2 a C3 s prejazdovou/želanou rýchlosťou vozidiel v obci vrátane cyklistov v40, v30 km/h s dôslednou kontrolou jej dodržiavania;

17.1.4.6 Priestorové a líniové dopravno-technické závady

V rámci prieskumov a rozborov zistené dopravno-technické závady Priestorového územného rozmeru a nedostatky Líniového rozsahu, ktoré sa na úrovni konceptov dopravy ÚPN navrhujú riešiť:

cesta III/3416 vstup od Košíc: neprehľadná križovatka s cestou MK k spaľovni, odbočka MK Na palotách, podporná konštrukcia nadjazdu ŠRT, železničné priecestie trate č. 109 B. Návrh riešenia: realizácia zámeru výstavby SP-Haniska s novými cestami aj MK výrazne odľahčí predmetnú križovatku s rozdelením vstupu do Obce, a tým aj redukciami tranzitnej cestnej dopravy. Obdobie do realizácie sa navrhuje zabezpečiť účinným dopravným značením a kontrolou rýchlosti a správania vodičov;

cesta III/3416 – Hlavná ulica/centrum: Križovatka Kokšovská, priechody, zastávky SAD, chodci/cyklisti, vjazdy na pozemky RD, parkovanie v HDP. Návrh riešenia: znížená prejazdová rýchlosť, doplnenie DZ, preznačenie CYK-priechodov;

cesta III/3340 – Kokšovská/Jednota: neorganizovaná plocha verejných priestorov medzi križovatkami MK a parkoviskom Jednota, zastávka SAD, chýbajú chodníky a priechody. Návrh riešenia: Dopravná štúdia usporiadania verejných priestorov s prvkami upokojenia a sprehľadnenia;

cesta III/3416 Hlavná, úseky medzi križovatkami s MK Abovská, Staničná, Pri studničke, Kvetná, hranica s obcou Geča/Valalický kanál: nehodové úseky v smerových oblúkoch striedavej orientácie, strety s cyklistami, vjazdy na pozemky, parkovanie v HDP. Návrh riešenia: znížená prejazdová rýchlosť, dôrazné preznačenie prvkov v DP – vozidlá, chodci, cyklisti, vjazdy na pozemky, kontrola;

17.1.4.7 Návrh eliminácie negatívnych účinkov z dopravy

Dlhodobý výskum potvrdzuje poznatky z praxe, že sa negatívne účinky z dopravy sa kumulujú v bezprostrednom páse dopravných koridorov líniových stavieb ciest a železnice. Sú to predovšetkým **hluk z cestnej a železničnej dopravy**, pevné, tekuté a plynné odpady z prevádzky motorových vozidiel, prach, bezpečnosť ľudí v dopravnom priestore, vizuálne znečistenie DP.

Negatívne účinky z prevádzky cestnej dopravy sú závislé na intenzite a podiele ťažkej nákladnej dopravy. Zámer realizácie STP-Haniska v horizonte platnosti ÚPN-O Valaliky dáva predpoklady pre výrazné zníženie podielu tranzitnej dopravy OA, ale najmä NAD, preorientovanie vstupov cestnej dopravy cez 2-3 nové križovatky s odhadovaným objemom do 30%, čo bude mať prínos na odľahčenie aj Z+C dopravy, smerujúcej do obce Valaliky. Za týchto predpokladov bol odhadnutý rast zaťaženia ZAKOS obce o cca 5-10 % k návrhovému obdobiu r.2035, ale pokles NAD sa odhaduje o 30-50 %. Z uvedených východiskových predpokladov vyplýva, že hladiny hluku z cestnej dopravy nepresiahnu hodnoty, vypočítané v rámci Prieskumov a Rozborov dopravy. Vplyv železničnej dopravy na hladiny hluku v príľahlej časti obce sa navrhuje eliminovať nevyužívaním OP železnice = 60 m pre žiadnu zástavbu.

Pre úplnosť preberáme do Návrhu dopravy ÚPN obce Valaliky k návrhovému roku 2035 hladiny hlukovej záťaže z dopravy tak, ako boli vypočítané v rámci Prieskumov a Rozborov z r.2019:

Hluková situácia v priestore obce Valaliky z dopravy bola vypočítaná v súlade s platnými predpismi MZ SR Vyhl. Č.549/2007 Z.z. metódou grafov, z dostupných údajov správcov, resp. z údajov, získaných z meraní intenzity cestnej a železničnej dopravy.

Základná hladina hluku z cestnej dopravy vo vonkajšom prostredí obce Valaliky v súčasnosti ohrozuje príľahlý priestor od dopravy na prieťahu cesty III/3416 Hlavná ulica hodnotou LAeq= 69,50 dB(A) **cez deň**, čo sa pre ľudí „na ulici“ nedá eliminovať. Prípustná hladina hluku na Hlavnej ulici **60 dB(A)** sa šíri do vzdialenosti **60,5 m**, čo ale pri zástavbe RD s predzáhradkami so vzrastlou zeleňou (napr. ovocné a okrasné stromy), ale aj tľmením zástavbou do výšky cca 7 m nebude vplývať na prostredie „vnútroblokov“, ani na vnútorné prostredie základnej školy, ktorej protihlukové opatrenia tvorí odsadenie budov cca na 25 m od cesty, ako aj opláštenie budovy a nové viacvrstvé zasklenie okien s protihlukovým efektom.

Šírenie hluku z dopravy na ceste I/17 (75 m deň, 92 m v noci), vzdialenej cca 1,5 km od okraja intravilánu nemá priamy vplyv na kvalitu života v obci Valaliky, okrem lokality kondomínia Na palotách, čo ale investor mohol vedieť pred výberom a situovaním svojho zámeru. Rovnako malý vplyv má, aj v budúcnosti bude mať **prevádzka železničnej trate** č. 109 B, keď šíreniu hluku bude čeliť **pohltivý účinok záhrad** rodinných domov, postavených v minulosti na hranici ochranného pásma železnice.

17.2 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

17.2.1 Ochranné pásma

Zákon 251/2012 Z.z. §43 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov z 31.7.2012 stanovuje na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy ochranné pásma. Ochranné pásma je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

a) od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,

2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,

3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky, Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného (podzemného) elektrického vedenia a nad (pod) týmto elektrickým vedením - viď § 36 uvedeného zákona. Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 1 m od krajného vodiča na každú stranu.

Ochranné pásma slaboprúdových vedení: Ochranné pásmo podľa zákona 351/2011 a jeho zmeny 247/2015, § 68 ods. 5: Ochranné pásmo vedenia je široké 0,5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie.

17.2.2 VN SIEŤ

Napäťová sústava: 3 AC 22 000 V, 50 Hz, IT

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom podľa STN EN 61936-1 (33 3201):

- a/ ochrana pred priamym dotykom: - krytom, zábranou, prekážkou, čl.8.2.1
- b/ ochrana pred nepriamym dotykom: - uzemnením, čl 8.3 a 10

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vysokou mierou ohrozenia skupiny „A“

Námrazová oblasť: bez námrazy - podľa STN 33 3300, I-0 - podľa STN EN 50341-2-23

Druh a typ vedenia:

- nadzemné holé vodiče AlFe, resp. nadzemné káblové vedenia
- podzemné káblové vedenia

Obec Valaliky je zásobovaná elektrickou energiou z 22 kV nadzemného vedenia č. 325 z ES 110/22 kV Haniska. Napájanie obce je realizované 22 kV podzemnými a nadzemnými distribučnými elektrickými vedeniami prevádzkovateľa VSD a.s. Košice. Dodávka elektrickej energie je zabezpečovaná z vysokonapäťového VN 22 kV vedenia VSD a.s. prostredníctvom siedmich distribučných trafostaníc vo vlastníctve VSD, a.s. a piatich trafostaníc vo vlastníctve užívateľa, zásobujúcich súčasnú bytovú, priemyselnú aj občiansku zástavbu.

Podľa podmienok a pripomienok správcu distribučného VN vedenia a trafostaníc je požadované:

- preložka TS0340-0003 Všechnsvätých OÚNZ do blokovej (kiosk) trafostanice
- Preložka nadzemného Vedenia V316/317 vyvolaná zo strany NDS - Rýchlostná cesta R2 Šaca - Košické Oľšany

17.2.2.1 TRAFOSTANICE

Napäťová sústava VN: 3 AC 22 000 V, 50 Hz, IT

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom podľa STN EN 61936-1 (33 3201):

a/ ochrana pred priamym dotykom: - krytom, zábranou, prekážkou, čl.8.2.1

b/ ochrana pred nepriamym dotykom: - uzemnením, čl 8.3 a 10

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vysokou mierou ohrozenia skupiny „A“

Napäťová sústava NN: 3 / PEN AC, 400/230V, 50 Hz / TN-C

Ochrana pred úrazom el. prúdom (STN EN 61140 a STN 33 2000-4-41)

Základná ochrana:

- základná izolácia živých častí, príloha A, kapitola A.1
- zábrany alebo kryty, príloha A, kapitola A.2

Ochrana pri poruche:

- samočinné odpojenie napájania, čl. 411
- ochranné uzemnenie a ochranné pospájanie, čl. 411.3

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vyššou mierou ohrozenia skupiny „B“

V obci Valaliky je vybudovaných celkovo sedem trafostaníc, ktoré sú vo vlastníctve VSD, a.s. a päť trafostaníc vo vlastníctve užívateľa.

Trafostanice sú napojené nadzemnou a podzemnou VN sieťou z linky VN325. V súčasnosti celkový výkon trafostaníc podľa postačuje pre zabezpečenie dodávky elektrickej energie. Trafostanice sú rozmiestnené v obci podľa zabezpečenia potrieb dodávky elektrickej energie.

Celkový inštalovaný výkon trafostaníc vo vlastníctve VSD, a.s. je 2200 kVA.

Celkový inštalovaný výkon trafostaníc vo vlastníctve užívateľa je 2060 kVA.

Súčasný stav trafostaníc:

OZNAČENIE	NÁZOV	TYP	VÝKON [kVA]	Navrhovaný výkon [kVA]	SPRÁVCA
TS0340-0003	Valaliky - Všetechsvätých	2-stĺpová	400		VSD, a.s.
TS0340-0002	TS02 Všetechsvätých OÚNZ	2,5-stĺpová	250	630	VSD, a.s.
TS0338-0002	TS02 Buzice	PTS	400	630	VSD, a.s.
TS0338-0003	Buzice IBV Baloty	1-stĺpová	100		VSD, a.s.
TS0337-0003	Bernátovce PD	PTS	160		Užívateľ
TS0338-0005	Valaliky - Buzice	Kiosková	250	630	VSD, a.s.
TS0337-0002	Bernátovce ŠM	PTS	250		Užívateľ

OZNAČENIE	NÁZOV	TYP	VÝKON [kVA]	Navrhovaný výkon [kVA]	SPRÁVCA
TS0338-0001	TS01 Buzice	2,5-stĺpová	400		VSD, a.s.
TS0337-0001	TS01 Bernátovce	2-stĺpová	400		VSD, a.s.
TS0338-0004	TS04 Buzice areál AGRO	Mrežová úzka	250		Užívateľ
TS0337-0004	Bernátovce BIOPLYN	Kiosková	1000		Užívateľ
TS0337-0005	Valaliky KOBÁ STEEL	Kiosková	400		Užívateľ
TS0264-0016	UKSUP Haniska	DTS vežová	100		Užívateľ
T1	Nová KTS	kiosková		400	
T2	Nová KTS	kiosková		250	

17.2.3 NN SIĚŤ

Napätová sústava NN: 3 / PEN AC, 400/230V, 50 Hz / TN-C

Ochrana pred úrazom el. prúdom (STN EN 61140 a STN 33 2000-4-41)

Základná ochrana:

- základná izolácia živých častí, príloha A, kapitola A.1
- zábrany alebo kryty, príloha A, kapitola A.2

Ochrana pri poruche:

- samočinné odpojenie napájania, čl. 411
- ochranné uzemnenie a ochranné pospájanie, čl. 411.3

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vyššou mierou ohrozenia skupiny „B“.

Elektrický NN rozvod je v obci riešený vzdušnou NN sieťou holými vodičmi AlFe, resp. izolovanými vodičmi NFA2X na betónových stĺpoch pozdĺž verejných komunikácií. Popri štátnej ceste je vedené nadzemné NN vedenie v jednom úseku súbežne po oboch stranách cesty. V niektorých úsekoch je na spoločných podperných bodoch vedené spolu s NN vedením aj nadzemné káblové VN vedenie. Čiastočne sú rozvody NN riešené aj podzemným káblovým vedením zväčša na nových uliciach bytovej výstavby pomocou káblov AYKY, resp. NAYY. Napojenie jednotlivých rodinných domov je riešené odbočením NN prípojky od hlavného NN rozvodu pomocou závesných káblov alebo holými vodičmi AlFe. V novej výstavbe je riešené napojenie odberateľov pomocou odberných elektrických zariadení káblami uloženými v zemi.

17.2.4 VEREJNÉ OSVETLENIE

Napätová sústava NN: 3 / PEN AC, 400/230V, 50 Hz / TN-C

Ochrana pred úrazom el. prúdom (STN EN 61140 a STN 33 2000-4-41)

Základná ochrana:

- základná izolácia živých častí, príloha A, kapitola A.1
- zábrany alebo kryty, príloha A, kapitola A.2

Ochrana pri poruche:

- samočinné odpojenie napájania, čl. 411
- ochranné uzemnenie a ochranné pospájanie, čl. 411.3

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vyššou mierou ohrozenia skupiny „B“.

Verejné osvetlenie v obci prešlo rekonštrukciou, pri ktorej boli vymenené pôvodné sodíkové svietidlá za nové svietidlá LED. Zároveň je taktiež rozvod verejného osvetlenia (VO) riešený pomocou samostatného káblového vedenia, ktoré je vedené prevažne po stĺpoch nadzemnej NN siete. V častiach obce kde je NN vedenie riešené podzemným káblovým vedením je taktiež rozvod verejného osvetlenia uložený v zemi so svietidlami osadenými na samostatných oceľových stĺpoch VO.

Meranie spotreby elektrickej energie ako aj spínanie verejného osvetlenie je riešené prevažne v troch rozvádzačoch RVO no niektoré rozvody sú napojené na sieť VSD a platené paušálom. Jeden rozvádzač VO je osadený za traťou ŽSR (VO je spínané) a dva rozvádzače RVO slúžia na riadenie a regulovanie rekonštruovaného VO (osadené pri OcÚ a na Kokšovskej ul.).

17.2.5 TELEKOMUNIKAČNÉ SIETE

Slovak Telekom, a.s.

Slovak Telekom má v rámci obce rozvody metalických ako aj optických káblov. Rozvody optických káblov sú riešené v obci rovnako ako rozvody metalických, tj. prevažne sú vedené nadzemné rozvody na drevených stĺpoch. V miestach kde je metalický rozvod riešený podzemným vedením je aj optický rozvod uložený v zemi. Domové prípojky sú realizované prevažne nadzemnými vedením.

Jestvujúca telefónna ústredňa Slovak Telekom je umiestnená na Kostolnej ul.. Pre pokrytie rádiovým signálom fixnej a mobilnej siete Slovak Telekomu je osadený stožiarový vysielateľ na Kokšovskej ul..

ANTIK Telecom s.r.o.

Spoločnosť ANTIK Telecom s.r.o. poskytuje v rámci obce telekomunikačné služby bezdrôtovo ako aj pomocou káblových optických rozvodov. Pre bezdrôtové pripojenie je osadený vysielateľ na budove školy. Káblový optický rozvod je riešený ako nadzemný vedený na NN stĺpoch spoločnosti VSD, a.s..

Orange, a.s.

Podľa údajov obecného úradu katastrom obce prechádza optický kábel spoločnosti Orange, a.s. v správe Michlovský s.r.o. . Trasa optického kábla je vedená popri trati ŽSR. Pre pokrytie rádiovým signálom siete Orange je osadený vysielateľ na Kokšovskej ul..

Prípadné rozšírenie miestne siete jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb je potrebné z pohľadu súčasného stavu žiadostí účastníkov ako aj navrhovaného stavu rozšírenia obce. Novorealizované siete odporúčame pokladať len formou podzemných káblových vedení .

17.2.6 MIESTNY ROZHLAS

Miestny rozhlas v obci je riešený bezdrôtovo. Reprodukory sú osadené na konzolách na stĺpoch VSD, resp. stĺpoch verejného osvetlenia. Reprodukory sú rozmiestnené tak, aby pokrývali obec komplexne.

Z hľadiska funkčnosti bude MR vyhovovať aj v ďalšom období .

V miestach novonavrhovanej zástavby v prípade potreby osadiť ďalšie reprodukory.

V súčasnosti pre odovzdávanie informácií v obci slúži taktiež mobilná aplikácia Valaliky (dostupná na Google Play), pomocou ktorej sa zverejňujú informácie o živote občanov (mimo komerčných informácií).

17.2.7 Príjem televízneho signálu

Príjem televízneho signálu je zabezpečený pomocou televíznych antén DVB-T jednotlivých rodinných domov. V obci je možný príjem televízneho signálu aj cez telekomunikačnú (resp. satelitnú) sieť spoločnosti Slovak Telekom a ANTIK Telecom.

17.2.8 Zásobovanie priemyselného parku

Pre zabezpečenie elektrickej energie pre výstavbu priemyselného parku sa použije vzdušné VN V325 vedenie vedúce ku existujúcemu areálu „ÚKSÚP“, ktoré sa z časti zruší vrátane trafostanice. Pre pripojenie bude vybudovaná nová trafostanica s novým káblovým vedením a pripojením ZS a „ÚKSÚP“, v budúcnosti bude využitá pre napájanie infraštruktúry. Druhý bod pripojenia bude vybudovaný z prekladanej VN linky V325 v Lokalite bývalého družstva „Buzice“ kde dôjde rovnako ku zrušeniu existujúcej trafostanice a vybudovanie novej, ktorá bude využívaná pre potreby výstavby a napájania infraštruktúry. Požadovaná rezervovaná kapacita pre strategický park bude z každej trafostanice 2,5 MW - spolu 5 MW.

Požadovanú kapacitu elektrickej energie pre strategický park Valaliky bude zabezpečené výstavbou novej elektrickej stanice 125MW na severozápadnej strane strategického parku. Túto budú napájať dve linky VVN vedenia:

- VVN linka 40MW odbočením z existujúceho 110kV vedenia severozápadne od strategického parku až do miesta novej ES
- linka VVN 85MW, ktorá bude viesť z existujúcej ES Haniska pozdĺž existujúcej trasy vzdušného VVN vedenia až do miesta novej ES.
- Súčasťou tejto trasy bude aj dátové prepojenie medzi ES Haniska a novou ES strategického parku.

Zásobovanie zariadenia staveniska elektrickou energiou bude zabezpečené zrealizovaním prekládky existujúceho vzdušného vedenia napájajúceho existujúcu trafostanicu v bývalom poľnohospodárskom družstve, pričom sa vybuduje nová trafostanica TS SP-SEVER v severovýchodnej časti parku. Táto bude následne slúžiť pre napojenie novovybudovanej infraštruktúry.

V západnej časti parku sa zrealizuje prekládka existujúceho vzdušného VN V325 vedenia napájajúceho existujúcu trafostanicu v areáli ÚKSUP, pričom sa vybuduje nová trafostanica TR SP-1 pri novej prístupovej komunikácii pri križovatke. Z tejto novovybudovanej trafostanice sa nanovo napojí historická budova ÚKSUP.

Pre zabezpečenie potreby elektrickej energie pre novovybudovanú infraštruktúru a subdodávateľský park sa vybuduje nové 22kV vedenie o výkone 10MW z existujúcej ES Haniska. Z tohto vedenia sa vybuduje zokruhovaný VN rozvod v areáli parku a vybudujú sa trafostanice TR1 až TR5. Tento rozvod

sa nebude prepájať s distribučnými vedeniami VSD, a.s. v tejto lokalite. Súčasťou výstavby káblového pripojenia cez obec Haniska je v zmysle požiadavky obce aj prekládka existujúceho paralelného vedenia vzdušnej linky V325 v intraviláne obce do káblovej zemnej.

V severozápadnej časti parku sa zrealizuje prekládka VN vzdušného vedenia, ktoré je nutné preložiť kvôli výstavbe križovatiek, pričom pri prekládke sa vybuduje nová trafostanica TR-Ce, ktorá bude následne slúžiť pre napojenie verejného osvetlenia.

V lokalite Valaliky ul. Hlinná bude preložené vedenie VN mimo koridoru výstavby, zrušená existujúca trafostanica AGRO a vybudovaná nová TS-SP Sever pre napojenie infraštruktúry.

Predpokladaná spotreba:

- Strategický investor 300 MW
- Subdodávateľský park 8,1-10,9MW
- Infraštruktúra 1,2 MW

17.3 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

17.3.1 VODOVOD

V obci Valaliky je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou skupinového vodovodu Valaliky, Geča. Vodovodné potrubie je napojené na vodovod mesta Košice. Prívodný rad je vedený z vodojemu Červený Rak I. o objeme 5 000 m³. Na hlavný prívodný rad pre Valaliky a Geču boli použité plastové rúry o priemere 300 mm. Tento rad je privedený do stredu obce, kde sa rozdeľuje na jednotlivé rozvodné rady po obci.

Vetvy jednotlivých rozvodných radov sú vedené v krajniciach miestnych komunikácií resp. v zelených pásoch. Predpokladaná hĺbka uloženia potrubia je 1,5 m pod úrovňou priľahlého terénu. Na jednotlivých radoch sú inštalované podzemné hydranty. Prepojenie jednotlivých radov je cez podzemné posúvače, ktoré sú ovládané pomocou zemných súprav. Na rozvodné potrubie boli použité plastové rúry o priemere 200-100mm.

17.3.1.1 Pripojenie priemyselného parku

V blízkosti záujmovej oblasti cca 7,5 km sa nachádza privádzacie potrubie DN 300 z ÚV Bukovec zaústené do vodojemu Šaca II. Ďalšie dve potrubia DN 700 sú vodovodné gravitačné rady Drienovec – Košice. Zásobovanie vodou je navrhnuté z ÚV Bukovce $Q_p = 170,0$ l/s, ako doplnkový VZ Turňa, Drienovec, Hostovce $Q_p = 30,0$ l/s.

Pre zabezpečenie plynulej distribúcie pitnej vody pre záujmové územie sa vybuduje nový akumulčný vodojem o objeme 3×2.500 m³ (objem bude definitívne stanovený podľa záväznej požiadavky strategického investora) a zároveň by bola využitá existujúca kapacita vodojemu Šaca II. 2×1.000 m³, ktorými by boli pokryté max. hodinové odbery pitnej vody v rámci zmenovej prevádzky, ako aj pre prípadné napojenie priľahlých obcí. Poloha umiestnenia nového vodojemu je variantná - umiestnenie v blízkosti existujúcich vodojemov Šaca, v prípade zabezpečenia zásobovania aj budúcej IBV Ľudvíkov dvor bol by nový vodojem umiestnený v lokalite Ľudvíkov dvor. Vodojemy budú prepojené cez novovybudovaný prepaj DN 450 o dĺžke cca 2,9 km. Privádzacie potrubie z vodného zdroja Bukovec bude musieť byť obnovené min. v úseku 4,2-4,3 km zmenou dimenzie na DN 400. Zásobovanie z potrubia DN 700 Drienovec bude cez ATS. Distribúcia pitnej vody pre záujmové územie bude zabezpečená cez redukčné ventily a zásobovacie vodovodné potrubie DN 500 až 200 v celkovej dĺžke cca 13.800m. Vodovod bol navrhnutý s kapacitou pre budúce zásobovanie aj obcí Haniska, Sokoľany, Bočiar, Valaliky, Geča, Čaňa, Gyňov, Belža a lokality Ľudvíkov Dvor.

17.3.2 VEREJNÁ KANALIZÁCIA

V obci Valaliky je vybudovaná delená verejná kanalizácia. Táto je riešená ako gravitačná. Na konci jednotlivých vetiev gravitačnej kanalizácie sú vybudované čerpacie stanice splaškovej vody. Z čerpacích staníc je následne splašková voda prečerpávaná do jednej centrálnej čerpacej stanice ČS1 odkiaľ je splašková voda prečerpávaná do ČOV Košice. Vetvy jednotlivých kanalizačných stôk sú vedené v telesách a krajniciach miestnych komunikácii resp. v zelených pásoch. Predpokladaná hĺbka uloženia potrubia je 2,1 m pod úrovňou príľahlého terénu. Na gravitačné vetvy stôk boli použité PVCU rúry DN 300 mm. Na týchto sú vybudované revízne kanalizačné šachty. Tieto sú v prevedení betónové resp. plastové.

V miestach kde z dôvodu spádových pomerov nebolo možné jednotlivé rodinné domy gravitačne pripojiť ja kanalizačné gravitačné vetvy majú tieto domy vybudované vlastné čerpacie stanice, cez ktoré je splašková voda prečerpávaná. Potom už splašková voda gravitačne odteká do centrálnych čerpacích staníc.

17.3.2.1 Strategický park

V záujmovom území strategického parku sa nenachádza žiadny kanalizačný zberač, do ktorého by bolo možné zaústiť odpadné splaškové vody zo záujmového územia strategického priemyselného parku.

Odvedenie splaškových vôd z okolitých obcí Valaliky, Geča, Haniska, okrem obce Čaňa, ktorá má vybudovanú vlastnú ČOV, taktiež nie je riešené s dostatočnou kapacitou pre rozvoj. Navrhuje sa vybudovanie novej čistiarne odpadových vôd, ktorá bude umiestnená na južnej strane strategického parku. Zrealizovanie odvedenia znečistených vôd z územia spočíva vo vybudovaní novej čistiarne odpadových vôd pre strategický park v kapacite 45950 ekvivalentných obyvateľov s možnosťou rozšírenia o ďalších 32 670 EO. Nová ČOV bude prečisťovať splaškové odpadové vody 2150m³/deň a technologické odpadové vody max. 4600+4900m³/deň. Prečistené vody budú vypúšťané do rieky Hornád, na čo sa vybuduje nová trasa OLS DN2000 v dĺžke 4970m. Táto trasa bude odvádzať prečistené splaškové ako aj povrchové vody v obmedzenom množstve (primárne povrchové vody budú ponechané v území, vody budú odvádzané až po prekročení absorpčnej schopnosti územia pri extrémnych dažďoch a ohrození územia), bude viesť cez kataster obcí Valaliky, Geča, Čaňa, Gyňov, Trstené pri Hornáde v smere prirodzenej výškovej nivelety západne od železničnej trate Košice-Milhošť, ďalej obchádza zo západu Čaňanské jazerá pričom v ich severnej časti kolmo križuje MŠP plynovod, Ropovod DN500 a DN700 a VTL plynovody Eustream a pokračuje juhovýchodne do rieky Hornád, kde sa vybuduje vyústny objekt. V ďalšej fáze budú vybudované všetky kanalizačné stoky vrátane napojenia obcí Valaliky, Geča a Haniska. Kapacita novej ČOV je navrhnutá na 6150 (HP) +2000 (SP) ekvivalentných obyvateľov a zamestnancov parku. Celková kapacita ČOV počíta s napojením obce Haniska (3700 ekvivalentných obyvateľov) a obcí Valaliky a Geča (1000 + 2500 ekvivalentných obyvateľov).

17.3.3 Výpočet potreby vody

Celková bilancia spotreby vody je spracovaná podľa úpravy MŽP SR č. 684 z 14 novembra 2006 Vestníka SR .

Výpočet potreby vody

V zmysle vyhlášky 684/2006 MŽP SR, špecifická potreba vody pre ubytovanie v súkromí 135 l.osoba⁻¹.deň⁻¹.

Priemerná denná potreba vody variant „SÚČASNÝ STAV“:

A bytový fond

- 1.1 byt ústredne vykurovaný
q - špecifická potreba vody pre obyvateľa (135 l. osoba⁻¹ .deň⁻¹)
kde n - počet osôb (4 530 osôb)

B objekty občianskej vybavenosti

1. špecifická potreba vody pre základnú občiansku vybavenosť
1.2 obce od 1 001 do 5 000 obyvateľov
q - špecifická potreba vody pre osoba (25 l. osoba⁻¹ .deň⁻¹)
kde n - počet osôb (4 530 osôb)

$$Q_p = n \times q$$

$$Q_p = (135 \times 4\,530) + (25 \times 4\,530)$$

$$Q_p = 611\,550 + 113\,250$$

$$Q_p = 724\,800 = 30\,200 \text{ l. hod} = 8,38 \text{ l. sek}$$

2. Maximálna denná potreba vody :

k_d - súčiniteľ dennej nerovnomernosti (1,6)

$$Q_m = Q_p \times k_d$$

$$Q_m = 611\,550 \times 1,6 = 978\,480 \text{ l.deň}^1 = 11,32 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody :

k_h - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti (1,8)

$$Q_{\text{hod}} = 1/24 \times Q_p \times k_d \times k_h$$

$$Q_{\text{hod}} = 1/24 \times 611\,550 \times 1,6 \times 1,8 = 73\,386 \text{ l.hod}^1 = 20,38 \text{ l.s}^{-1}$$

Priemerná ročná potreba vody :

$$Q_{\text{roč}} = Q_p \times 360$$

$$Q_{\text{roč}} = 611\,550 \times 365 = 223\,215\,750 \text{ l.rok} = 215\,223 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

Priemerná denná potreba vody :

A bytový fond

- 1.1 byt ústredne vykurovaný
q - špecifická potreba vody pre obyvateľa (135 l. osoba⁻¹ .deň⁻¹)
kde n - počet osôb (2 282 osôb)

B objekty občianskej vybavenosti

1. špecifická potreba vody pre základnú občiansku vybavenosť
1.2 obce od 1 001 do 5 000 obyvateľov
q - špecifická potreba vody pre osoba (25 l. osoba⁻¹ .deň⁻¹)
kde n - počet osôb (2 282 osôb)

$$Q_p = n \times q$$

$$Q_p = (135 \times 2\,135) + (25 \times 2\,135)$$

$$Q_p = 308\,070 + 57\,050$$

$$Q_p = 365\,120 = 15\,188 \text{ l. hod} = 4,22 \text{ l. sek}$$

2. Maximálna denná potreba vody :

k_d - súčiniteľ dennej nerovnomernosti (1,6)

$$Q_m = Q_p \times k_d$$

$$Q_m = 365\,120 \times 1,6 = 584\,192 \text{ l.deň}^{-1} = 6,75 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody :

k_h - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti (1,8)

$$Q_{\text{hod}} = 1/24 \times Q_p \times k_d \times k_h$$

$$Q_{\text{hod}} = 1/24 \times 365\,120 \times 1,6 \times 1,8 = 43\,814 \text{ l.hod}^{-1} = 12,16 \text{ l.s}^{-1}$$

Priemerná ročná potreba vody :

$$Q_{\text{roč}} = Q_p \times 360$$

$$Q_{\text{roč}} = 365\,120 \times 365 = 133\,268\,800 \text{ l.rok}^{-1}$$

Pre strategický a subdodávateľský park sa predpokladá spotreba vody 190 l/s.

17.3.4 Výpočet splaškových vôd

VÝPOČET MNOŽSTVA SPLAŠKOVÝCH VÔD alternatíva „A“:

Priemerná potreba vody $Q_p = 365\,120 = 15\,188 \text{ l. hod} = 4,22 \text{ l. sek}$

Priemerný denný prietok splaškov $Q_s = 4,22 \text{ l/s}$

Max. hodinový prietok splaškov Q_{sdmax}

$$Q_{\text{sdmax}} = Q_{p,\text{kmax}} / 24 = 365,120 \times 4 / 24 = 60,85 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1} = 16,89 \text{ l/s}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových odpadových vôd Q_{hmin}

$$Q_{\text{hmin}} = k_{\text{hmin}} \times Q_{24}$$

k_{hmin} - súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnomernosti; 0,6

$$Q_{\text{hmin}} = 0,6 \cdot 365,120 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1} = 219,072 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1} = 2,45 \text{ l.s}^{-1}$$

Priemyselná odpadová voda po predčistení v rámci prevádzok investora, ktorá pôjde na dočistenie na biologickú ČOV

I. etapa $4\,600 \text{ m}^3/\text{d} = 30\,600 \text{ EO}$

II. etapa $9\,500 \text{ m}^3/\text{d}$ celkovo tj. navyč bude vody $9\,500 - 4\,600 = 4\,900 \text{ m}^3/\text{d} = 32\,600 \text{ EO}$

I. Etapa – ČOV iba pre prvú etapu:

- $Q_{24} = 6\,750 \text{ m}^3/\text{d}$
- $Q_{\text{max}} = 600 \text{ m}^3/\text{h}$
- Počet EO = 45 000

II.Etapa – ČOV iba pre druhú etapu:

- $Q_{24} = 4\,900 \text{ m}^3/\text{d}$
- $Q_{\text{max}} = 460 \text{ m}^3/\text{h}$
- Počet EO = 32 670

17.4 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

17.4.1 Zásobovania teplom

V riešenej obci je odber a dodávka tepla pre potreby vykurovania a prípravu TÚV uskutočňovaná v RD len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania prevažne plyných palív, resp. v malej miere elektrickou energiou. Vo výhľade sa súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TÚV zachová. Plynofikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Nejedná sa o centrálny zdroj tepla.

Návrh riešenia

Pri stanovení tepelnej potreby sa vychádza z STN EN 15316-1 až 3-3 zásobovanie teplom. Objekty v obci sa nachádzajú v krajine s oblastnou teplotou -12°C . Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla je zabezpečená individuálne plynom, spaľovaním hnedého uhlia a dreveného odpadu v objektoch rodinných domov. V riešení územného plánu obce sa aj naďalej uvažuje so zemným plynom ako s hlavným zdrojom tepla s možnosťou využitia doplnkových zdrojov energie. Predpokladáme komplexnú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Vykurovanie navrhovaných objektov RD, podnikateľských aktivít bude na báze spaľovania zemného plynu. Podnikateľské aktivity sú riešené samostatne (priemyselný park).

Bilancia potreby tepla :

Pre 2282 b. j. v RD, tepelný príkon bude: $Q_B \text{ RD} = 2135 \times 10,7 = 24\,417 \text{ kW (t)}$

Ročná potreba tepla: $3,6 \times 24\,417 \times 2\,000 = 175,8 \text{ TJ/rok}$

Potrebný príkon pre RD bude pokrytý zo stávajúcich zdrojov tepla. Realizácia prípadných nových kotolní, resp. rekonštrukcia existujúcich kotolní má byť v časovom súlade s termínmi realizácie príslušných objektov.

17.4.2 Zásobovanie plynom

Územie obce je začlenené do Košického kraja je vzdialené cca. 8 km od centra Košíc. Obec je zásobovaná zemným plynom naftovým z nadradenej plynárenskej sústavy. Ako zdroj plynu slúži medzištátny plynovod VTL DN 700, PN 6,4 MPa. Na tento medzištátny plynovod je napojený vysokotlakový plynovod DN 500/300, PN 4,0 MPa .

Obec je napojená z VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa, ktorý prechádza severozápadnou časťou katastrálneho územia obce. Do obce je odbočka DN 80, PN 4,0 MPa kde je rozdelená pre dve regulačné stanice. Hlavná RS 3000 o prietoku 3000 m³/hod. redukuje tlak z VTL 4,0 MPa na STL 100 kPa. Táto slúži hlavne pre zásobovanie obce. Druhá RS 1200 o prietoku 1200m³/hod. nie je v majetku SPP-distribúcia a tato redukuje tlak VTL 4,0MPa na STL 300 kPa napojenie je možné len so súhlasom vlastníka(ŠM). Táto RS sa navrhuje na preloženie do novej lokality.

Predpokladaná rezerva v regulačnej stanici RS 3000 je cca. 1000m³/hod. čo predstavuje pri plánovanej výstavbe rodinných domov rezervu v počte cca. 500 rodinných domov.

Uvedený stav i kapacita RS, bude vyhovujúca i pre návrhové obdobie, z ktorého sa bude odvíjať i plynofikácia pre navrhované objekty v obci. Miestne plynovody sú navrhované tak, aby boli schopné

zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný. Tlaková hladina v miestnej sieti je do 100 kPa po preložení RS je možná ďalšia rezerva cca. 1100 m³/hod. čo predstavuje pri plánovanej výstavbe rodinných rezervu cca 550 rodinných domov.

Pre novo navrhovaných riešeniach dodržať ustanovenia STN, TPP. Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. 251/2012 Z.z . Jednotlivé ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení sú vyznačené v grafickej časti návrhu.

17.4.3 Štruktúra spotreby plynu v RD

Varenie (príprava jedál)

$2282 \times 0,15 \times 0,9 = 308,07 \text{ Nm}^3/\text{hod.}$

Príprava CWU

$2282 \times 0,20 \times 0,9 = 410,76 \text{ Nm}^3/\text{hod.}$

Vykurovanie RD

$2282 \times 1,15 \times 0,9 = 2\,361,87 \text{ Nm}^3/\text{hod.}$

Spolu hodinová spotreba plynu za RD :

$3080,7 \text{ Nm}^3/\text{hod.}$

Ročná spotreba plynu za RD

$1\,750 \times 2282 = 3\,993 \text{ tis. Nm}^3/\text{rok.}$

17.4.4 Stanovenie ochranných pásiem

Pri vedení potrubia v zemi musia byť dodržané minimálne vzdialenosti od podzemných inžinierskych sietí a podzemných objektov v zmysle STN 73 6005.

Ochranné pásma pre plynovody a plynové prípojky sú špecifikované v energetickom zákone NR SR č. 251/2012 Z.z.

Najmenšie vzdialenosti medzi povrchmi vtl. plynového potrubia a vedeniami pri križovaní alebo súbehu:

Druh vedenia	križovanie	súbeh
Diaľkovody s horľavými kvapalinami	0,5 m	20 m
Telefónne káble	0,5 m	3 m
Trakčné káble a ostatné vn a nn káble	0,5 m	8 m
Vodovodné potrubie	0,3 m	5 m
Kanalizácia	0,3 m	5 m
Melioračné potrubia	0,3 m	neurčuje
Plynovody a prípojky	0,3 m	3 m
Ostatné kovové potrubia	0,3 m	3 m
Ostatné nekovové potrubia	0,3 m	3 m
Káblody, kolektory, teplovodné kanále	0,3 m	5 m

Vzdialenosti súbehu potrubia s elektrickým vonkajším vedením musia byť v súlade s ochrannými pásmami podľa platných STN.

Doporučená vzdialenosť je 30,0 m od krajného vodiča. Ak nie je možné túto vzdialenosť dodržať, možné ju znížiť na:

- 5 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím do 35 kV,
- 10 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím nad 35 kV do 110 kV,
- 15 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím nad 110 kV do 400 kV,

Najmenšie dovolené vzdialenosti pre vtl. plynovod od iných objektov:

Druh objektu	vzdialenosť
Husto osídlené oblasti	50 m
Samostatné priemyselné závody	50 m
Sklady s ľahko horľavým materiálom	35 m
Cesta I. a II. Triedy	35 m
Verejné lávky pre chodcov	35 m
Poľnohospodárske závody	30 m
Samostatne stojace neobytné budovy	30 m
Cesta III. Triedy	30 m
Značené a evidované účelové cesty	30 m
Železničné mosty	35 m

Najmenšie vzdialenosti medzi povrchni ntl. a stl. plynového potrubia do 0,4 MPa pri križovaní alebo súbehu:

Druh vedenia	križovanie	súbeh
Silové káble do 1 kV	0,10 m	0,6 m
Silové káble do 10 kV	0,20 m	0,6 m

Silové káble do 35 kV	0,20 m	0,6 m
Silové káble do 110 kV	0,70 m	0,6 m
Telefónne káble	0,10 m	0,4 m
Plynovody do 0,4 MPa	0,10 m	0,4 m
Vodovodné potrubie	0,15 m	0,5 m
Kanalizácia	0,50 m	1,0 m
Tepelné vedenia	0,10 m	0,5 m
Kábelovody	0,10 m	1,0 m

17.4.5 Priemyselný park

Zabezpečenie dostatočnej požadovanej kapacity zemného plynu pre strategický park Valaliky sa zrealizuje výstavbou nového VTL plynovodu DN150 a výstavbou novej plynovej stanice. Napojenie bude z existujúceho VTL plynovodu DN 500 PN40 „PL Haniska - Valaliky“ s pretlakom 2,80-3,20MPa vedúceho západne od cesty č. I/17, odtiaľ sa zrealizuje nový VTL plynovod DN150, ktorý po prekrižovaní cesty č. I/17 bude vedený súbežne s ňou až k novej plynovej stanici. Z novovybudovanej plynovej stanice 20.000-25.000 Nm³/h, bude napojená existujúca historická budova ÚKSÚP a plynovod pre hlavný a subdodávateľský park Geča/Čaňa.

Spotreba pre priemyselný park:

Plyn STL 300kPa:

- Strategický investor vrátane ÚKSÚP 7000 Nm³/h
- Subdodávateľský park 9200 Nm³/h
- Infraštruktúra 0,8 m³/s

18 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

18.1 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec má schválený program odpadového hospodárstva a zmluvne zabezpečený odvoz odpadu firmou Kosit Košice. Podľa potreby obec organizuje zber veľkoobjemového odpadu. Biologický odpad je zväčša kompostovaný na súkromných pozemkoch a na obecnom kompostovisku.

V katastri sú evidované skládky odpadu, ktoré sa navrhujú postupne dôkladne rekultivovať. Staré neregistrované skládky komunálnych odpadov a prípadné mrchoviská je potrebné zohľadniť pri umiestňovaní činnosti na území obce tak, aby nedošlo k nežiaducim vplyvom nelegálnych skládok a mrchovísk na zdravie ľudí a životné prostredie.

TKO sa zhromažďuje v odpadových kuka nádobách pri jednotlivých objektoch.

V území je potrebné podporovať kompostovanie biologického odpadu a zabezpečiť pravidelný intervalový zber biologického odpadu, ktorý nemusí byť stály, nakoľko je odpad kompostovaný na súkromných pozemkoch..

18.2 SPLAŠKOVÉ VODY

V obci je vybudovaná verejná splašková kanalizácia a splaškové vody sú čistené v ČOV Košice.

18.3 DAŽĎOVÉ VODY

Dažďové vody je potrebné v čo najväčšej miere v území zachytávať. Zadržaním vody sa predchádza vysúšaniu pôdy, zvyšuje sa akumulačná schopnosť územia a znižuje sa riziko prívalových vôd.

Pre účely retencie vody v krajine sú navrhované :

- pôdoochranné opatrenia na poľnohospodárskej pôde,
- plochy nelesnej drevinnej vegetácie (remízok),

V zastavanom území, hlavne v lokalitách územného rozvoja je navrhované :

- realizovať retenčné nádrže a dažďové záhrady
- dažďovú vodu zo striech a spevnených plôch zachytávať alebo vsakovať na jednotlivých pozemkoch.

18.4 ZDROJE ZNEČISTENIA

V návrhu územného plánu sa neuvažuje so vznikom nových zdrojov znečistenia mimo strategického parku.

V súčasnosti sú v území evidované len malé zdroje znečistenia.

18.5 VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV

V území sa nenachádzajú lesy, pramene ani dobývacie priestory.

18.6 ERÓZIA, ZOSUVNÉ ÚZEMIA

V území nie sú evidované zosuvy.

Veterná erózia pôsobí v tomto území na biologickú a fyzikálnu degradáciu pôdy predovšetkým v nezastavanej časti územia, ale ide o pomerne slabú eróziu, ktorá nie je pre územie veľmi relevantná. Erózia pôdy spočíva v strate vrchnej najúrodnejšej vrstvy pôdy, úbytku humusu, organickej hmoty a rastlinných živín - znižuje jej celkovú produkčnú schopnosť.

Voči erózii pôdy sú navrhnuté vetrolamy a remízky.

18.7 RADÓNOVÉ RIZIKO

Z hľadiska radónového rizika patrí obec do kategórie stredného rizika. Na základe konkrétnych meraní pre umiestňovania stavieb je preto vhodné zvážiť aplikáciu stavebno-technických opatrení.

18.8 SEIZMICITA ÚZEMIA

Územie sa nachádza v oblasti recentných vertikálnych pohybov zemskej kôry v rozsahu -0,5 – +0,5 mm za rok. Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 5 - 6 ° MSK-64, seizmické ohrozenie územia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 0,80 – 0,99 m.s⁻².

18.9 OCHRANA PÔDY

Navrhuje sa využívať územie predovšetkým ako ornú pôdu. Zastavané územie je kompaktné, časť pôdy vymedzenej pre zastavanie je využívaná pre záhrady. Odvezenú ornicu zo stavenísk použiť na rekultiváciu prípadných skládok v území.

18.10 OCHRANA MIKROKLÍMY - ADAPTÁCIA NA KLIMATICKÉ ZMENY

Priorita je v zastavanom území obce zatieneie pôdy a zamedzenie tak nadmernému výparu vody z pôdneho profilu. Na celom území obce podporiť najmä výsadbu vzrastlej zelene a NDV. Plochy verejnej zelene riešiť tak, aby pokryvnosť riešenej plochy stromami bola min. 60%. Všetky spevnené plochy a parkoviská doplniť o vegetačné prvky - stromy v zmysle STN 736110/Z1. Rigoly okolo všetkých spevnených plôch udržiavať len ako zatravnené. Spevnené plochy, cesty spádovať smerom k plochám zelene. Chodníky budovať so vsiakavým povrchom.

Detské ihriská lokalizovať na plochy so zeleňou, pretože deti do 4 rokov sú silne ohrozenou skupinou. Podobne pri zdravotnom stredisku dobudovať zeleň, ktorá poskytne tieň najmä chorým a starším ľuďom, pretože skupina ľudí nad 75 rokov patrí tiež k silne ohrozeným skupinám obyvateľov, ktorí sú citliví na prívalové horúčavy.

Mimo zastavaného územia sú navrhnuté plochy pre zvýšenú retenciu vody v krajine – plochy zelene a suché poldre. Vhodné je umiestňovanie aj retenčných jám pre zachytávanie vody v zastavanom území umiestňovať dažďové záhrady.

18.11 STRATEGICKÝ PARK

Územie priemyselného parku predstavuje samostatnú jednotku, ktorej konkrétna náplň a vplyv na životné prostredie bude posudzovaný samostatným konaním vplyvov na životné prostredie.

V rámci územného plánu obce boli aplikované priestorové opatrenia na zníženie vplyvu na obyvateľstvo a ekostabilizačné prvky.

- Odstupy od zastavaného územia
- Nelesná drevinová vegetácia
- Umiestnenie výrobných prevádzok min 750 m od osi železnice
- Presmerovanie dopravy

19 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Na území obce nie je evidované žiadne prieskumné územie ani ložisko nerastných surovín.

20 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

20.1 ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIA

V obci sa nenachádzajú záplavové územia.

20.2 ÚZEMIA ŠPECIFICKEJ OCHRANY

Prvky ekologickej stability územia, ktoré nie sú súčasťou legislatívnej ochrany, sa nachádzajú v celom k.ú. Tieto prvky sú v návrhu zachované tak, aby ich ekostabilizačná alebo krajnotvorná funkcia ostala zachovaná.

21 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

21.1 NAVRHOVANÉ VYUŽITIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV

Pôda sa navrhuje využívať ďalej ako orná pôda s doplnením remízok. Na zastavanie sú navrhnuté predovšetkým lokality na území v kontakte so zastavaným územím.

21.1.1 Pôdne pomery

Pôdne pomery odzrkadľujú geologické podmienky a geomorfológiu terénu. Podľa (kol., 2002) z pôdných typov sa v oblasti katastra Valalikov v západnej časti vyskytujú najmä hnedozeme a kambizeme prevažne nasýtené. Vo východnej časti katastra dominujú fluvizeme.

Hnedozeme náležia k hnedozemiam kultizemným, lokálne modálnym a erodovaným, prípadne regozemiam kultizemným a modálnym vzniknutým zo spraší. Prevažne nasýtené kambizeme náležia k kambizemiam modálnym a kultizemným nasýteným až kyslým so sprievodnými rankrami a kambizemami pseudoglejovými vzniknutých zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín. Fluvizeme patria k pôdnym predstaviteľom fluvizemí kultizemných, so sprievodnými fluvizemami glejovými, modálnymi a kultizemnými ľahkými vzniknutými z nekarbonátových aluviálnych sedimentov.

21.1.2 Perspektívne použitie poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely

21.1.2.1 Zdôvodnenie záberov

Navrhované územia na zastavanie sú vymedzené v dotyku so zastavaným územím, kde sa nachádzajú aj najkvalitnejšie pôdy. Navrhované plochy vytvárajú kompaktné zastavané územie, nevznikajú samostatné urbanizované územia.

Veľký záber je spôsobený umiestnením strategického parku vyplývajúceho z nadradenej dokumentácie. Pre strategický park boli zábery predbežne odsúhlasené už v platnom územnom pláne obce. Strategický park je významnou investíciou v zmysle zákona.

21.1.2.2 Zábery poľnohospodárskej pôdy

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy pri návrhoch nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy je potrebné rešpektovať zásadu chrániť najkvalitnejšie a najproduktívnejšie poľnohospodárske pôdy v danom katastrálnom území, ktoré sú zaradené podľa kódov bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) uvedených v prílohe č. 2 nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

V k.ú. Valaliky sa nachádzajú BPEJ v 4. až 8. skupine. Medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. patrí BPEJ 0406005, 0406042, 0411002, 0426002, 0550002.

Celková koncepcia rozvoja obce predstavuje prímestskú obec zameranú na kvalitné bývanie so základnou vybavenosťou, výrobnými službami. Rozvoj rekreácie ani výroby vo väčšom meradle sa neuvažuje.

V území sú vybudované zavlažovacie aj odvodňovacie systémy. Do týchto plôch sa nezasahuje.

Novonavrhované rozvojové lokality sú určené pre rozvoj bývania rešpektujúcimi kultúrno-historické danosti regiónu, občiansku vybavenosť v náväznosti na cestovný ruch.

Celkový záber pôdy predstavuje **430,8417 ha**

Celkový záber poľnohospodárskej pôdy predstavuje **416,8234 ha**.

Záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy je **127,4588 ha**.

Záber lesnej pôdy je **0 ha**.

Celý záber je realizovaný v I. etape.

Prehľad lokalít podľa funkcie	Kategória pôdy			
	Lokalita	nepoľnohospodárska pôda	poľnohospodárska pôda	Celkový súčet
Bývanie		0,9406	44,9269	45,8675
1.B		0,0425	7,0571	7,0996
10.B			0,2993	0,2993
11.B		0,3504	7,6073	7,9577
12.B		0,0080	0,4374	0,4454
2.B		0,1652	10,8231	10,9883
3.B			0,8284	0,8284
4.B		0,1463	0,8970	1,0433
5.B		0,0533	2,4518	2,5051
6.B			3,7776	3,7776
7.B		0,1092	8,7578	8,8670
8.B		0,0657	1,5132	1,5789
9.B			0,4769	0,4769
Citorín			4,0916	4,0916
1.X			4,0916	4,0916
Doprava		1,2488	19,1060	20,3548
1.D		0,7535	5,5070	6,2605
10.D		0,0190	0,5074	0,5264
11.D			0,7173	0,7173
2.D			0,9688	0,9688
3.D		0,4300	5,5963	6,0263

Územný plán obce Valaliky – Textová Časť
čistopis

Prehľad lokalít podľa funkcie	Kategória pôdy		
	Lokalita	nepoľnohospodárska pôda	poľnohospodárska pôda
4.D	0,0207	0,2490	0,2697
5.D		0,6528	0,6528
6.D		0,8099	0,8099
7.D		0,3363	0,3363
8.D	0,0256	0,7722	0,7978
9.D		2,9890	2,9890
Občianska vybavenosť	0,1448	1,7741	1,9189
1.OV		1,7741	1,7741
2.OV	0,1448		0,1448
Vodný tok	0,0267	1,5239	1,5506
1.W	0,0267	1,5239	1,5506
Výroba	11,4772	310,3723	321,8495
1.I	11,4772	310,3723	321,8495
Zeleň	0,1802	35,0286	35,2088
1.Z	0,1404	31,6031	31,7435
2.Z		1,6510	1,6510
3.Z	0,0398	1,3088	1,3486
4.Z		0,4657	0,4657
Celkový súčet	14,0183	416,8234	430,8417

Prehľad z.ú.	Kategória pôdy		
	nepoľnohospodárska pôda	poľnohospodárska pôda	Celkový súčet
mimo z.ú.	13,5137	408,8479	422,3616
v z.ú.	0,5046	7,9755	8,4801
Celkový súčet	14,0183	416,8234	430,8417

Prehľad záberov chránenej pôdy	Kategória pôdy			
	Ochrana pôdy	mimo z.ú.	v z.ú.	Celkový súčet
ostatná pôda		288,9941	0,3705	289,3646
najkvalitnejšia pôda		119,8538	7,6050	127,4588
Celkový súčet		408,8479	7,9755	416,8234

Prehľad záberov PP podľa druhu pozemku	DRP	trvalý trávnatý	záhrad	Celkový
Účel	orná pôda	porast	a	súčet
Bývanie	37,1333	0,9623	6,8313	44,9269
Citorín	4,0916			4,0916
Doprava	19,106			19,106
Občianska vybavenosť	1,7741			1,7741
Vodný tok	1,5239			1,5239
Výroba	305,9887	4,3836		310,3723
Zeleň	35,0286			35,0286
Celkový súčet	404,6462	5,3459	6,8313	416,8234

Prehľad záberov pôdy a podrobné tabuľky sú v samostatnej časti.

21.1.3 Zábery lesných pozemkov

Zábery lesnej pôdy sa nenavrhujú.

22 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Územný plán obce Valaliky rieši v návrhu usporiadanie zámerov tak, aby bol umožnený udržateľný rozvoj územia v súlade so stanovenom stratégiou obce. Navrhuje usporiadanie tak, aby boli vytvorené podmienky pre kvalitné bývanie a zároveň navrhuje opatrenia pre zvýšenie stability územia ako schopnosti vyrovnáť sa s náhlymi zmenami nielen zo socio-ekonomického hľadiska ale aj z hľadiska zmien klímy alebo náhlych prírodných kritických situácií.

Z hľadiska regulácie využívania územia vytvára priestorové podmienky pre ďalší rozvoj výstavby za účelom bývania, za účelom rozvoja lokálnych pracovných príležitostí najmä v náväznosti rozvoja obce ako prímestského obytného satelitu.

Riešenie správneho územia obce zodpovedá územiu katastra Valaliky.

Celková koncepcia rozvoja územia vychádza z vytvorenia kvalitného prímestského bývania, rozvoja lokálnej ekonomiky v súlade s prírodnými danosťami územia.

Z priestorového hľadiska sa navrhuje zvýšenie kompaktnosti územia, preto sa pre ďalší rozvoj navrhujú predovšetkým územia medzi jednotlivými časťami obce, kde to územno-technické podmienky dovoľujú. Rozvoj obce je zameraný na doplnenie nových plôch v kontakte s už zastavaným územím tak, aby bol vytvorený predpoklad pre vznik kvalitných obytných prostredí.

Súčasťou návrhu je aj vymedzenie plochy pre priemyselný park vrátane súvisiacej technickej a dopravnej infraštruktúry nezávisle na obci.

22.1 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O Z ENVIRONMENTÁLNEHO HĽADISKA

22.1.1 Ochrana ovzdušia

V územnom pláne nie sú navrhnuté stredné ani veľké zdroje znečistenia vzduchu. Obcou prechádza cesta I. triedy, cesta III. triedy a železničná trať.

- V obci sú navrhované nové plochy zelene v zastavateľnej aj mimo zastavateľnej časti.
- Plochy výroby mimo obce budú posudzované samostatne. Plochy výroby v zastavanom území musia byť umiestňované tak, aby minimalizovali vplyv na obytné územia.
- V obci sú povolené len malé zdroje znečistenia.
- V územnom pláne sú premietnuté opatrenia Stratégie, zásad a priorít štátnej environmentálnej politiky, nadradených strategických dokumentov a lokálnych strategických dokumentov.

22.1.2 Ochrana vody a spodných vôd

V obci je vybudovaná verejná splašková kanalizácia a splaškové vody sú čistené v ČOV Košice. Zdroje pitnej vody sa v riešenom území nenachádzajú.

22.1.3 Ochrana pred povodňami

V riešenom území sa nenachádza plocha ohrozovaná záplavami.

22.1.4 Ochrana pôdy

Najkvalitnejšie pôdy sú v kontakte so zastavaným územím. Zaberaná pôda pre účely výstavby rodinných domov bude využívaná pre záhrady.

Odstránená ornica zo stavieb bude použitá na rekultiváciu neorganizovaných existujúcich skládok a úpravu terénu. Využívanie poľnohospodárskej pôdy je hlavne ako orná pôda. V území nie sú vytvárané samostatné urbanizované lokality, naopak navrhuje sa skompaktnenie územia. Rozvoj sa navrhuje len v kontaktnom území s už zastavanými plochami.

Najväčšiu časť územia zaberá priemyselný park, považovaný za strategický. Umiestnenie tohto parku vyplýva z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie.

22.1.5 Ochrana proti hluku

Obcou prechádzajú cesty III. Triedy a cesta I. triedy, pre zníženie dôsledkov hluku z dopravy sú navrhnuté nasledovné opatrenia:

Opatrenia pre zníženie hluku v obytných územiach

- Občianska vybavenosť je sústredená do centra obce
- Pre umiestňovanie zariadení občianskej vybavenosti do zmiešaných území sú nastavené regulatívy, limitujúce umiestňovanie zdrojov hluku a iného znečistenia do obytných území
- Výrobné areály v kontakte s obytným územím majú nastavené regulatívy pre umiestňovanie prevádzok spôsobujúcich hluk
- Navrhuje sa súbežná cesta – nová cesta III. triedy pre zníženie dopravnej zaťaženia v obci.

22.1.6 Ochrana prírody a krajiny

Prvky ÚSES majú v riešenom území pomerne chabé zastúpenie. Boli identifikované najcennejšie z nich. Vzhľadom na ich záber strategickým parkom je navrhnutá kompenzácia novými plochami popri preloženom kanáli.

Z krajinárskeho hľadiska sú navrhnuté opatrenia na zníženie najmä veternej erózie a prehrievania územia, ktoré sú najrelevantnejšie v danom území.

Z hľadiska krajinného obrazu sú navrhnuté medze, rozmiestnenie NDV a prvkov sídelnej zelene.

22.1.7 Ohrozenia

Navrhované opatrenia a regulácia v územnom pláne stanovuje princípy, ktorých úlohou je zvyšovanie kvality života v obci a naplnenie strategických cieľov a vízií vyplývajúcich z lokálnej a nadradených stratégií..

Optimálne dosiahnutie špecifických cieľov v území môžu narušiť nasledovné ohrozenia:

Ohrozenia s malým predpokladom výskytu:

- Seizmické udalosti
- Ohrozenia vyplývajúce z vojnového konfliktu
- Zosuvy
- Zápavy

Ohrozenia so strednou pravdepodobnosťou výskytu:

- Požiar
- Radónové riziko

Pre spomínané ohrozenia sú v územnom pláne navrhnuté opatrenia, aby ich dopady boli čo najmiernejšie.

Ohrozenia, ktoré nemusia mať negatívny vplyv na dosiahnutie cieľov:

- Nepriaznivý demografický vývoj
- Nepriaznivá ekonomická situácia

Pre zníženie nepriaznivého dopadu týchto ohrození je potrebné prehodnotiť prioritu cieľov.

22.2 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O ZO SOCIO-EKONOMICKÉHO HĽADISKA

22.2.1 Demografický potenciál

Vývoj počtu obyvateľov má vo všeobecnosti stúpajúcu tendenciu. Pre nasledujúce dve obdobia sa pri nezmenených podmienkach predpokladá zvyšovanie počtu na zhruba 6700 obyvateľov

Prevažná časť obyvateľstva je predproduktívnom až produktívnom veku.

Obec Valaliky má stálu tendenciu nárastu stále bývajúceho obyvateľstva, a to aj z hľadiska prirodzeného prírastku aj z hľadiska migračného prírastku, čo vyplýva z polohy pri meste Košice.

Vzhľadom na blízkosť mesta Košice je stály záujem o bývanie v tomto území. Pri vhodne nastavenej stratégii môže dôjsť aj k výraznejšiemu nárastu obyvateľstva.

22.2.2 Ekonomické zázemie

V obci sídlia predovšetkým malé spoločnosti a živnostníci. Nenachádza sa tu žiaden väčší zamestnávateľ. Viaceré spoločnosti vykonávajú svoju činnosť mimo územia obce, predovšetkým v meste Košice.

Vybudovaním priemyselného parku sa obec stane cieľovou destináciou a bude sídlom veľkých zamestnávateľov, čo sa v konečnom dôsledku prejaví na celkom rozvoji obce.

22.2.3 Riešenie rozvoja bývania a pracovných príležitostí

Bývanie sa navrhuje formou rodinných domov a územiaми so zmiešanou formou bývania v bytových a rodinných domoch. Odporúča sa využívať rozličné formy urbanistických štruktúr od samostatne stojacich rodinných domov, cez dvojdomy, po radové zástavby a hniezdovú formu bývania. Bytové domy a ich okolie je potrebné riešiť formou mikropriestorov a ich urbanistické riešenie prispôbiť charakteru zástavby rodinných domov. Obytné ulice v komplexných štvrtiach sa navrhujú riešiť ako obytné woonerf ulice s prioritou chodca.

22.2.3.1 Sociálna infraštruktúra

Vzhľadom na počet obyvateľov a funkciu sídla je potrebné v obci umiestniť a rozšíriť viaceré zariadenia pre sociálnu infraštruktúru, ako sú uvedené v kap. [12.2](#)

Pre umiestnenie týchto zariadení sú v obci vymedzené plochy a nastavená regulácia.

Špecifickou požiadavkou je vymedzenie lokality pre umiestnenie školy so zacielením na zameranie priemyselného parku.

22.2.3.2 Rekreačia a šport

Obec nemá rozvinutý cestovný ruch a vzhľadom na predpoklady obce sa s týmto rozvojom neráta ani v územnom pláne obce.

22.2.3.3 Poľnohospodárska výroba

V obci sa nenachádzajú funkčné hospodárske dvory. Nenavrhuje sa rozvoj týchto funkcií.

22.2.3.4 Priemyselná výroba a výrobné služby

Pre priemyselnú výrobu a výrobné služby sú vymedzené plochy pri ceste III. triedy. V obci nie je navrhovaná veľkokapacitná priemyselná výroba. Navrhujú sa predovšetkým plochy pre výrobné služby, remeselnú výrobu a drobné prevádzky.

22.3 HODNOTENIE ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O NA ÚZEMIE

22.3.1 Dopravné riešenie

22.3.1.1 Železničná doprava

Príprava STP Haniska na západnej časti katastra obce Valaliky v požadovanom maximálnom rozsahu podporí aj zvýšenie mobility za prácou po železnici. Tento zámer je dôvodom návrhu novej **železničnej zastávky Valaliky-Centrum**-STPH v lokalite pod priesečníkom MK Športová v smere predĺženia miestnej cesty – Pri rádiu/cesta I/17, ktorá rozdeľuje priestor SPH na dve časti – severnú a južnú plochu. Železničná zastávka Valaliky/STPH sa navrhuje ako súčasť nosného systému hromadnej dopravy osôb S-Bahn v subregióne Košice Okolie, s priamou obsluhou obcí na železničnej trati č. 109 B a ťažiskových cieľov dopravy do/z priemyselných areálov subregiónu. V priestore novej železničnej zastávky vznikne **TIOP** – transformačný integrovaný uzol pre regionálnu železničnú, autobusovú, individuálnu osobnú dopravu aj so záchytným parkoviskom P&R&CYK s vybavenosťou aj pre cyklistov.

Zámer ŽSR **dostavby druhej dopravnej koľaje** na tejto trati bez známeho horizontu realizácie, ale s podporným stimulom fungovania bezkolíznej, priamej dochádzky/odchádzky z parku a v zmysle

platných noriem a Zákona o dráhach je dôvodom návrhu bezkolízneho mimoúrovňového križovania novej prepojujacej cesty ako spojnice cesty I/17 – Pri rádiu – MK Športovej, ktorý sa navrhuje ako **nadjazd nad traťou** do ÚPN obce Valaliky.

Železničná vlečka v zmysle požiadaviek STPH sa navrhuje zo zastávky Valaliky/STP viesť s nasmerovaním od Gečského zhlavia oblúkom do juho-východnej časti priemyselných areálov. Kapacitné, technické a prevádzkové nároky novej vlečky určí samostatná projektová dokumentácia investora STPH a ŽSR.

22.3.1.2 Regionálna cestná doprava

Súčasná pripojenie obce na regionálnu cestnú sieť danú cestou I/17 zabezpečuje predovšetkým prietah III/3416 Valaliky – Geča ako kompozičná os obce, ktorá pokračuje obcami – Čaňa – Ždaňa – Skároš – na štátnu hranicu s MR a spojnicou III/3343 Haniska – I/17 – Čaňa – Ždaňa.

Nová východná cestná cesta sa v rámci výstavby STP-Haniska navrhuje zaradiť do III. triedy Cestnej siete SR v kat. **C9,5/60**, trasovaná súbežne s železničnou traťou č.196, v odstupe 150 m, na juhu pozdĺž koľajiska železničnej zastávky Geča. V katastri obce Valaliky táto nová cesta rieši širšie územné väzby 2 cestnými prepojeniami Z-V s novými križovatkami:

- **Severná** nad ŠRT spojovacia cesta I/17 – III/3416 – K spaľovni//VRT, kat. C9,5/70 s 3 križovatkami,
- **Južné** mimoúrovňové križovanie sa navrhuje cestou III/3348 – Staničná na **južnom okraji obce**, nad koľajiskom pôvodnej stanice Geča.

Vzhľadom na neznáme budúce urbánne funkcie sa v zastavanom území STPH nenavrhujú nové MK, ktoré budú predmetom riešenia v dokumentácii investorov.

Súčasný **ZAKOS** – základný komunikačný systém obce Valaliky roštovej dopravnej kostry funkcie B2/B3 sa navrhuje zvýrazniť a posilniť MK Súbežnou, MK Strednou/prepojujovou, vo väzbe na prietah cesty III/3416 f.ú. B2 Hlavná ulica kat. MZ9,5/50 – kompozičnú os obce,

V m.č. Bernátovce sa od Hlavnej ulice od pája cesta III/3340 f.ú. B3 smerom východným, kat. MZ6,5/40 ako dopravná os m.č. Buzice = ulica Kokšovská, prepájajúca obec Valaliky s obcou Kokšov-Bakša a tokom rieky Hornád.

22.3.2 Technické vybavenie

22.3.2.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Do budúcnosti sa predpokladá postupné rozširovanie obce. V obci sú voľné kapacity pre výstavbu rodinných domov. Bude potrebné rozšíriť kapacitu jestvujúcich trafostaníc výmenou transformátorov za transformátory s vyššími výkonmi a doplnenie nových transformátorov. Na niektorých úsekoch dôjde ku kabelizácii vzdušných VN vedení.

Pre zásobovanie strategického parku sa navrhujú nové 110 kV vedenia a dve nové elektrické stanice. V rámci vymedzenia plochy parku sa ráta s preložkou viacerých VN 22 kV vedení.

22.3.2.2 Zásobovanie pitnou vodou

Pre zásobovanie vodou sa ráta s vodojemom Ludvíkov dvor a Šaca a s ich rozšírením aj pre potreby strategického parku.

Navrhuje sa nové prívodné potrubie DN 500, z ktorého bude zásobovaný park aj obec.

22.3.2.3 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci je tlaková kanalizácia s prečerpávacími stanicami. Splaškové vody sa odvádzajú do ČOV Košice. Pre potreby strategického parku sa navrhuje nová ČOV s prečerpávaním jednak z STP a jednak z obce s odvedením do ČOV Košice a s vypúšťaním prečistenej vody do Hornádu.

22.3.2.4 Zásobovanie plynom

Vtl. plynová prípojka pre existujúcu regulačnú stanicu plynu ostáva zachovaná. Navrhuje sa premiestnenie RS z areálu hosp. dvora do novej lokality z dôvodu jej zrušenia v areály navrhovaného priemyselného paraku

Pre priemyselný park sa navrhuje nová prípojka VTL a vlastná RS na západe riešeného územia.

22.4 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O NA ZÁBER PÔDY

V k.ú. Valaliky sa nachádzajú BPEJ v 4. až 8. skupine. Medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. patrí BPEJ 0406005, 0406042, 0411002, 0426002, 0550002.

Celková koncepcia rozvoja obce predstavuje prímestskú obec zameranú na kvalitné bývanie so základnou vybavenosťou, výrobnými službami prímestského charakteru.

V území sú vybudované zavlažovacie aj odvodňovacie systémy. Do hydromeliorácii sa nezasahuje.

Celkový záber pôdy predstavuje **430,8417 ha**

Celkový záber poľnohospodárskej pôdy predstavuje **416,8234 ha**.

Záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy je **127,4588 ha**.

Záber lesnej pôdy je **0 ha**.

Celý záber je realizovaný v I. etape.

23 BIBLIOGRAFIA

- Juhasčíková, Ivana, Škápik, Pavol a Štukovská, Zuzana.** *Základné údaje zo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011.* Bratislava : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012. ISBN 978-80-8121-204-8.
- Inštitút urbanizmu a územného plánovania URBION.** *Štandardy minimálnej vybavenosti obcí.* Bratislava : URBION, 2011.
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.** Register nehnuteľných NKP. *Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.* [Online] [Dátum: 30. august 2013.] www.pamiatky.sk.
- Štatistický úrad SR.** *Sčítanie obyvateľov, bytov a domov 2001.* Bratislava : Štatistický úrad SR, 2001.
- Juhasčíková, Ivana, Škápik, Pavol a Štukovská, Ivana.** *Základné údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 - Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania.* Bratislava : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012. ISBN 978-80-8121-208-6.
- Juhasčíková, Ivana, Škápik, Pavol a Štukovská, Zuzana.** *Základné údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 - Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia.* Bratislava : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012. ISBN 978-80-8121-204-8.

7. **Bezák, B., Rakšányi, P. a kol.** *Trvalo udržateľná kvalita mestskej dopravnej infraštruktúry*. Bratislava : SvF STU, 2002. GVV-1/7120/20.

8. **Rakšányi, Peter.** *Zobrazenie hlukovej situácie v ÚPD-SU*. Bratislava : URBION.

9. **Esprit s.r.o.** *Atlas krajiny SR*. Bratislava : Ministerstvo životného prostredia SR, Agentúra životného prostredia, 2002.